คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

สารนิพนธ์

ของ

อันเด ไชยเผือก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2551

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

สารนิพนธ์

ของ

อันเด ไชยเผือก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

บทคัดย่อ

ของ

อันเด ไชยเผือก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2551

อันเด ไชยเผือก. (2551). *คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผศ.ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์.

การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ในกิจกรรมด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัย และการให้โอกาส และเพื่อประเมินคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

ในการจัดทำคู่มือนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัยและคู่มือต่าง ๆ และเขียนโครงร่างของคู่มือ ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์จำนวน 2 คน และครูผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน เป็นผู้ประเมิน ผลการประเมินความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า โดยภาพรวมคู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.57)

ผลของการศึกษาได้คู่มือซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจำนวน 10 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน กิจกรรมความกตัญญู กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่ กิจกรรมเชียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมและการเป็นผู้นำ กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ กิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

A HANDBOOK OF ACTIVITIES MANAGEMENT TO PROMOTE MORALITY AND ETHICS OF STUDENTS, MARYWIT SCHOOL, CHONBURI PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

ANDRE CHAIYAPHURK

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Education Degree in Educational Administration

at Srinakharinwirot University

May 2008

Andre Chaiyaphurk. (2008). *A Handbook of Activities Management to Promote Morality and Ethics of Students, Marywit School, Chonburi Province*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Puongrat Kesonpat.

The objectives of this study were to make a handbook of activities management to promote morality and ethics of students, Marywit School, Chonburi province. The manual was intended for teachers to study and use as guidelines for the management of activities to promote morals of students in 4 areas, i.e. 1) love, 2) service, 3) forgiveness, and 4) giving opportunities.

Three steps were implemented in developing this manual. Step 1: Studying related information from books, documents, research reports, and various manuals; then making a draft of the manual. Step 2: Writing the manual content. Step 3: Evaluating the appropriateness of the manual. Twenty experts including 3 school principals, 2 supervisors, and 15 teachers involved in the evaluation. The evaluation of the appropriateness of the manual according to the experts' opinions revealed that the manual, as a whole, was appropriate to use at the high level ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.57).

The result of the study was the manual of activities management to promote morality and ethics of students which consisted of 3 sections. Section 1: Basic knowledge for teachers in managing activities to promote morality and ethics of students. Section 2: Roles of school principals and teachers in the management of activities to promote morality and ethics of students. Section 3: Ten activities promoting morality and ethics in school as follow. Love Activities: self-value and dignity activity, gratitude activity, mother' obligation activity, and fortune sticks of love Bible activity. Service Activities: heartily helping others activity, teamwork and leadership activity. Forgiveness Activities: enduring forgiveness activity, and religion bringing happiness and peace activity. Giving Opportunities Activities: happier giving than receiving activity, and communication of goodness opportunity activity.

.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ตลอดจนความห่วงใยจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ตัณฑ์เจริญรัตน์ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อีกทั้งคุณธรรม จริยธรรม ประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้ศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมารีวิทย์และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเนื้อหาสาระ ขั้นตอนต่างๆ และประเมินความเหมาะสม จนทำให้คู่มือเสร็จสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ บาทหลวง ดร.วีระ ผังรักษ์ บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ดร.ลือชัย จันทร์โป๊ บาทหลวงประสาน พงศ์ศิริพัฒน์ บาทหลวงเอนก นามวงษ์ บาทหลวงสมพร มีมุ่งกิจ และบาทหลวงบุญยง วรศิลป์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำคู่มือ

ขอขอบคุณบัณฑิตศึกษา ที่ได้ให้ความสะดวกในการติดต่อประสานงานเป็นอย่างดี

ผู้ศึกษาขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รุ่นที่ 15 ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือเสมอมา

คุณความดี คุณประโยชน์และคุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศให้แก่บิดามารดา ครู-อาจารย์ พี่น้องและเครือญาติ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การอบรมสั่งสอนแนะนำความรู้ในสิ่งที่ดีและมิตรสหายที่มิอาจกล่าวนามได้หมดในที่นี้ อันมีส่วนสำคัญยิ่งของกำลังใจที่ส่งผลให้การศึกษาและการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

นายอันเด ไชยเผือก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ขอบเขตในการจัดทำคู่มือ	4
ความสำคัญของการจัดทำคู่มือ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	8
หลักการ	9
จุดมุ่งหมาย	9
วิสัยทัศน์	10
ภารกิจ (พันธกิจ)	10
เป้าหมาย / จุดมุ่งหมาย	11
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	11
โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี	11
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	12
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียน	13
คุณธรรมจริยธรรม	13
ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม	13
ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม	15
เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	16
การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	18
เป้าหมายการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	18
หลักการการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

2 (ต่อ)

แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม..... 19

การจัดการศึกษาคาทอลิก..... 26

ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000 ของพระศาสนจักรคาทอลิกไทย สำหรับ ค.ศ.2000-2010..... 26

หลักการ..... 26

นโยบายปฏิบัติ..... 27

คุณธรรม จริยธรรม เป้าหมายตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก..... 27

เอกสารเกี่ยวกับคู่มือ..... 30

ความหมายของคู่มือ..... 30

ประเภทของคู่มือ..... 31

องค์ประกอบของคู่มือ..... 32

ลักษณะที่ดีของคู่มือ..... 32

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 34

งานวิจัยในประเทศ..... 34

งานวิจัยต่างประเทศ..... 36

3 ขั้นตอนและวิธีการจัดทำคู่มือ

ขั้นตอนในการดำเนินงาน..... 40

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างของคู่มือ..... 40

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ..... 41

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ..... 42

4 คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม..... 48

ปกคู่มือ..... 49

คำนำคู่มือ..... 50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

4 (ต่อ)

สารบัญคู่มือ..... 51
คำชี้แจง..... 53
ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม..... 55
ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริม
คุณธรรมจริยธรรม..... 59
ตอนที่ 3 กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน..... 61
กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนด้านความรัก..... 62
กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน..... 63
กิจกรรมความกตัญญู..... 69
กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่..... 74
กิจกรรมเซียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก..... 79
กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน ด้านการรับใช้..... 85
กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี..... 86
กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ..... 91
กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน ด้านการให้อภัย..... 97
กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน..... 98
กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ..... 108
กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน ด้านการให้โอกาส... 109
กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ..... 110
กิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี..... 117
เอกสารอ้างอิง..... 120

5 สรุปผลการดำเนินการจัดทำคู่มือ..... 122

บรรณานุกรม..... 124

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	129
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างของคู่มือ	130
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ	132
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ	134
ภาคผนวก ง รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบข้อมูล	137
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	150

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นรากฐานในการช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพคุณภาพของคนเป็นตัวแปรที่สำคัญในเชิงความได้เปรียบสำหรับการแข่งขันเพื่อการพัฒนาประเทศและเครื่องมือในการพัฒนาคนก็คือการศึกษา (สิปปนนท์ เกตุทัต 2539 : 4) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือและกระบวนการที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านเพื่อให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน การศึกษาจึงทำให้คนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย

พระราชบัญญัติการ ศึกษาแห่ง ชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความหมายของคำว่า“การศึกษา” หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการการสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542: มาตรา22)

ในปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วกันแล้วว่า การที่ประเทศมุ่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก แม้จะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและความเจริญด้านวัตถุอย่างเห็นได้ชัดแต่ความเจริญและการพัฒนานั้นไม่ได้เป็นไปอย่างยั่งยืนนอกจากนั้นการพัฒนาประเทศโดยมุ่งความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วโดยขาดความสมดุลกับการพัฒนาทางด้านจิตใจเป็นที่มาของปัญหาสังคมที่ดูเหมือนจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ การเป็นผู้มีคุณธรรมในสังคมปัจจุบันลดลง ประชาชนและเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควรไม่ได้ยึดมั่นในคุณธรรมและไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตามจริยธรรมทำให้สังคมมีปัญหา สังคมมีความเจริญทางด้านวัตถุแต่มีความเสื่อมโทรมทางจิตใจ ในปัจจุบันค่านิยมบางอย่างได้เปลี่ยนแปลงไปก่อนนี้สังคมยกย่องคนที่มีคุณธรรม คนที่ประพฤติผิดศีลธรรมจะถูกประณามไม่มีใครอยากคบหาแต่ในปัจจุบันสังคมกลับยกย่องคนที่มีเงิน คนมีตำแหน่งสูง และคนที่มีชื่อเสียงแม้ว่าคนเหล่านั้นจะประพฤติผิดในศีลธรรมก็ตาม (สมพร เทพสิทธา. 2542: 15-16)

ยุคโลกาภิวัตน์มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารยุคไร้พรมแดนโลกข้อมูลข่าวสารจึงมีอิทธิพลต่อความคิดจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์มากขึ้น คนไทยจำนวนไม่น้อยได้ตกเป็นเหยื่อของข้อมูลข่าวสารถูกอิทธิพลของวัฒนธรรมและค่านิยมจากต่างชาติครอบงำไม่สนใจในคำสอนของศาสนาและวัฒนธรรมไทยทำให้คนมุ่งแสวงหาแต่ความสุขทางวัตถุมีความเห็นแก่ตัวยิ่งขึ้น ขาดความเอื้ออาทร ขาดความช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่เห็นความสำคัญของศาสนาและขาดคุณธรรมจริยธรรม ไม่เชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าสภาพสังคมเกิดความเสื่อมทางคุณธรรมและจริยธรรมอย่างหนัก ทั้งนี้องค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษาทุกแห่งได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและเห็นตรงกันว่าเป็นความสำคัญอย่างเร่งด่วนที่จะต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลในประเทศให้มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเข้มแข็งในอนาคต (กนกพรรณ บุญธรรม. 2540:1)

การจัดการศึกษาของไทยนั้น เอกชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในการให้บริการทางการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐมาโดยตลอด เนื่องจากบทบัญญัติทางกฎหมายได้เอื้อต่อการให้ภาคเอกชนมาลงทุนทางการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความ รู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเป็นกระบวนการที่สร้างสมองค์ความรู้ สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสามารถพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องให้ความรู้ควบคู่ไปกับการสอนคุณธรรมจะขาดองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งไปไม่ได้ทั้งนี้คนที่มีความรู้ความสามรถและมีทักษะในการทำงานแต่ขาดคุณธรรม จริยธรรม ก็จะนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดเกิดปัญหาสังคมและประเทศชาติ การจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดให้มีการสอดแทรกกิจกรรมการเรียนเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นมนุษย์ของสังคมมากกว่าก้าวสู่ภาควิชาการด้านหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวและสนองนโยบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นด้านคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ คือให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข (โรงเรียนมารีวิทย์ . 2547: 24)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ระบุการจัดการศึกษาในโรงเรียนว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 24 การจัดการะบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์

ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 5, 13)

นอกจากนั้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นคุณลักษณะของคนไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 49)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553) ของทุกโรงเรียนในประเทศไทยให้ปฏิบัติเหมือนกัน ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านครู และมาตรฐานด้านผู้บริหาร ในส่วนมาตรฐานด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (โรงเรียนมารีวิทย์. 2549: 22)

โรงเรียนมุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณ ลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง พัฒนาขึ้นตามระดับชั้นและวัยของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนกลายเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ แต่การปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย ทรงศิลป์ ไชยทิพย์ (2540 : 5)กล่าวว่า เหตุเนื่องมาจากนักเรียนในช่วงอายุ 12-18 ปี เป็นวัยที่ไม่มีความมั่นคงในอารมณ์ ไม่ชอบการบังคับชอบทำอะไรตามใจตนเองเป็นวัยของการสร้างปัญหาควรได้รับการเอาใจใส่ดูแล สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว เน้นวัตถุนิยม สังคมเริ่มเปลี่ยนแปลงจากสังคมเอื้ออาทรกัน มีการแก่งแย่งชิงดีเอารัดเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว ความมีคุณธรรมจริยธรรมเสื่อมลง มีความเจริญทางด้านวัตถุ แต่ความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจลดลง ผู้ปกครองนักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่และขาดการอบรม เนื่องจากต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพขาดแบบอย่างที่ดี เมื่ออยู่นอกโรงเรียน แหล่งอบายมุขและสถานเริงรมย์มีมากมายทำให้นักเรียนซึ่งมีอารมณ์อ่อนไหวมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเป็นไปในแนวทางที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ด้านสังคม การอยู่ร่วมกัน ประพฤติตัวผิดระเบียบวินัยทางสังคมและบ้านเมือง ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากคุณภาพของนักเรียนไม่เป็นที่ต้องการของสังคม

การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น งานฝ่ายกิจการนักเรียนซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างประสบการณ์เพื่อให้บรรลุองค์ประกอบการเรียนด้านจิตพิสัย (Affective Domain) การฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยให้นักเรียนมุ่งสู่ความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ควรได้รับการฝึกที่สานต่อทุกวิชา เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนและปฏิบัติคุณค่าเพื่อชีวิตในด้านต่าง ๆได้ด้วยความเข้าใจสม่ำเสมอและ

เห็นคุณค่าอย่างแท้จริง มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความสามารถ ความถนัดและตอบสนองศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละคน ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญที่จะพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบในทุกๆ ด้านทั้งทางร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม เป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ การที่จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพนั้นไม่ใช่เรียนรู้จากคำอบรมสั่งสอนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวที่เป็นนามธรรม ควรมีกิจกรรมต่าง ๆให้นักเรียนได้ลงปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยให้เกิดเป็นความเคยชิน (โรงเรียนมารีวิทย์ . 2547: 30)

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้นำด้านการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในโรงเรียนพบว่า โรงเรียนหลายแห่งมีปัญหาด้านครูผู้สอน ขาดเทคนิคการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสนใจ ไม่เห็นความสำคัญ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านความรัก ด้านการรับใช้ ด้านการให้อภัยและด้านการให้โอกาสสำหรับนักเรียนในโรงเรียนอันเป็นคุณธรรมที่สำคัญและลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อประเมินคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตในการจัดทำคู่มือ

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน คือ แผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม จุดประสงค์ ระยะเวลา สถานที่ สื่อ/อุปกรณ์ กลุ่มเป้าหมาย วิธีดำเนินกิจกรรม ใบงาน วิธีการประเมิน ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามจิตตารมณ์การจัดการศึกษาคาทอลิก 4 ด้าน ประกอบด้วย กิจกรรมด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัยและการให้โอกาส ดังนี้

2.1 กิจกรรมด้านความรัก เป็นกิจกรรมที่เสริมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน ให้มีความกตัญญูรู้บุญคุณของผู้เป็นแม่ อีกทั้งได้เรียนรู้ถึงเชียมซีพระคัมภีร์แห่งรักด้วย

2.2 กิจกรรมด้านการรับใช้ เป็นกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี และมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม มีความเป็นผู้นำ

2.3 กิจกรรมด้านการให้อภัย เป็นกิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน เสริมสร้างคุณค่าทางศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติในชีวิต

2.4 กิจกรรมด้านการให้โอกาส เป็นกิจกรรมการให้สุขใจยิ่งกว่าการรับ และใช้โอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

ความสำคัญของการจัดทำคู่มือ

การจัดทำคู่มือกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัย และการให้โอกาส สำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี มีความสำคัญ คือ

1. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติในด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัยและการให้โอกาส เป็นคุณธรรมจริยธรรมตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก เพื่อให้สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถได้ใช้คู่มือเป็นแนวทางในการควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ ตรวจสอบและประเมินผลการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านความรัก ด้านการรับใช้ ด้านการให้อภัยและด้านการให้โอกาส โดยอาศัยเนื้อหาของคู่มือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะสำหรับคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ดังนี้

1. คู่มือ หมายถึง เอกสารที่ให้ความรู้และแนวทางในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้ครูได้เข้าใจและสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมโดยนำเนื้อหาความคิดรวบยอดหรือประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมตามเจตตารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก 4 ด้าน คือ ด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัยและการให้โอกาส ดังนี้

2.1 ด้านความรัก หมายถึง ความรักมาจากพระเจ้า ผู้ใดรักก็ถือกำเนิดจากพระเจ้า ผู้ใดไม่รักก็ไม่รู้จักพระเป็นเจ้าเพราะพระเป็นเจ้าคือองค์ความรัก ความรักมิใช่อยู่ที่เรารักพระองค์ แต่อยู่ที่พระองค์ทรงรักเรา และได้ส่งพระบุตรมาชดเชยบาปแทนเรา ความรักเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่แลกมาได้ด้วยความรักเท่านั้น เมื่อให้ความรักและให้ความสุขกันมากเท่าใด ก็ย่อมจะได้รับความรักและความสุขกลับมาเท่านั้น

2.2 ด้านการรับใช้ หมายถึง การรับใช้ไม่ใช่หน้าที่ที่เกิดขึ้นจากการโดนบังคับให้กระทำแต่หากเกิดขึ้นจากความรักที่เรามีต่อใครสักคน มาก..พอที่เราจะอยากจะทำอะไรเพื่อคนๆ นั้น การรับใช้จึงเกิดจากความรู้สึกอยากทำเพื่อพระเจ้าพระบิดาที่เรารัก พระพรจึงเกิดแก่ผู้ที่ได้รับใช้

2.3 ด้านการให้อภัย หมายถึง ความรักและเป็นสุดยอดของความรักและเป็นการยกโทษบาปให้คนที่ทำผิดต่อเรา ยกโทษคนที่ทำร้ายเรา พระเยซูเจ้าตรัสว่า “จงยกโทษให้เขา แล้วเขาจะยกโทษให้ท่าน” การให้อภัยจึงเป็นเงื่อนไขของความรัก ความเมตตา และแก่นของศาสนาคริสต์ คือ ความรักที่ต้องเมตตาและอภัยเท่านั้น

2.4 ด้านการให้โอกาส หมายถึง การให้โอกาสกับบุคคลที่กระทำผิดต่อเรา โดยไม่การกระทำร้ายต่อกัน และการให้โอกาสกับบุคคลที่ด้อยโอกาส โดยไม่หวังผลตอบแทน ให้ด้วยความรักและการให้อภัย ซึ่งมาชื่นชมยินดีต่อหน้าพระเจ้าและต่อหน้าเพื่อนมนุษย์ ท่านได้ปฏิบัติตามพระเจ้าสั่งไว้แล้ว ท่านจะได้รับบำเหน็จในสวรรค์

3. โรงเรียนมารีวิทย์ หมายถึง โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตั้งอยู่ที่137/32 หมู่ 2 ถนนสุขุมวิท ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

4. ครูผู้ปฏิบัติ หมายถึง ครูผู้สอนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ ได้แก่ ครูฝ่ายวิชาการ ครูฝ่ายบริการ ครูฝ่ายปกครอง ครูฝ่ายกิจกรรม

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ผู้จัดทำมุ่งศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการของการจัดกระบวนการเรียนการสอน และได้รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยว ข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของครูเกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ในการจัดทำคู่มือให้บรรลุวัตถุประสงค์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
   - 1.1 หลักการ
   - 1.2 เป้าหมาย / จุดมุ่งหมาย
   - 1.3 วิสัยทัศน์
   - 1.4 ภารกิจ (พันธกิจ)
   - 1.5 เป้าหมาย / จุดมุ่งหมาย
   - 1.6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี
   - 2.1 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
   - 2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียน
3. คุณธรรมจริยธรรม
   - 3.1 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม
   - 3.2 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม
   - 3.3 เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
   - 3.4 การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
     - 3.4.1 เป้าหมายการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
     - 3.4.2 หลักการการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
     - 3.4.3 แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
4. การจัดการศึกษาคาทอลิก
   - 4.1 ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000 ของพระศาสนจักรคาทอลิกไทย สำหรับ ค.ศ.2000-2010

4.2 หลักการ

4.3 นโยบายปฏิบัติ

4.4 คุณธรรม จริยธรรม เป้าหมายตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก

4.3.1 ด้านความรัก

4.3.2 ด้านการรับใช้

4.3.3 ด้านการให้อภัย

4.3.4 ด้านการให้โอกาส

5. เอกสารเกี่ยวกับคู่มือ

5.1 ความหมายของคู่มือ

5.2 ประเภทของคู่มือ

5.3 องค์ประกอบของคู่มือ

5.4 ลักษณะของคู่มือที่ดี

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

กระทรวงศึกษาธิการ (2545:1-7) ได้กล่าวถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิท่าเทียมกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพ แวดล้อม สังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยว ข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยกำหนดโครงสร้างเพื่อให้การจัด การ ศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดมีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศตาม จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1.1.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

1.1.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

1.1.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

1.1.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

1.2 เป้าหมาย / จุดมุ่งหมาย (ของคุณธรรม จริยธรรม)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายในหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.2.1 เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

1.2.2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า

1.2.3 มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

1.2.4 มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญาและทักษะในการดำเนินชีวิต

1.2.5 รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

1.2.6 มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

1.2.7 เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2.8 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

1.2.9 รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สังคม

1.3 วิสัยทัศน์

โรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ในการจัดการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาโรงเรียนระยะที่ 2 ปีการศึกษา 2546-2550 โดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. 2550 คือนักเรียนทุกคนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีค่านิยมไทย รักความเป็นไทย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นผู้มีคุณธรรม ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นวิชาภาษาอังกฤษคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ส่งเสริมภาษาไทยและการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน สามารถนำความรู้ความสามารถมาพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนา โรงเรียนให้มีบรรยากาศร่มรื่นสวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้

1.4 ภารกิจ (พันธกิจ)

1.4.1 พัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาตลอดจนบุคลิกภาพ

1.4.2 ปลูกฝังค่านิยมอันดีงาม รักความเป็นไทย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.4.3 ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทางด้านวิชาการ เป็นผู้ที่แสวงหาความรู้อยู่เสมอ โดยให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะเพื่อนำไปสู่อนาคตที่ดี

1.4.4 ส่งเสริมบุคลากรและนักเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.4.5 พัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ คุณวุฒิและมีความสามารถในการทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.4.6 พัฒนาการบริหารจัดการ อาคารสถานที่ งานธุรการ-การเงิน และพัสดุให้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง

1.4.7 สร้างความตระหนักให้ชุมชนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

1.5 เป้าหมาย / จุดมุ่งหมาย

1.5.1 นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.5.2 นักเรียนมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงาม ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.5.3 นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

1.5.4 นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์

1.5.5 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิต ประจำวัน

1.5.6 นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

1.5.7 นักเรียนรู้จักการอนุรักษ์ภาษาไทย ขนบธรรมเนียนประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

1.5.8 นักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่และคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานสมัยใหม่

1.5.9 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดการศึกษาและจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาดร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย

1.6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.6.1 มีวินัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการอ่าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.6.2 รู้คุณค่าของตนเอง

1.6.3 มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด มีความรับผิดชอบ มีความกตัญญู มีสัมมาคารวะ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.6.4 เห็นคุณค่าและตระหนักในความสำคัญของวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยและประเพณีท้องถิ่น

1.6.5 รักครอบครัว รักโรงเรียนและรักท้องถิ่นของตนเอง

2. โรงเรียนมารีวิทย์ พัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

โรงเรียนมารีวิทย์ เป็นโรงเรียนคาทอลิก ตั้งอยู่เลขที่ 137/44 หมู่ 2 ต.นาเกลือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2534 ผู้อำนวยการโรงเรียน คือ นายชวน กิติเกียรติศักดิ์ โดยมีบาทหลวงบุญยง วรศิลป์ เป็นผู้จัดการ และนางสาวอุษา สมณะ เป็นครูใหญ่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้น ป.1 - ม.6 ตลอดเวลาที่ผ่านมาจนกระทั่งปัจจุบันโรงเรียนได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านบุคลากรและอาคารสถานที่ ปรับปรุงพัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มุ่งเน้นให้

ครูผู้สอนกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมด้านคุณธรรม เพื่อให้นักเรียนมีมารยาท และวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม (ธรรมนูญโรงเรียน. 2546: 6)

2.1 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

โรงเรียนมารีวิทย์ พัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ระดับ จำนวน 12 ปี คือ ช่วงชั้นที่ 1 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สำหรับการกำหนดสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มวิชา คือ ภาษาไทย, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, สุขศึกษาและพลศึกษา, ศิลปะ, การงานอาชีพและเทคโนโลยี, ภาษาต่างประเทศ

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนมารีวิทย์ มุ่งมั่นความเป็นเลิศทางวิชาการ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสุข เป็นคนดีของสังคมบนพื้นฐานของความเป็นไทย

ปรัชญาของโรงเรียน (MOTTO) "ความรู้คู่คุณธรรม นำวินัย"

ความรู้ หมายถึง การพัฒนาที่เกิดจากการเรียนรู้ลึกซึ้ง และเชื่อมโยงกับความรู้อื่นได้

คู่คุณธรรม หมายถึง ความงาม ความดี

นำวินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อปฏิบัติ

โรงเรียนมารีวิทย์ เชื่อมั่นว่าการจัดการศึกษานั้นเป็นการมุ่งให้นักเรียนทุกคน มีสุขภาพที่ดี ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ รู้และเข้าใจถึงคุณธรรมต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบวินัย โรงเรียนมุ่งเน้นในด้านการศึกษาของทุกกลุ่มสาระ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข

ภารกิจ (พันธกิจ)

1. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการและประชาธิปไตย
2. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ
3. ปรับกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. ปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
5. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย และกีฬาอย่างหลากหลาย

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียน

2.2.1 ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

2.2.2 ความรับผิดชอบและการมีระเบียบวินัย

2.2.3 ความซื่อสัตย์และความกตัญญู

2.2.4 พูดจาสุภาพ มารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ

2.2.5 แต่งกายสะอาดถูกระเบียบ

3. คุณธรรมจริยธรรม

3.1 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรมและบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมให้เหมาะสมแต่ละระดับแต่ในสังคมปัจจุบันมีการแข่งขันทางด้านการศึกษาและการทำงานสูงมากทำให้นักศึกษามุ่งเรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเดียวไม่เห็นความสำคัญด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควร ดังนั้นทุกคนต้องหันมาให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมดังต่อไปนี้

3.1.1 คุณธรรม

คุณธรรมมีความสำคัญต่อบุคคล สังคมและชาติบ้านเมือง สังคมใดที่สมาชิกของสังคมที่ไร้คุณธรรมสังคมนั้นจะมีความสับสนวุ่นวายยากแก่การพัฒนา มีผู้รู้และนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับคุณธรรมไว้ดังนี้

พระมหาอดิศร ถิรสีโล (2540: 55) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณธรรมว่าเป็นความดีสูงสุดปลูกฝังอยู่ในอุปนิสัยอันดีงามอยู่ในจิตสำนึกอยู่ในความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกตามความปรารถนา

สมพร เทพสิทธา(2542:1) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณธรรมว่าเป็นกุศลธรรมเป็นธรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความสุข เป็นธรรมอันพึงเจริญคือทำให้เกิดมีขึ้นตรงข้ามกับอกุศลธรรมซึ่งเป็นธรรมฝ่ายชั่วทำให้เกิดความทุกข์ ความเดือดร้อนทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นเป็นธรรมที่ควรละและระวังอย่าให้เกิดขึ้น

จินตนา บุญบงการ(2544: 13) กล่าวว่าคุณธรรมเป็นคุณสมบัติที่ดีหรือคุณสมบัติที่เป็นธรรมของบุคคลอันอาจเกิดจากการสั่งสอนของบิดามารดา ครูอาจารย์ หรือเกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณีที่ถ่ายทอดกันมา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544: 115-116) ได้กล่าวว่าคุณธรรม คือ สิ่งที่บุคคลยอมรับว่าเป็นสิ่งดีงามที่มีประโยชน์มากและมีโทษน้อย คุณธรรมในแต่ละสังคมอาจจะแตกต่างกันเพราะการเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และศาสนา

จากแนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมซึ่งนักวิชาการได้อธิบายมาแล้วผู้ศึกษาคิดว่าคุณธรรมเป็นความดีอันสูงสุดที่ปลูกฝังอยู่ในอุปนิสัยอันดีงามของคนทั่วไปซึ่งอาจอยู่ในจิตสำนึกความรู้สึกผิดของชอบของบุคคลนั้น อันเป็นเครื่องควบคุมประพฤติของบุคคลให้แสดงออกมาตามที่ตนปรารถนา

3.1.2 จริยธรรม

จริยธรรมเป็นความประพฤติ การกระทำและความคิดที่ถูกต้องเหมาะสมกับการทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ มีผู้รู้และนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับจริยธรรมไว้ดังนี้

พระมหาอดิศร ถิรสีโล(2540: 55) ได้อธิบายเกี่ยวกับจริยธรรมว่า เป็นความประพฤติการกระทำ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดอันถูกต้องดีงาม ที่ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลทั่วไป

สมพร เทพสิทธา (2542: 2) ได้กล่าวว่าจริยธรรมเป็นการประพฤติในทางที่ดีงาม ที่แสดงออกจากคุณธรรมที่อยู่ในใจเห็นและวัดได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544: 2) ได้อธิบายเกี่ยวกับจริยธรรมว่าเป็นลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งคือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการไม่ให้มีอยู่ในสมาชิก เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุนและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจในการกระทำนั้นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประเภทหนึ่งเป็นลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้อยู่ในสมาชิกของสังคมเป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามจำกัดและผู้กระทำพฤติกรรมนั้นส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สุนทร โคตรบรรเทา(2544: 106) ได้กล่าวว่าจริยธรรมเป็นศีลธรรมประการหนึ่งและเป็นคุณธรรมอีกประการหนึ่งประกอบด้วยกัน เป็นการละเว้นการฆ่า การเบียดเบียน เป็นศีลธรรมหรือเรียกว่าศีล

พรนพ พุกกะพันธุ์(2545: 6) ได้อธิบายเกี่ยวกับจริยธรรมว่าเป็นสิ่งที่ควรประพฤติประพฤติอย่างเหมาะสมในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งสังคมยอมรับเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สรุปได้ว่าคุณธรรมกับจริยธรรมมีความเกี่ยวข้องกันคือ

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้แก่ความรับผิดชอบ ขยันตั้งใจทำงาน ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รักษาสิ่งแวดล้อม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนอดกลั้น มีน้ำใจโอบอ้อมอารีและช่วยเหลือ

เกื้อกูล การประหยัด มีความรักสามัคคี รักและผูกพันในองค์กร มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ปฏิบัติตนตามลำดับก่อนหลัง และมีความกตัญญู

2. ด้านลักษณะอันพึงประสงค์ 2 ประการคือ

บุคลิกภาพ ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ พึ่งตนเองได้ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปรับตัวได้ดี เชื่อมั่นในตนเอง มีความสนใจใฝ่รู้ กระตือรือร้น คล่องแคล่วว่องไว มีมารยาทนิยมไทย ละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน มีสุขภาพแข็งแรงเจริญเติบโตสมวัย มีปฏิภาณไหวพริบเฉลียวฉลาดรอบรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เสียสละเห็นแก่ส่วนรวม มีทักษะสังคม มีความจำดี มีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลทั่วไป สุขภาพจิตดี มีความสงบสุข รู้จักพักผ่อนและสันทนาการในทางที่เหมาะสม เข้าใจสาธารณสุขพื้นฐานรู้จักป้องกันโรค

ความรู้ ทักษะ และเจตคติต่ออาชีพ ได้แก่ มีความรู้และทักษะทางพื้นฐานในงานอาชีพปรับปรุงและพัฒนางานอยู่เสมอ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ มีความรู้ทางเทคโนโลยีพื้นฐาน มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสามารถเรียนรู้งานเร็ว เข้าใจภาระงาน รู้หน้าที่เอาใจใส่ในงาน มีความสามารถในการจัดการ ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลและลงมือปฏิบัติทันที

3.2 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมของประชาชน การปลูกฝังจริยธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาและการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน จะเห็นได้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงต้องการปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นสมบัติของคนไทยทั้งประเทศ มีพระราชดำรัสในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ณ ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2533 สรุปความว่าจริยธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติมีอยู่ 4 ประการ ซึ่งประกอบด้วย(สภาการศึกษาคาทอลิก. 2546: 5)

3.2.1 การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

3.2.2 การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น

3.2.3 การอดทน อดกลั้นและอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

3.2.4 การรู้ละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

จริยธรรมทั้ง 4 ประการนี้ หากแต่ละคนพยายามนำมาประพฤติและเผยแพร่โดยทั่วกันแล้วจะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็นและมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์

ปราณี ตั้งใจดี (2540: 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจริยธรรมดังนี้

1. จริยธรรมเป็นพื้นฐานการแสดงออกของการกระทำที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นทั้งคุณธรรมที่เป็นบ่อเกิดซึ่งเป็นแก่นของค่านิยม

2. จริยธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามที่ควรปลูกฝังและดำรงรักษา

3. จริยธรรมนั้นผูกพันอยู่กับความสุข คือ จริยธรรมเป็นเหตุ

4. จริยธรรมเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างจึงควรสร้างสมจริยธรรมเพื่อนำมาซึ่งความเป็นอยู่ที่ดีและความเต็มสมบูรณ์ในชีวิต

5. จริยธรรมเป็นสิ่งผูกพันอยู่กับคนดีและความดีและจริยธรรมเป็นสิ่งที่อยู่ในความควบคุมของตัวเรา

6. จริยธรรมเกี่ยวพันอยู่กับความเคยชินของการประพฤติดี ตรงกันข้ามกับกิเลสซึ่งเป็นความเคยชินกับการประพฤติชั่ว

7. จริยธรรมก่อให้เกิดจริยธรรมอื่นๆ คือ เมื่อฝึกจริยธรรมหนึ่งแล้วก็จะเกิดจริยธรรมด้านอื่นๆไปด้วย

จตุพร ศิลาเดช (2543: 11-12) ได้ให้ความสำคัญของจริยธรรมว่าเป็นพื้นฐานของการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมหรือการกระทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น อันจะเป็นแบบแผนของการปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า จริยธรรมมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการแสดงออกต่างๆและเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีสามารถอยู่ร่วมกันในโลกและสังคมได้อย่างมีความสุข

3.3 เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.3.1 เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบรูณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้

ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

3.3.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

(ค้นจาก http://www.aksorn. com/Document/curriculum.doc 6/2/50)

หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด เข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ว่ามีอิทธิพลต่อตัวบุคคลและสังคมหลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียนและช่วยให้เป็นพลเมืองพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมขึ้น มีความเสมอภาค ควรพัฒนาความตระหนักเข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล และเป็นอิสระ และเข้าใจในความรับผิดชอบ

3.3.3 การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชน กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมดังกล่าว ให้แก่ผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเชิงวินิจฉัย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและการส่งต่อ ทั้งนี้ ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี/รายภาค

ในแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน สถานศึกษาจะได้นำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แนวทางการวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด

3.4 การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

3.4.1 เป้าหมายการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาให้บุคคลรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมมีความสุขและมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้

ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัดและพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัว มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบสัมมาชีพ

ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิตและเสริมสร้างศีลธรรมจริยธรรมผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคม ประเทศชาติ ในการจัดกิจกรรมจะยึดหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.4.2 หลักการการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน

บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริงให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วยวัยอย่างต่อเนื่อง

จำนวนสมาชิกเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม

มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมาย

ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ ครูเป็นที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่และทำงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย

ยึดหลักการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมโดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งมีแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.4.3 แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ก: 8-9) ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมดังนี้

1. กำหนดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่จะต้องเร่งสร้างเสริมให้เกิดขึ้นกับคนไทยทุกคนในช่วงแรกและช่วงเวลาต่อไป อาทิ มีความเพียร รู้จักเก็บออม มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความกตัญญู ชื่นชมคนดี/คนสุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม รักชาติ รักแผ่นดิน เป็นต้น และกำหนดให้เป็นนโยบายแห่งชาติที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องตลอดไป

2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีสาระของความรู้เกี่ยวกับความจริงของชีวิตและธรรมชาติ หลักธรรมของศาสนา คุณธรรมจริยธรรมอันดีงามของระบบวิถีชีวิต เอกลักษณ์ไทย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างตามลำดับความสำคัญที่กำหนดไว้ โดยบูรณาการอย่างเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

3. ส่งเสริมให้สถานศึกษา สถาบันศาสนา และองค์กรต่าง ๆ ที่จัดและรวมจัดการ ศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ทางศาสนาและวิชาสามัญเข้าด้วยกันอย่างสมดุล มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามแก่ผู้เรียนที่เหมาะสมกับวัยอย่างต่อเนื่องทุกระดับ รวมทั้งส่งเสริมให้ครู คณาจารย์ พระภิกษุ นักบวชและผู้นำทางศาสนาที่มีความรู้ ความเข้าใจศาสนาอย่างถ่องแท้เป็นผู้สอนวิชาศาสนา และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถาบันศาสนาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศาสนาและพัฒนาจิตใจที่สำคัญของเยาวชน ศาสนิกชน และประชาชนคนไทยทุกคน เพื่อให้คนไทยเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมไทยในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. กำหนดนโยบาย/แผนงาน/โครงสร้างเพื่อสนับสนุนและพัฒนาให้ศาสนบุคคล ได้แก่ พระภิกษุ นักบวช ผู้นำทางศาสนาและผู้ทรงความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย มีความรู้ความสามารถในการสอน อบรมและถ่ายทอดความรู้หลักศาสนธรรม ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้ผู้สอนหรือเป็นวิทยากรในสถานศึกษา

6. ดำเนินงานให้มีแผนงานและโครงการปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิตที่ดีงามโดยให้สถาบันสังคมในท้องถิ่นที่รับผิดชอบได้เข้ามามีส่วนร่วมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้คนไทยอยู่อย่างสันติมีความสุขและเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน

7. จัดกระบวนการเรียนการสอนด้านศาสนาและหลักธรรมศาสนาในทุกระดับการศึกษาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศาสนาที่ผู้เรียนนับถือทั้งด้านเนื้อหา การปฏิบัติและการประยุกต์ใช้รวมทั้งมีการบูรณาการการเรียนการสอนทางด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมไว้ในทุกวิชาอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

8. สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านศาสนา ความรู้ทั่วไปเข้าด้วยกันอย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจัดให้ครู พระภิกษุ นักบวชและผู้นำทางศาสนาที่มีความรู้ ความเข้าใจศาสนธรรมอย่างถ่องแท้เป็นผู้สอนวิชาศาสนาและศีลธรรมในสถานศึกษา การมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความกตัญญูคู่กับคุณธรรมจริยธรรม

9. จัดให้มีการประชุมอบรมกันอย่างสม่ำเสมอในหมู่ครู คณาจารย์ และผู้บริหารในเรื่องความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถบูรณาการด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ในกระบวนการเรียนรู้ได้มากขึ้นรวมทั้งสามารถอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนและปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีของสังคม

10. จัดให้มีแผนงานและโครงการที่สนับสนุนบุคคลที่มีความรู้ ความ สามารถอย่างแท้จริงในศาสนธรรม เป็นผู้สอนหรือเป็นวิทยากรวิชาศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนเพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

พนม พงษ์ไพบูลย์(2548: ออนไลน์) กล่าวถึงแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเรื่องความซื่อสัตย์เป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งเป็นของโรงเรียน มีหน้าที่หลักคือการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้านอย่างมีดุลยภาพ ต้องให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกายและทางสังคม กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการกระตุ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น เรียนรู้ ได้ปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ เกิดความเชื่อ ความศรัทธาและยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีลักษณะดังนี้

1. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต เช่น การนำข่าวเหตุการณ์ประจำวันที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตหรือเอาเรื่องของคนในชุมชนที่คนยกย่องนับถือมาเล่าให้นักเรียนฟัง เด็กเล็กอาจต้องเล่าเป็นนิทาน เด็กโตเล่าเรื่องจริงและมีรายละเอียดมากขึ้น

2. การยกย่องสรรเสริญผู้ที่ทำความดีต่างๆ โดยเฉพาะผู้ที่แสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตควรยกย่องนักเรียนของตน คนในสังคมรอบๆโรงเรียนหรือคนอื่นๆตามข่าว เหตุการณ์ที่ปรากฏ

3. การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาบุคคลตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณสมบัติที่ดีงามอื่นๆนักเรียนควรจะได้ศึกษาโดยการไปพูดคุยกับคนในชุมชนเพื่อหาคนที่ชุมชนยกย่อง และศึกษาจากหนังสือ เอกสารต่างๆควรให้นักเรียนได้ให้เหตุผลในการที่เขาเลือกบุคคลนั้นมาเป็นตัวอย่างด้วย

4. การให้นักเรียนช่วยกันจัดนิทรรศการแสดงประวัติชีวิตและพฤติกรรมของผู้ที่นักเรียนหรือสังคม องค์กรต่างๆยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตเป็นระยะ

5. โรงเรียนประกาศยกย่องนักเรียนหรือครูหรือบุคคลในสังคมที่มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตให้ปรากฏแก่นักเรียนโดยทั่วไปทุกครั้งที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

6. โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมประจำภาคเรียนหรือประจำปีให้นักเรียนช่วยเลือกเพื่อนของเขาเองที่เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตสมควรได้รับการยกย่องชมเชย

7. ในกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดวิชาใดก็ตาม ครูทุกคนควรให้ความสำคัญกับการสร้างนิสัย ความมีวินัย ความรู้จักหน้าที่รับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นเสมอๆ ไม่ควรแยกการสอนเรื่องความซื่อสัตย์จากการสอนอื่น ๆ ควรสอนควบคู่กันไป

8. ให้นักเรียนได้ศึกษาจากบุคคลในท้องถิ่น เช่น พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน ถึงความดีงามของการเป็นคนซื่อสัตย์และโทษของการไม่เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์พร้องทั้งหาตังอย่างมาประกอบ

9. ให้นักเรียนเขียนนิทาน เรื่องจริงเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

10. ให้นักเรียนสังเกต วิเคราะห์และวิจารณ์ตนเองในเรื่องของความซื่อสัตย์ คือ การให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง อาจเป็นความลับเฉพาะตัว

11. โรงเรียนอาจจัดให้มีปาฐกถา โต้วาที เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง

12. ให้นักเรียนตั้งปณิธานของตนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

13. โรงเรียนเชิญผู้ที่มีชื่อเสียงหรือผู้ที่ได้รับการยกย่องเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตมาพูดคุยกับนักเรียน

14. โรงเรียนจัดงานวันแห่งความซื่อสัตย์และจัดกิจกรรมอื่นๆเกี่ยวกับการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต

15. ครูในโรงเรียนประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน ยังมีรูปแบบและวิธีการอื่น ๆ อีกมากมายที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการปลูกฝังสร้างนิสัยให้นักเรียนยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต

กรมวิชาการ (2547: 156-158) ได้สรุปแนวคิดและวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นสากลและได้รับการยอมรับอยู่ 4 แนวคิดและมีวิธีการดังนี้

1. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการกระจ่างค่านิยม(Value Clarification) จะช่วยให้นักเรียนเกิดความกระจ่างในความเชื่อ ทัศนคติในพฤติกรรม ความรูสึกของตนเอง หน้าที่ของครูในการปลูกฝังค่านิยม คือ การชี้นำหรือจัดการให้นักเรียนเกิดการฉุกคิดขึ้นมาว่าความเชื่อทัศนคติพฤติกรรมและความรู้สึกของตนต่อสิ่งหนึ่งๆนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ 7 ประการ

1.1 เกิดจากการเลือกของตนอย่างอิสระหรือไม่

1.2 ได้พิจารณาทางเลือกอื่นๆหรือไม่

1.3 ได้พิจารณาผลของทางเลือกต่างๆหรือไม่

1.4 มีความภาคภูมิใจหรือยินดีในสิ่งที่ตนเลือกหรือไม่

1.5 จะยืนยันการตัดสินใจเลือกของตนเองอย่างเปิดเผยหรือไม่

1.6 จะทำตามที่ตนตัดสินใจเลือกหรือไม่

1.7 จะกระทำซ้ำอีกหรือไม่

2 . การปลูกฝังจริยธรรมด้วยเหตุผล (Moral Reasoning) เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้กฎเกณฑ์การตัดสินความถูกผิดด้วยเหตุผลในระดับสูง อย่างน้อยให้อยู่ในระดับกฎเกณฑ์ของสังคม การพัฒนาจริยธรรมกระทำโดยการเปิดโอกาสให้บุคคลรับรู้ทักษะของผู้อื่น ซึ่งมีจริยธรรมในขั้นสูงกว่าและเปิดโอกาสให้บุคคลทดลองและแสดงบทบาทของผู้อื่นที่มีต่อบุคคลนั้นเพื่อเปิดโอกาสเกิดขัดแย้งกับโครงสร้างจริยธรรมของตนเอง ในจังหวะที่เกิดความขัดแย้งนี้จะช่วยให้บุคคลพัฒนาเหตุผลทางจริยธรรมให้สูงขึ้นได้ กิจกรรมที่ใช้ในแนวคิดนี้ คือ การอภิปราย การแลกเปลี่ยนทัศนะเพื่อประเด็นสำหรับการอภิปราย ครูจะต้องเสนอเรื่องราวที่ยากต่อการตัดสินความถูกผิด

3. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) ต้องการปลูกฝังพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขต่างๆเพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นได้เสริมแรงและถ้าหากต้องการลดพฤติกรรมใดต้องจัดเงื่อนไขต่างๆเพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับแรงเสริมหรืออาจได้รับการลงโทษด้วยก็ได้ ขั้นตอนในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและหรือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา อาจทำได้ดังนี้

3.1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

3.2 กำหนดพฤติกรรมที่ผู้สอนหรือผู้ปลูกฝังจริยธรรมสามารถบันดาลให้เกิดกับผู้กระทำได้ (ควรเน้นผลกรรมทางบวก)

3.3 นำพฤติกรรมในข้อ 3.1 และข้อ 3.2 มาสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เรียกว่า เงื่อนไขการเสริมแรงให้พฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้รับแรงเสริม

3.4 ให้และระงับให้แรงเสริมตามเงื่อนไขในข้อ 2

4. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) เป็นการจัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งได้แก่ตัวอย่างและคำบอกให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อว่าพฤติกรรมอะไรนำไปสู่ผลกรรมอะไรและผลกรรมนั้นน่าปรารถนาเพียงใด มีขั้นตอนการปลูกฝังจริยธรรม ดังนี้

4.1 เงื่อนไขในการเสริมแรงและเงื่อนไขการลงโทษแก่นักเรียน

4.2 จัดอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากความเห็นของบุคคลต่างๆเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรม ความน่าปรารถนาหรือไม่น่าปรารถนาของผลกรรมต่างๆ

4.3 จัดให้นักเรียนเห็นตัวอย่างการปฏิบัติจริงที่สอดคล้องกัน

4.4 สร้างเงื่อนไขให้มีการนิยมยกย่องผู้กระทำพฤติกรรมที่ดี ในขณะเดียวกันประณามผู้กระทำพฤติกรรมไม่ดี เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและจากตัวอย่างการได้รับการเสริมแรงและการถูกลงโทษของบุคคลต่างๆ

กรมวิชาการ (2545:1-13) กล่าวถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถของตนเองตามศักยภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้นักเรียนเป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ ปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีหลักการจัดแนวการจัดมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานและการประเมินผล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวทางจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดโดยกระบวน การและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความ รู้มาใช้ในการป้องกันแก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริงประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยีก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องปรับ เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามรถดำรง ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีและมีความสุข ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริงการพัฒนาที่สำคัญคือการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ ให้ครบทุกด้านทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต

วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงงานโดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

สำหรับกิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตน แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อค้นพบความถนัดความสนใจของตนเองและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพตลอดจนพัฒนาทักษะทางสังคมและปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

2. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่างๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้ แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน ทั้งนี้ในทางปฏิบัติสถานศึกษาจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความหมายกว้างขวางลึกซึ้งขึ้นอีกทั้งให้ผู้เรียนได้ค้นพบและใช้ศักยภาพที่มีในตนเองอย่างเต็มที่เลือกตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนชีวิตและอาชัพได้อย่างมีคุณภาพ เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรมและจริยธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมสร้างเสริมประสิทธิภาพการเรียน เป็นต้น

ลออ การุณยะวนิช (เบญจมาศ เอี่ยมอิ่ม. 2543: 20 อ้างอิงจาก ลออ การุณยะวนิช ม.ป.ป.:111) กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมดังนี้

1. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมทางศาสนาภายในโรงเรียนตามโอกาสเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา

2. ให้นักเรียนปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบและสอดแทรกบรรยากาศทางศาสนาในกิจวัตรประจำวัน ตามที่แต่ละโรงเรียนจะจัดให้เหมาะสม เช่น ให้สวดมนต์สัปดาห์ละครั้ง ฟังอภิปรายธรรม และพานักเรียนไปวัดต่างๆบ้างตามโอกาส

3. การจัดแข่งขันการตอบปัญหาธรรมะที่นักเรียนต้องอ่านหนังสือที่โรงเรียนกำหนดจึงจะตอบ

ได้ เช่น หนังสือพุทธประวัติ นิทานชาดก เป็นต้น

4. ประกาศยกย่องนักเรียนที่มีความประพฤติดีให้ปรากฏในที่ประชุม

5. ให้คะแนนความประพฤติเป็นการฝึกอบรมจริยศึกษาในโรงเรียน

6. พานักเรียนออกไปทำกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น พาไปเวียนเทียน ชมวัด ฟังเทศน์ หรือแนะนำศึกษาสถานที่สำคัญ เป็นต้น

โรงเรียนมารีวิทย์ พัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นโรงเรียนหนึ่งที่เห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนและปลูกฝังความคิดและนิวัยที่ดีด้านการจัดกิจกรรมการเรียนหลายๆอย่างโดยให้คะแนนหรือรางวัลเป็นเครื่องตอบแทนทำให้นักเรียนได้พบเห็นเป็นตังอย่างสำหรับนำไปคิดและตัดสินใจนำไปปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนเป็นคนดีมีคุณภาพโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ให้นักเรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญและความคิดเชิงเหตุผลในการกระทำซึ่งมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โรงเรียนมีการจัดลักษณะการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เน้นการบูรณาการจริยธรรมทุกรายวิชา มีการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการตามเนื้อหาวิชาและในขณะเรียน โดยเน้นให้นักเรียนมีการประพฤติปฏิบัติจริงในชีวิตมากกว่าการท่องจำคุณธรรมจริยธรรมเพียงอย่างเดียว มีการประเมินผลตามคุณลักษณะที่กำหนด

2. การเสริมแรง ส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนตามแบบผู้ที่มีจริยธรรมเพื่อให้กำลังใจในการประพฤติปฏิบัติ มีความมั่นใจไปในทางที่ดี มีคุณค่าต่อสังคม

3. การติดตามผลพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติโดยการสังเกต สัมภาษณ์และการประเมิน

การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นให้มีการส่งผลต่อการพัฒนาความประพฤติของนักเรียนโดยได้มีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

1. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งมีจุดหมายที่จะฝึกเด็กให้บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและผู้อื่น เช่น การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ถนน หมู่บ้าน

2. กิจกรรมศาสนาโรงเรียนได้จัดกิจกรรมศาสนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามโอกาสโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมเนื่องในวันสำคัญทางศาสนาเช่น วันพระ วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา

3. ติดข้อความเกี่ยวกับจริยธรรมไว้ตามบริเวณต่างๆ ในโรงเรียนเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจนักเรียนเมื่อได้อ่านบ่อยครั้ง

4. มีการนั่งสมาธิก่อนเรียน

5. มีการแผ่เมตตาหลังรับประทานอาหารกลางวัน

6. มีการจัดสวนคุณธรรมจริยธรรมและห้องพระพุทธศาสนา

7. ประกาศยกย่องนักเรียนที่ประพฤติดีให้ปรากฏที่หน้าเสาธงและติดชื่อในป้ายนิเทศ

8. มีการให้คะแนนความประพฤติและปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ และคะแนนจิตพิสัย

. มีการจัดกิจกรรมวันพ่อ วันแม่ วันไหว้ครู เพื่อแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

9. มีการจัดออมทรัพย์ประจำเดือนเพื่อฝึกการใช้จ่ายอย่างประหยัด

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์พัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นกิจกรรมฝึกปฏิบัติตนเพื่อสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี โดยการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเชิงคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรักการรับใช้ การให้อภัย และการให้โอกาส สอดคล้องกับจิตตารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก

4. การจัดการศึกษาคาทอลิก

4.1 ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000 ของพระศาสนจักรคาทอลิกไทย สำหรับ ค.ศ.2000-2010 (ค้นจาก http://www.escd.or.th/ escd/ escd_training/executive_3/Catholic_in_school .doc 16/02/51) ได้กำหนดทิศทางงานเป็นนโยบายปฏิบัติ ข้อ 6 “ดำเนินการให้สถานศึกษาเป็นสนามแพร่ธรรมมากขึ้น” ซึ่งสังฆมณฑลจันทบุรีได้กำหนดทิศทางงานอภิบาล คริสตศักราช 2000-2010 ดังนี้

นโยบายปฏิบัติด้านธรรมทูตคือ “เร่งรัดให้ทุกสถาบันและองค์กรส่งเสริมจิตตารมณ์ธรรมทูตแก่มวลสมาชิกและสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเป็นสนามแพร่ธรรม”

4.2 หลักการ

4.2.1 พระศาสนจักรมุ่งมั่นส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์ผู้มีภาพลักษณ์ของพระเจ้าและได้รับการไถ่กู้ โดยเน้นการสร้างเสริมสถาบันครอบครัวและชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง ให้ความสำคัญกับฆราวาสในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างแท้จริง ดำเนินชีวิตด้วยคุณค่าที่ดี งามและด้วยกระแสค่านิยมทางวัฒนธรรมที่นำไปสู่ความรัก ตามจิตตารมณ์ของพระเยซูคริสตเจ้า เพื่อร่วมสร้างพระอาณาจักรของพระ เจ้าในโลกนี้

4.2.2 การดำเนินชีวิตของพระศาสนจักรจะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับการแพร่ธรรมและการอภิบาลอย่างมีดุลยภาพ ครอบคลุม ทุกมิติชีวิตอย่างผสมกลมกลืนกันทั้งฝ่ายจิตวิญญาณและฝ่ายโลก ทั้งด้านคุณค่า ศาสนา ศีลธรรมสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การ เมือง สิทธิมนุษยชน และสัมพันธ์กับคนทุกกลุ่ม ทุกศาสนาและทุกเพศทุกวัย โดยให้ความสำคัญต่อคนยากไร้ ทั้งนี้โดยเน้นบทบาทฆราวาสเป็นพิเศษ

4.2.3 พระศาสนจักรในประเทศไทยจะเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกคนอย่างแท้จริง ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกันระห่างพระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช และฆราวาส อีก

ทั้งจะร่วมมือกับพี่น้องนิกายศาสนาและความเชื่ออื่น รวมทั้งผู้มีน้ำใจดีทั้งมวลบนพื้นฐานของการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ด้วยความจริงใจและด้วยความเสมอภาค โดยอาศัยการเสวนาด้วยชีวิตกับทุกฝ่าย

4.3 นโยบายปฏิบัติ

นโยบายปฏิบัติซึ่งพระศาสนจักรให้ความสำคัญเร่งด่วนเป็นพิเศษเกี่ยวกับสถานศึกษามีดังรายละเอียดต่อไปนี้

ดำเนินการให้สถานศึกษาเป็นสนามแพร่ธรรมมากขึ้น โดยให้การอบรมและฟื้นฟูชีวิตนักเรียน เยาวชน และบุคคลที่เกี่ยว ข้องในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้า เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์ สร้างคุณธรรม จริยธรรมและสันติในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย ให้โอกาสแก่นักเรียนคาทอลิกและผู้ยากไร้ เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้ทุกสถาบันและองค์กรได้เป็นสนามแพร่ธรรมอย่างแท้จริง

4.4 คุณธรรมจริยธรรม ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก

นักการศึกษาในสถาบันการศึกษาคาทอลิกควรตระหนักถึงหัวใจหลักของการศึกษาคาทอลิกตามจิตตารมณ์ของนโยบายดังกล่าวดังต่อไปนี้

4.4.1 ความรัก หมายถึง ความรักมาจากพระเจ้า ผู้ใดรักก็ถือกำเนิดจากพระเจ้า ผู้ใดไม่รักก็ไม่รู้จักพระเป็นเจ้าเพราะพระเป็นเจ้าคือองค์ความรัก ความรักมิใช่อยู่ที่เรารักพระองค์ แต่อยู่ที่พระองค์ทรงรักเรา และได้ส่งพระบุตรมาชดเชยบาปแทนเรา ความรักเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่แลกมาได้ด้วยความรักเท่านั้น เมื่อให้ความรักและให้ความสุขกันมากเท่าใด ก็ย่อมจะได้รับความรักและความสุขกลับมาเท่านั้น นักจิตวิทยาทั่วโลกวิเคราะห์ไว้ว่า ความรักที่แท้ของมนุษย์มี 2 ประเภท คือความสุขทางกายและความสุข ทางใจ โดยเฉพาะความสุขที่เกิดขึ้นกับจิตใจนั้นมีผลมาจากการมีความรัก ความรัก จะทำให้มนุษย์มีจิตใจที่อ่อนโยน มีความมั่นคงทางความรู้สึก มีความอบอุ่น ซึ่งความรักในที่นี้ คือ ความรักที่เกิดจากความรู้สึกที่ได้รับและความรักที่เกิดจากความรู้สึกที่ให้ไป (ศูนย์อภิบาลและประกาศข่าวดีของญผูวฬิ อภ.ห2550: 4, 16) ดังมีกล่าวเป็นข้อคิดในพระคัมภีร์ ดังต่อไปนี้

“พระองค์ทรงนำชนชาติซึ่งพระองค์ทรงไถ่ไว้ด้วยความรักมั่นคงของพระองค์พระองค์ทรงพาเขามาถึงที่สถิตอันบริสุทธิ์ของพระองค์ด้วยพระเดชานุภาพ” (หนังสืออพยพตอนที่ 15: 13)

“แต่เราแสดงความรักมั่นคงต่อคนที่รักเราและปฏิบัติตามบัญญัติของเราจนถึงพันชั่วอายุคน” (หนังสืออพยพตอนที่ 15: 13)

“ถ้าฉันยังมีชีวิตอยู่ต่อไปขอเธอสำแดงความรักมั่นคงแห่งพระเจ้าต่อฉันเพื่อฉันจะไม่ต้องตาย” (หนังสือซามูลแอล ฉบับที่ 1 ตอนที่ 20: 14)

“จงโมทนาขอบพระคุณพระเจ้าเพราะพระองค์ประเสริฐเพราะความรักมั่นคงของพระองค์ดำรงเป็นนิตย์” (หนังสือพงศาวดาร ฉบับที่ 1 ตอนที่ 16: 34)

"พระองค์ทรงสำแดงความรักมั่นคงต่อผู้ที่จงรักภักดีพระองค์ทรงสำแดงพระองค์อย่างไร้ตำหนิต่อผู้ที่ไร้ตำหนิ" (หนังสือสดุดี ตอนที่ 18: 25)

"เพราะความรักมั่นคงของพระองค์อยู่ต่อตาข้าพระองค์และข้าพระองค์ดำเนินโดยความสัตย์จริงต่อพระองค์" (หนังสือสดุดี ตอนที่ 26: 3)

4.4.2 การรับใช้ หมายถึง การรับใช้ไม่ใช่หน้าที่ที่เกิดขึ้นจากการโดนบังคับให้กระทำแต่หากเกิดขึ้นจากความรักที่เรามีต่อใครสักคน มาก.. พอที่เราจะอยากจะทำอะไรเพื่อคน ๆ นั้น การรับใช้จึงเกิดจากความรู้สึกอยากทำเพื่อพระเจ้าพระบิดาที่เรารัก พระพรจึงเกิดแก่ผู้ที่ได้รับใช้ แต่หากการรับใช้เป็นไปโดยการฝืนใจ ทำตามหน้าที่ให้ผ่านพ้นไป คุณคิดว่าคนที่ได้รับจะรู้สึกยินดีกับสิ่งนั้นที่เราทำหรือเหมือนกับเงินถวายที่เราให้พระเจ้า ถ้าเราให้ด้วยการฝืนใจให้ด้วยนึกเสียดาย จะมีประโยชน์ อะไรกับเงินก้อนนั้น ดังมีกล่าวเป็นข้อคิดในพระคัมภีร์ ดังต่อไปนี้

"พระเจ้าไม่ได้ทรงสนใจจำนวนเงินว่ามากหรือน้อย แต่พระองค์สนพระทัยท่าทีภายในจิตใจเท่านั้น การรับใช้มีหลายอย่างและทุกอย่างนั้นก็มีจุดประสงค์สูงสุดจุดประสงค์เดียวคือการกระทำตามพระมหาบัญชาของพระเจ้าคือให้ออกไปสั่งสอนชนทุกชาติให้เป็นสานุศิษย์"
(นักบุญ มัทธิว ตอนที่ 28:19)

"อย่ามองดูที่รูปร่างภายนอกหรือที่ความสูงแห่งร่างกายของเขาด้วยเราไม่ยอมรับเขาเพราะพระเจ้าทอดพระเนตรไม่เหมือนกับที่มนุษย์ดูมนุษย์ดูที่รูปร่างภายนอก..แต่พระเจ้าทอดพระเนตรจิตใจ" (หนังสือซามูแอล ตอนที่ 20: 8)

"เพราะฉะนั้นขอท่านกรุณากระทำแก่ผู้รับใช้ของท่านด้วยใจจงรักเพราะท่านได้กระทำพันธสัญญาแห่งพระเจ้ากับผู้รับใช้ของท่านแล้วแต่ถ้าความผิดมีอยู่ในข้าพเจ้าขอท่านฆ่าข้าพเจ้าเสียเองเถิดเพราะท่านจะนำข้าพเจ้าไปให้เสด็จพ่อของท่านทำไม" (หนังสือซามูแอล ตอนที่ 20: 8)

"พระองค์ทรงกระทำสิ่งใหญ่โตนี้ทั้งสิ้นเพื่อให้ผู้รับใช้ของพระองค์ทราบก็เพราะพระสัญญาของพระองค์และตามชอบพระทัยของพระองค์" (หนังสือซามูแอล ฉบับที่ 2 ตอนที่ 7: 21**)**

"เพราะฉะนั้นบัดนี้ขอโปรดให้เป็นที่พอพระทัยพระองค์ที่จะอำนวยพระพรแก่ราชวงศ์ผู้รับใช้ของพระองค์เพื่อให้ดำรงอยู่ต่อพระพักตร์พระองค์เป็นนิตย์ข้าแต่พระเจ้าพระองค์ทรงลั่นพระวาจาเช่นนั้นแล้วและด้วยพระพรของพระองค์ก็ขอให้ราชวงศ์ผู้รับใช้ของพระองค์ได้อยู่เย็นเป็นสุขเป็นนิตย์" (หนังสือซามูแอล ฉบับที่ 2 ตอนที่ 7: 29)

4.4.3 การให้อภัย หมายถึง ความรักและเป็นสุดยอดของความรักและเป็นการยกโทษบาปให้คนที่ทำผิดต่อเรา ยกโทษคนที่ทำร้ายเรา พระเยซูเจ้าตรัสว่า "จงยกโทษให้เขา แล้วเขาจะยกโทษให้ท่าน" การให้อภัยจึงเป็นเงื่อนไขของความรัก ความเมตตา และแก่นของศาสนาคริสต์ คือ ความรักที่ต้อง

เมตตาและอภัยเท่านั้น (ศูนย์อภิบาลและประกาศข่าวดีของพระเจ้า 2550: 14) ดังมีกล่าวเป็นข้อคิดในพระคัมภีร์เป็นตอนๆ ดังต่อไปนี้

“แม้เขาจะผิดต่อท่านวันหนึ่งเจ็ดหน และจะกลับมาหาท่านทั้งเจ็ดหนนั้น จงให้อภัยเขาเถิด" (นักบุญลูกา ตอนที่ 17: 4)

“ขอพระองค์ทรงสดับคำวิงวอนของผู้รับใช้ของพระองค์และของอิสราเอลชนชาติของพระองค์เมื่อเขาอธิษฐานตรงต่อสถานที่นี้ขอพระองค์ทรงสดับอยู่ในฟ้าสวรรค์อันเป็นที่ประทับของพระองค์และเมื่อพระองค์ทรงสดับแล้วก็ขอพระองค์ทรงประทานอภัย” (หนังสือพงษ์กษัตริย์ ฉบับที่ 1 ตอนที่ 8: 30)

“ขอทรงประทานอภัยแก่ประชากรของพระองค์ผู้ได้กระทำบาปต่อพระองค์และทรงประทานอภัยต่อการทรยศของเขาทั้งหลายซึ่งเขาได้กระทำต่อพระองค์และให้เขาเป็นที่เมตตาของคนเหล่านั้นที่จับเขาทั้งหลายไปเป็นเชลยเพื่อเขาทั้งหลายจะได้รับความเมตตาจากเขา” (หนังสือพงษ์กษัตริย์ ฉบับที่ 1 ตอนที่ 8: 50)

“ไร้มนุษยธรรมไม่ให้อภัยกันใส่ร้ายกันไม่ยับยั้งชั่งใจดุร้ายเกลียดชังความดี” ๖ (หนังสือทิโมธี ฉบับที่ 2 ตอนที่ 3: 3)

“ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้าเพราะพระองค์ประเสริฐและทรงพร้อมที่จะประทานอภัยอุดมด้วยความรักมั่นคงต่อบรรดาผู้ร้องทูลพระองค์” (หนังสือสดุดี ตอนที่ 86: 5)

“บุคคลผู้ให้อภัยการทรยศก็มุ่งจะสร้างมิตรภาพแต่คนปากโป้งจะทำลายความเป็นมิตร” (หนังสือสุภาษิต ตอนที่ 17: 9)

4.4.4 การให้โอกาส หมายถึง การให้โอกาสกับบุคคลที่กระทำผิดต่อเรา โดยไม่การกระทำร้ายต่อกัน และการให้โอกาสกับบุคคลที่ด้อยโอกาส โดยไม่หวังผลตอบแทน ให้ด้วยความรักและการให้อภัย ซึ่งมาชื่นชมยินดีต่อหน้าพระเจ้าและต่อหน้าเพื่อนมนุษย์ ท่านได้ปฏิบัติตามพระเจ้าสั่งไว้แล้วท่านจะได้รับบำเหน็จในสวรรค์ ดังมีกล่าวเป็นข้อคิดในพระคัมภีร์ ดังต่อไปนี้

“เมื่อหมายสำคัญเหล่านี้เกิดแก่ท่านแล้วจงกระทำอะไรตามแต่มีโอกาสเถิดเพราะพระเจ้าทรงสถิตกับท่าน” (หนังสือซามูแอล ฉบับที่ 1 ตอนที่ 10: 7)

“ให้ประกาศพระวจนะให้ขะมักเขม้นที่จะทำการทั้งในขณะที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสให้ชักชวนด้วยเหตุผลเตือนสติและตักเตือนให้อดทนอยู่เสมอในการสั่งสอน” (หนังสือทิโมธี ฉบับที่ 2 ตอนที่ 4: 2)

“เพราะว่าผู้น่ากลัวจะสูญไปและคนมักเยาะเย้ยจะหมดไปและคนทั้งปวงที่หาโอกาสกระทำชั่วจะถูกตัดขาด” (หนังสืออิสยาห์ ตอนที่ 29: 20)

"นี่ไม่ใช่เป็นการยกย่องตัวเองกับท่านทั้งหลายอีกแต่เราให้ท่านมีโอกาสที่จะนำเราออกอวดได้เพื่อท่านจะได้มีข้อโต้ตอบคนเหล่านั้นที่ชอบอวดในสิ่งซึ่งปรากฏแต่มิได้อวดในสิ่งซึ่งอยู่ในจิตใจ" (หนังสือโครินทร์ ฉบับที่ 2 ตอนที่ 5: 12)

"สิ่งใดที่ข้าพเจ้าทำข้าพเจ้าก็จะทำต่อไปเพื่อไม่ให้คนเหล่านั้นมีโอกาสที่จะพูดอวดได้ว่างานที่เขาทำนั้นเป็นงานแบบเดียวกับของเรา" (หนังสือโครินทร์ ฉบับที่ 2 ตอนที่ 11: 12)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับนโยบายด้านคุณธรรมจริยธรรมตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิกผู้ศึกษาพอสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาคาทอลิกมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมนำความรู้จักได้เป็นพลเมืองที่ดี โดยแต่ละบุคคลต้องเป็นผู้ที่มีความรักต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักรับใช้ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความมีน้ำใจ รู้จักให้อภัยผู้อื่นด้วยใจอดทน ตลอดจนให้โอกาสผู้อื่นที่กระทำผิดต่อเราและผู้ที่ด้อยโอกาส

5. เอกสารเกี่ยวกับคู่มือ

5.1 ความหมายของคู่มือ

ในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีคู่มือเพราะคู่มือจะเป็นแนวทางช่วยให้ครู-อาจารย์ ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาได้เป็นอย่างดี มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคู่มือไว้ดังนี้

อำนวย เถาตระกูล (2541: 8) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคู่มือว่าเป็นเอกสารที่มีรายละเอียดเสนอแนะแก่ผู้ใช้ให้สามารถเข้าใจแนวทางการใช้และข้อพึงปฏิบัติที่จะช่วยให้การนำเรื่องนั้นไปใช้งานตรงตามเจตนารมณ์

ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ (2539: 127) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคู่มือว่าเป็นหนังสือที่ใช้ควบคู่ไปกับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ให้แนวทางปฏิบัติให้กับผู้สามารถกระทำสิ่งนั้นๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

พริ้มเพรา คงธนะ (2537: 9) ก็ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคู่มือ เช่น เกี่ยวกับนักวิชาการคนอื่นที่กล่าวมาแล้วว่าเป็นหนังสืออ้างอิง ซึ่งเป็นแนวทางวิธีการจัดกิจกรรม ข้อเสนอแนะที่มีรายละเอียดเพื่อช่วยให้ดำเนินการตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พจนานุกรม เวบเสตอร์ (Webster. 1983: 1097-1098) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคู่มือการสอนว่า คือ หนังสือที่บรรจุเนื้อหาตามหลักวิชาการและใช้เป็นหลักในการสอนระหว่างครูกับนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของชอร์ส (Shores. 1960: 50) ซึ่งให้ความหมายของคู่มือว่าคู่มือเป็นเครื่องมือที่ครูกับนักเรียนใช้สื่อสารความหมายกันและกัน เป็นแหล่งรวบรวมเนื้อหากิจกรรมและวัสดุประกอบการสอนที่เกี่ยวข้องจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความหมายของคู่มือซึ่งนักวิชาการได้อธิบายมาแล้ว

สรุปได้ว่า คู่มือเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามเพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุดและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้วยตนเอง

5.2 ประเภทของคู่มือ

ในการจัดทำคู่มือต่างๆไม่ว่าจะเป็นคู่มือของทางราชการหรือคู่มือของห้างร้านบริษัทเอกชนได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายประเภทของคู่มือไว้ดังนี้

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ (2535: 77) ได้อธิบายเกี่ยวกับประเภทของคู่มือว่าคู่มือแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง คือ คู่มือการสอน เป็นคู่มือที่ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเช่น คู่มือการจัดประชาธิปไตยในโรงเรียน คู่มือการปฏิบัติกิจกรรมและสร้างนิสัยโรงเรียนประถม คู่มือการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมในโรงเรียน ประเภทที่สอง คือ คู่มือหนังสือเรียน เป็นคู่มือที่จัดขึ้นคู่กับหนังสือเรียนที่ต้องการอธิบายการใช้หนังสือนั้นได้ถูกต้อง และดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียนจึงมีลักษณะเป็นกึ่งแผนการเกี่ยวกับประเภทของคู่มือโดยทั่วไปว่าคู่มือมี 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง คือ คู่มือครู เป็นหนังสือที่ให้แนวทาง และคำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับสาระวิธีการ สื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลอ้างอิง ประเภทที่สอง คือ คู่มือเรียน เป็นหนังสือซึ่งผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียนปกติจะประกอบด้วยสาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหา คำถามที่ว่างสำหรับเขียนตอบและการทดสอบ และประเภทที่สาม คือ คู่มือทั่วไป เป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อื่นโดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้เข้าใจสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นๆด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง

อำนวย เถาตระกูล (2541: 8-10) ได้อธิบายเกี่ยวกับประเภทของคู่มือว่าคู่มือมี 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่หนึ่งคือ คู่มือหลักสูตรในเอกสารที่มีรายละเอียดและข้อเสนอแนะแก่ผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถเข้าใจแนวทางการใช้และข้อพึงปฏิบัติ คู่มือฝึกงานเป็นเอกสารที่เสนอแนวทางการปฏิบัติการฝึกงานของผู้เรียนทั้งในสถานศึกษา หรือ สถานประกอบการรวมทั้งให้ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการฝึกงานได้มีแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประเภทที่สาม คือ คู่มือนักเรียน เป็นเอกสารแนะนำการปฏิบัติตนของนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาแห่งนั้นโดยเสนอ แนะเกี่ยวกับข้อมูลของสถานศึกษา อาคาร ที่ตั้ง กฎระเบียบ วิธีปฏิบัติ สิทธิประโยชน์สิ่งที่เป็นบริการและเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆที่นักเรียนจะได้รับ

จากแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของคู่มือซึ่งมีนักวิชาการอธิบายมาแล้ว สามารถสรุปได้ว่าคู่มือแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทางหรือเทคนิควิธีการสอน การใช้สื่อหรือนวัตกรรมที่สัมพันธ์กับรายวิชาหนึ่ง ซึ่งระดับชั้นเรียนต่างๆที่กำหนดไว้ใน

หลักสูตรนั้นๆ เช่น คู่มือรายวิชา คู่มือระดับชั้นเรียน คู่มือการใช้สื่อนวัตกรรม การเรียนการสอน เป็นต้น

2. คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนทั่วไป เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทางหรือเทคนิควิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และเป็นคู่มือที่มิได้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาหรือคำอธิบายรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยตรง เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน คู่มือปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา คู่มือจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษาสำหรับอาจารย์ เป็นต้น

5.3 องค์ประกอบของคู่มือ

ในการจัดทำคู่มือนั้นมีส่วนประกอบที่สำคัญๆ ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือไว้ดังนี้

ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ (2539: 145-156) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดทำคู่มือว่า ต้องประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้คู่มือ เนื้อหาสาระการเตรียมการสอน กระบวนการวิธีการและกิจกรรม การเขียนคู่มือต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ การคาดคะเนล่วงหน้าว่าผู้ใช้มักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไรแล้วจัดทำข้อมูลที่จะช่วยเสริมความรู้อันจะทำให้ผู้ใช้สามารถแก้ ปัญหาได้ คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหาโดยปกติผู้เขียนคู่มือควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในเรื่องที่เขียนมากพอสมควรซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าการดำเนินการในเรื่องนั้นๆ มักจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้างและจุดอ่อนมีอะไรบ้าง ผู้เขียนคู่มือสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันวิธีแก้ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้อ่านหรือผู้ใช้คู่มือได้ คู่มือที่ดีควรให้แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือผู้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของเอกวุฒิ ไกรมาก(2541: 54) อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือว่าจะประกอบด้วยคำชี้แจงการใช้คู่มือ เนื้อหาที่จะสอน การเตรียมการสอน กระบวนการวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความรู้เสริมปัญญา คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหาแหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิง ส่วน เริงชัย จงพิพัฒนสุข (2542: 6-7) อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดทำคู่มือว่าต้องประกอบด้วย
คำชี้แจงการใช้คู่มือ วิธีการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลและข้อเสนอแนะ

5.4 ลักษณะที่ดีของคู่มือ

คู่มือจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้นำไปใช้ เมื่อนำคู่มือไปใช้แล้วสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้องและเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการถือว่าเป็นคู่มือที่ดี มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของคู่มือไว้ดังนี้ ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ (2539: 159-160) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของคู่มือว่าต้องมีความชัดเจนและให้รายละเอียดครอบคลุมเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้อง การเขียนคู่มือต้องครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น ควรระบุให้ชัดเจนว่าคู่มือนั้นเป็นคู่มือสำหรับใครและใครเป็นผู้ใช้ กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้ใช้ได้อะไรบ้าง คู่มือนี้ช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร ได้ประโยชน์อะไรบ้าง

ควรมีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้เพื่อให้การใช้คู่มือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีส่วนให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัวการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ มีส่วนที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคำถามหรือกิจกรรมให้ผู้ ใช้คู่มือทำเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนที่เสนอแนะและเว้นที่ ว่างสำหรับผู้ใช้คู่มือในการเขียนคำตอบรวมถึงคำถามหรือแนวในการตอบใช้เทคนิคต่างๆในการช่วย ให้ผู้ใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดทำรูปเล่ม ขนาดการเลือกตัวอักษร ขนาดตัวอักษร การใช้ตัวคำ การใช้ภาพ การเน้นข้อความบางตอนและการใช้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์ซึ่งอาจเป็น บรรณานุกรม รายชื่อชมรม รายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบันและรายชื่อบุคคลสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกวุฒิ ไกรมาก(2541: 57) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของคู่มือว่า สามารถเข้าใจลักษณะเนื้อหา ขอบข่ายหรือสิ่งที่จะสอนได้อย่างกระจ่างชัด มองเห็นโครงร่างของการสอนทั้งหมด ช่วยให้สามารถดำเนินตามแนวทางและขั้นตอนต่างๆได้

บุญเกื้อ ควรหาเวช(2531: 77) ได้อธิบายเกี่ยวกับคู่มือที่ดีกว่า จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย ใคร่ครวญถึงปัญหาและสถานการณ์อย่างทะลุปรุโปร่งเพื่อให้ผู้ใช้คู่มือใช้ได้เป็นอย่างดี ควรออกแบบคู่มือให้สวยงามน่าหยิบน่าอ่าน มีรูปภาพหรือการ์ตูนประกอบเพื่อให้น่าสนใจ หากเป็นเล่มควรทำปกให้สวยงามและทนทานต่อการใช้ เขียนหน้าปกให้เด่นชัดสอดคล้องกับฮิคก์ (Hick. 1998: Abstract) วิจัยเรื่อง คู่มือนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานของบุคลากร(ทรัพยากรมนุษย์) พบว่าคู่มือนี้ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการปฏิบัติงานของบริษัทและนโยบายทางบริษัทเพื่อลดปัญหาในการเข้าใจผิดและการที่ลูกจ้างจะฟ้องร้องบริษัท ส่วนแนว ความคิดของคีรีบูน จงวุฒิ และ มาเรียม นิลพันธ์ (2542: 17-18) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะคู่มือที่ดีว่าแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแรกคือ ด้านเนื้อหา รายละเอียดในคู่มือควรตรงกับเนื้อหาที่ศึกษาและ ไม่ยากเกินไปจนทำให้ไม่มีผู้สนใจหยิบอ่าน การนำเสนอเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับพื้นความรู้ของผู้ที่จะศึกษา ข้อมูลที่มีในคู่มือนั้นผู้อ่านสามารถประยุกต์ใช้ได้ เนื้อหาควรเหมาะสมที่จะนำไป ใช้อ้างอิง ควรมีกรณีตัวอย่างประกอบในบางเรื่องเพื่อทำความเข้าใจง่ายและควรมีการปรับปรุงให้ทัน สมัยเสมอ ด้านที่สอง คือ รูปแบบตัวอักษรที่ใช้ควรมีขนาดตัวโตและรูปแบบที่ชัดเจนอ่านง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ ควรมีรูปภาพตัวอย่างประกอบลักษณะการจัดรูปเล่มทำให้น่าสนใจ ใช้ภาษาไทย ให้เข้าใจง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ ระบบการนำเสนอควรเป็นระบบจากง่ายไปหายากเป็นเรื่องให้ชัดเจน ด้านที่สาม คือ ด้านการนำไปใช้ควรระบุขั้นตอนวิธีการใช้ให้ชัดเจน มีแผนภูมิ มีตาราง มีตัวอย่างประกอบให้สามารถนำไปปฏิบัติได้มีข้อมูลสามารถใช้เพื่อการประสานงานต่าง ๆได้สะดวก บอกสิทธิประโยชน์และข้อควรปฏิบัติให้เข้าใจง่าย

จากแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของคู่มือ ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายมาแล้ว ผู้ศึกษาคิดว่าลักษณะที่ดีของคู่มือจะต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอนการใช้ให้ชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องไม่สับสน ต้องเน้นแนวปฏิบัติที่สำคัญ ควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผัง เพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆได้ง่าย และรูปแบบของ

คู่มือควรจะมีรูปแบบที่น่าสนใจ สวยงาม น่าอ่านและทนทานต่อการใช้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

พีระพงศ์ เจริญพันธุวงศ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนกระสังพิทยาคม อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนขาดเทคนิคการปลูกฝังคุณธรรมทำให้ปฏิบัติได้ยาก นักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่ให้ความสนใจและไม่ตระหนักถึงความสำคัญ ดังนั้นควรจัดการอบรมครูให้มีเทคนิคที่จะสอดแทรกเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมในเนื้อหาวิชาในทุกรายวิชาได้อย่างถูก ต้องและเหมาะสม ควรมีการใช้สื่อในการอบรม เช่น เชิญวิทยากรจัดกิจกรรมต่างๆ จัดสรรงบ ประมาณอย่างเพียงพอ ตลอดจนขอความร่วมมือจากส่วนราชการ ชุมชนและวัดในการที่จะกำหนดมาตรการและแนวทางในการแก้ปัญหา

มนสภรณ์ ทรูเมธา (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบกัลยาณมิตรเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าของตนเองของนักศึกษาพยาบาลเพื่อเปรียบเทียบผลการทดลองใช้ระบบกัลยาณมิตรในด้านความเป็นกัลยาณมิตร ผลปรากฏว่านักศึกษาผู้เป็นกัลยาณมิตรมีความเป็นกัลยาณมิตร ความตั้งใจแสดงพฤติกรรมกัลยาณมิตร ทักษะการฟังและการเห็นคุณค่าในตนเองภายหลังการทดลองสูงกว่านักศึกษาปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษากลุ่มทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังการทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่าระบบกัลยาณมิตรทำให้นักศึกษาผู้เป็นกัลยาณมิตรมีความรักความอาทรในตนเอง ส่วนนักศึกษาที่ได้รับการดูแลจากระบบกัลยาณมิตรพบว่ามีรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ให้ความใกล้ชิด อบอุ่นเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดี ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือด้านการเรียนและการปรับตัว

ทัศนัย ไกรทอง (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ในด้านการอบรมเลี้ยงดูการจัดการเรียนการสอน การดำเนินชีวิตและสื่อมวลชนโดยใช้แบบ สอบถามกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 300 คน ผลปรากฏว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าการอบรมเลี้ยงดูครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนการสอนของสถาบันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก การดำเนินชีวิตของนักศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สื่อมวลชนมีอิทธิพล

ต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้อยู่ในระดับมาก

รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดอาชีวศึกษาโดยบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการวิจัยมี 3 ขั้นตอนคือ ตอนที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการจัดอาชีวศึกษาตอนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดอาชีวศึกษา ตอนที่ 3 การพัฒนาคู่มือการจัดอาชีวศึกษา ผลปรากฏว่าผู้สอนแต่ละวิชาจัดทำแผนของตนเองโดยเลือกองค์ประกอบของคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะบูรณาการในรายวิชาของตนตามความเหมาะสมของเนื้อหาและธรรมชาติวิชาสามารถบูรณาการได้ครบทุกองค์ประกอบ ในแต่ละชั้นปี ส่วนเรื่องประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า คะแนนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่ารูปแบบการจัดอาชีวศึกษาโดยบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ใช้มีประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สุวรรณรัตน์ (2546: 152) จัดทำคู่มือการเขียนแผนการสอนโดยเน้นบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม สำหรับครูวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีสาระสำคัญ คือ จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นคู่มือในการเขียนแผนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมลงในแผน การสอนซึ่งจะทำให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ว่าการจัดการ ศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สรุปได้ว่าสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้เด็กสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆได้อย่างไร้ขอบเขต สังคมมีปัญหาครอบครัวมีสถิติหย่าร้างสูง เด็กและเยาวชนถูกทอดทิ้ง ขาดการดูแลเอาใจใส่ ขาดคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ดังนั้นจึงจำเป็นที่เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีเพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

นงนุช เทศทอง (2547: ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า 1. การปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ การประหยัดและการมีระเบียบวินัย ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. การปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณา ในรายด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน 3. การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาสังกัด

วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พานิชยกรรม และคหกรรมมีคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความเสียสละและการประหยัดไม่แตกต่างกัน 4. การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

วนัสชาค์ สุวรรณทอง (2548: ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาเรื่องทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1. ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมมีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก 2. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ผู้บริหารและครูผู้สอนเพศชายมีทัศนะต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันกับผู้บริหารและครูผู้สอนเพศหญิง 4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การรับราชการต่างกันมีทัศนะต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การรับราชการต่างกันมีทัศนะต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กิลฟอร์ด (Gilford. 1993: 59-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมของผู้สอน สไตล์การสอนกับการรับรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคณะครูจำนวน 34 คนที่สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในวิทยาลัยในเขตพื้นที่ 6 วิทยาลัยและนักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 519 คนวิธีการศึกษาใช้แบบทดสอบการให้นิยามประเด็นปัญหาของ Restวัดตัวแปรอิสระซึ่งเป็นระดับที่ให้หลักการพัฒนาความรู้ทางจริยธรรมสไตล์การสอน ได้รับนิยามว่าเป็นวิธีการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือวิธีที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางซึ่งวัดโดยใช้แบบวัดหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของ Conti การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน วัดโดยใช้ดรรชนีสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนของ Stern และ Walker และได้ศึกษาอิทธิพลที่เป็นไปได้ของตัวแปรทางประชากร ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ และระดับการศึกษา ด้านระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่เป็นหลักการ ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในระดับปานกลางระหว่างระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมกับสไตล์การสอน จากแบบวัดสหสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน จากการวัดการถดถอยแบบเส้นตรง (Reprogress-Stepwise) ของสเต็ปไวส์ พบว่า คะแนนการใช้ในแบบ ทดสอบการให้นิยาม

ประเด็นปัญหาเมื่อรวมเข้ากับคะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมกับสไตล์การสอนซึ่งเพิ่มขึ้น 12% ไม่มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างสไตล์การสอนกับการรับรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยว กับพฤติกรรมสไตล์การสอน มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระดับปานกลางระหว่างระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่เป็นหลักการกับเพศ

รีออลล์ (Reall. 1993: 1860-A) ได้ทำการศึกษาพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาแผนกธุรกิจชั้นสูงในระหว่างขั้นตอนการคาดหวังล่วงหน้ากับการให้เหตุผลทางจริยธรรมในระยะขั้นตอนการเกี่ยวข้องและประพฤติทางจริยธรรมของตนในระยะขั้นตอนพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากชั้นเรียนวิชาธุรกิจ 2 ชั้นเรียน จำนวน 118 คน ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐซึ่งมีความเข้าใจว่าคะแนนของแต่ละด้านจากแบบวัด The Commons Game จะใช้แทนแบบทดสอบในชั้นเรียนที่ต้องการได้ ผู้ถูกทดลองได้รับคำแนะนำว่าผู้ร่วมวิจัยได้คะแนนสูงกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ไทล์ จะได้รับเครดิตคะแนนเต็มในการสอบและผู้ร่วมวิจัยอื่น ๆ จะได้รับ 90% ของคะแนนเต็ม วิธีดำเนินการศึกษาให้ผู้ถูกทดลองตอบแบบทดสอบการให้นิยามประเด็นปัญหาซึ่งคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบการให้นิยามประเด็นปัญหาและคะแนน P ทำการคำนวณสำหรับผู้ถูกทดลองแต่ละคน คะแนนเหล่านี้ใช้แทนระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมของผู้ร่วมวิจัยในระยะขั้นตอนการคาดหวังล่วงหน้า ผู้ถูกทดลองตอบแบบวัดเหตุผลของผู้ร่วมวิจัยต่อรอบในขณะที่เข้ามีส่วนร่วมในแบบวัด The Commons Game แบบวัดผู้ร่วมวิจัยให้เหตุผลต่อรอบนั้นให้เครื่องมือตัว เลือกที่ถูกบังคับให้เลือกซึ่งอธิบายเลือกสีของผู้ร่วมวิจัยให้เหตุผลต่อรอบ Commons Game และได้รับคะแนนที่แทนการให้เหตุผลทางจริยธรรมของผู้ถูกทดลองแต่ละคนในระยะที่มีการแข่งขันทำการวิเคราะห์คะแนนจากแบบวัด The Commons Game และการแข่งขันการให้เหตุผลทางจริยธรรมซึ่งมีปัจจัยทางประชากร (เพศ คะแนนเฉลี่ย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จำนวนเวลาพักผ่อนต่อวัน และระดับความเครียดที่รับรู้) และคะแนนแบบทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาจริยธรรมการให้เหตุผลทางจริยธรรมและพฤติกรรมทางจริยธรรมในระหว่างกิจกรรมการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างทำคะแนนได้ต่ำกว่านักเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญโดยรวมจากแบบทดสอบการให้นิยามประเด็นปัญหา นอกจากนี้ยังพบ ว่าเพศแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการพัฒนาจริยธรรม การใช้เหตุผลทางจริยธรรมหรือความประพฤติทางจริยธรรมยิ่งกว่า นั้นการศึกษาพบว่าตัวแปรด้านประชากรไม่ได้มีอิทธิพลในระดับมากต่อความประพฤติทางจริยธรรมในระหว่างกระบวนการ The Commons Game ส่วนการให้เหตุผลทางจริยธรรมในระหว่างการแข่งขันได้นับผลกระทบจากการให้รางวัลเป็นคะแนน และจากการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ใช้ในระหว่างรอบก่อนๆ

นาร์วาเอซ (Narvaez. 1994: 4042-A) ได้ศึกษาปัญหาจริยธรรมโดยใช้คำถาม 2 ข้อ คือ ความแตกต่างในโครงสร้างทางความรู้ ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินการทำตำราหรือไม่เจาะ

ลงไป คือ ความแตกต่างในการใช้เหตุผลทางจริยธรรมส่งผลต่อการระลึกตำราเกี่ยวกับเหตุการณ์เรื่องจริยธรรมหรือไม่ หลังจากการทำการศึกษาเชิงสำรวจแล้วได้ออกแบบการทดลองโดยใช้คำบรรยายเกี่ยวกับจริยธรรม โดยกำหนดให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมีภาระงาน 3 ด้าน คือ ด้านแรกนักศึกษาอ่านนิทาน 4 เรื่อง ตามลำดับดังนี้ 1)นิทานที่ไม่เกี่ยวกับจริยธรรมหรือนิทานกลาง ๆ 2)นิทานจริยธรรมที่หลายขั้นตอน ซึ่งมีการใช้เหตุผลทางจริยธรรมอยู่ภายใต้ด้วยในขั้นตอนต่างๆ ตามแบบของโคลเบอร์ก 3)นิทานจริยธรรมขั้นตอนเดียว ซึ่งมีข้อโต้แย้งทางจริยธรรมจากขั้นตอนที่ 5 ของโคลเบอร์ก และ 4) นิทานที่มีเรื่องย่อยๆซ้อนกันอยู่หรือนิทานนางฟ้า เมื่ออ่านนิทานทั้ง 4 เรื่องจบแล้ว นักศึกษาระลึกถึงนิทาน 3 เรื่องแรกในลำดับเดียวกัน หลังจากนั้นนักศึกษาทำแบบทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหาจะให้คะแนน P เป็นตัวแปรอิสระนิทานกลาง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับจริยธรรมจะให้กรอบความเข้าใจในการอ่านและทำหน้าที่เป็นความแปรปรวนร่วมในการวิเคราะห์ลำดับย่อย มีสมมติฐาน 2 ข้อ ข้อแรก คือ หลักควบคุมการอ่านเพื่อความเข้าใจแล้วนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงในความชอบ การใช้เหตุผลทางจริยธรรมควรจะได้คะแนนสูงในการระลึกได้ถึงจริยธรรมที่มีหลักการ ตัวแปรตามเป็นการระลึกได้สำหรับการให้เหตุผลทางจริยธรรมจากนิทานจริยธรรมทั้ง 2 เรื่อง สมมติฐานข้อที่สอง คือ หลังจากการควบคุมการอ่านเพื่อความเข้าใจทั่วๆไปแล้วผู้ถูกทดลองที่ได้คะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมสูงขึ้นควรจะได้คะแนนสูงขึ้นในการระลึก ได้ในเนื้อหาทั่วๆไป สำหรับนิทานจริยธรรมที่มีหลายขั้นตอนนั้นเพราะว่าทุกขั้นตอนควรจะคุ้นเคย กับนักศึกษา และผลที่ตามมา คือ การรักษาสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกันให้คงอยู่ควรจะยาก สมมติฐานข้อแรกไม่ได้รับการยืนยันคะแนน การระลึกได้ที่มีหลักการเบื้องต้นขึ้นอยู่กับนิทานที่มีขั้นตอนเดียวซึ่งอาจจะมีแตกต่างกว่านิทานที่มีหลายขั้นตอนในการที่จะมีความเข้าใจ สมมติฐานข้อที่สองได้รับการยืนยันผู้ถูกทดลองที่มีคะแนน P สูงกว่าย่อมจะระลึกได้มากกว่าเนื้อหาทั่วไป ซึ่งปรับเข้ากับการระลึกได้ที่มีหลักการมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

คราน ลีย์ (Cranley. 2003: 1531-A) ได้ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติในด้านจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติทางด้านจริยธรรมของนักเรียนประกอบด้วยมาตรการที่โรงเรียนใช้ในการอบรมจริยธรรมนักเรียน มาตรการที่จะจัดการศึกษาโดยนำเอาจริยธรรมบูรณาการเข้ากับวิชาอื่นและมาตรการเหล่านี้จะเกิด ผลอย่างไรต่อนักเรียนการวิจัยนี้ได้กำหนดกรอบความคิดไว้ 6 เดือน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงพบว่าการจัดการศึกษาด้านจริยธรรมโดยผู้บริหารและครูเน้นการปลูกฝังความดีงามที่ยึดตามหลักพระพุทธศาสนาโดยเน้นการควบคุมดูแลตนเอง การมีส่วนตัวเป็นแบบอย่างให้กับคนอื่นได้ ความดีโดยวิธีการที่นักเรียนรู้โดยการปฏิบัติแม้ว่าจะไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจนในหลักสูตรสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ต่อกันการให้เกียรติผู้อื่นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และได้ค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาควรบูรณาการคุณภาพ อบรมสั่งสอน ควรเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรมควรกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนอย่างไร ก็ตามแม้ว่านักเรียน

ส่วนใหญ่มีความประพฤติที่เหมาะสมตลอดเวลา แต่มีนักเรียนส่วนน้อยที่ต่อต้านในด้านการไม่อยากเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมพอสรุปได้ว่า นักเรียนมีปัญหาเรื่องการอบรมเลี้ยงดู ปัญหาครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น การอบรมสั่งสอนของครูขาดเทคนิคการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นักเรียนไปไม่สนใจนำไปปฏิบัติ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้บริหาร ครู เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อสถาบันการศึกษาในปัจจุบัน

บทที่ 3
ขั้นตอนและวิธีการจัดทำคู่มือ

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ผู้ศึกษามีวิธีการจัดทำและตรวจสอบความเหมาะสมดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างของคู่มือ

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 เขียนโครงร่างของคู่มือ

1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างของคู่มือ

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ

2.1 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

2.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

3.1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

3.2 นำแบบประเมินคู่มือและคู่มือ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงให้เหมาะสม

3.3 ส่งคู่มือและแบบประเมินความเหมาะสมให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 3 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน และครูผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน

3.4 รวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมที่ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ตามเกณฑ์

3.5 จัดทำเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างของคู่มือ

ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างของคู่มือ ผู้ศึกษาดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

1.2 เขียนโครงร่างหัวข้อของคู่มือและรายละเอียดประกอบหัวข้อของคู่มือ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม

1. ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

2. ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน

3. หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

4. พฤติกรรมนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

1. บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน

2. บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน

ตอนที่ 3 กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

1. ด้านความรักได้แก่ กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน กิจกรรมความกตัญญู กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่ กิจกรรมเชียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก

2. ด้านการรับใช้ ได้แก่ กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมและการเป็นผู้นำ

3. ด้านการให้อภัย ได้แก่ กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ

4. ด้านการให้โอกาส ได้แก่ กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ กิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างของคู่มือ ดังรายชื่อ ต่อไปนี้

1.3.1 บาทหลวง ดร.วีระ ผังรักษ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา จังหวัดชลบุรี

1.3.2 บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ ตำแหน่งประธานโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี

1.3.3 บาทหลวง ประสาน พงศ์ศิริพัฒน์ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนดาราสมุทร จังหวัดชลบุรี

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ

การจัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียน ประกอบด้วย ส่วนต่างๆ ดังนี้

2.1 เขียนคู่มือในรูปแบบของการเขียนโครงการโดยเน้นการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คู่มือประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของคู่มือ ความรู้พื้นฐานในการใช้คู่มือ วิธีการใช้คู่มือ คำแนะนำในการใช้คู่มือ

ส่วนที่ 2 เนื้อหาสาระของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม การประเมินพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

2.2 นำคู่มือที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้วไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนำมาแก้ไขปรับปรุง เช่น การเขียนจุดประสงค์ให้ตรงกับผลที่คาดว่าจะได้รับของแต่ละกิจกรรม การเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลในแต่ละกิจกรรมที่เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นอย่างเดียวให้เพิ่มแบบสังเกตพฤติกรรม

2.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือดังรายชื่อต่อไปนี้

2.3.1 บาทหลวง เอนก นามวงษ์ ตำแหน่งผู้อำนวยศูนย์คำสอน- แพร่ธรรม สังฆมณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี

2.3.2 บาทหลวง สมพร มีมุ่งกิจ ตำแหน่งผู้อำนวยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อเยาวชน จังหวัดชลบุรี

2.3.3 บาทหลวง ดร.ลือชัย จันทร์โป๊ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนประชาสงเคราะห์ จังหวัดชลบุรี

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

ผู้ศึกษานำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนที่จัดทำขึ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียน โดยมีขั้นตอนของการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ ดังนี้

นำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ที่ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้วตรวจสอบความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ โดยผู้จัดทำคู่มือได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน และครูผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ

ในการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมก่อนนำไปใช้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาจัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม
2. นำแบบประเมินคู่มือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงให้เหมาะสม
3. นำคู่มือและแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน

จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์จำนวน 2 คน และครูผู้ปฏิบัติจำนวน 15 คน รวมทั้งหมด 20 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือพร้อมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังรายชื่อต่อไปนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1 บาทหลวงพินันท์ พรประสิทธิ์ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวัฒนานุศาสตร์ จังหวัดชลบุรี

3.1.2 บาทหลวงจิรพันธ์ สุจิรานุธรรม ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนสันติภาพ จังหวัดฉะเชิงเทรา

3.1.3 บาทหลวงเอนก ธรรมนิต ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนดาราสมุทรจังหวัดชลบุรี

3.2 ศึกษานิเทศก์

3.2.1 นางศรีไพร วรสุข ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

3.2.2 นายสุขสันต์ สายงาม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

3.3 ครูผู้ปฏิบัติ

3.3.1 นางสาวอุษา สมณะ ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.2 นางศิรินา โพยประโคน ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.3 นายสัญชัย สนเขียว ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.4 นางสาวสุนีย์ อนุศาสนี ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.5 นายภาคภูมิ สกุลวิวัฒน์ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.6 นายวิจิตร สถิตธำมรงค์ ตำแหน่งฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.7 นางสุมาลี ขจรบุญ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.8 นายกฤษ ทองกลอย ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.9 นางสาวนงลักษณ์ เชื้อดี ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.10 นายวรวุฒิ ก้องเสียง ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.11 นางอมรรัตน์ ศรีพอ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.12 นายนิกร ชุกะวัฒน์ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปกครอง ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.13 นางสาวอรวรรณ ไตรธาตรี ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.14 นางอรอนงค์ ฉลาดสิทธิ์ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.3.15 นางสาวณัฐพร ช่างประดับ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

4. รวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมที่ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแล้วมาตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้

5. ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้น้อยที่สุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สรุปผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมการนำคู่มือไปใช้ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตาราง 1 สรุปผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ จำนวน 20 คน

ข้อที่	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1.	คู่มือมีคำชี้แจงในการนำไปใช้อย่างเหมาะสม	4.50	0.26	มากที่สุด
2.	คู่มือมีการอธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับครูอย่างเหมาะสม	4.55	0.26	มากที่สุด
3.	คู่มือมีการอธิบายบทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมอย่างเหมาะสม	4.40	0.35	มาก
4.	**<u>การจัดกิจกรรมด้านความรัก</u>**			
	4.1 ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.20	0.80	มาก
	4.2 ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.35	0.76	มาก
	4.3 ความเหมาะสมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.25	0.61	มาก
	4.4 ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.15	0.87	มาก
	4.5 ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม	4.30	0.53	มาก
5.	**<u>การจัดกิจกรรมด้านการรับใช้</u>**			
	5.1 ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.25	0.72	มาก
	5.2 ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.05	0.89	มาก
	5.3 ความเหมาะสมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.15	0.66	มาก
	5.4 ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.40	0.56	มาก
	5.5 ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม	4.20	0.80	มาก
6.	**<u>การจัดกิจกรรมด้านการให้อภัย</u>**			
	6.1 ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.10	0.62	มาก
	6.2 ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.20	0.48	มาก
	6.3 ความเหมาะสมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.05	0.78	มาก
	6.4 ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.15	0.66	มาก
	6.5 ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม	4.35	0.76	มาก
7.	**<u>การจัดกิจกรรมด้านการให้โอกาส</u>**			
	7.1 ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.25	0.61	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
	7.2 ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.20	0.58	มาก
	7.3 ความเหมาะสมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.30	0.43	มาก
	7.4 ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.25	0.51	มาก
	7.5 ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม	4.20	0.80	มาก
8	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความรักบรรลุตามแผนการจัดกิจกรรม	4.20	0.58	มาก
9	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านการรับใช้บรรลุตามแผนการจัดกิจกรรม	4.30	0.53	มาก
10	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านการให้อภัยบรรลุตามแผนการจัดกิจกรรม	4.30	0.64	มาก
11	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านการให้โอกาสบรรลุตามแผนการจัดกิจกรรม	4.40	0.46	มาก
12	คู่มือมีแบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมครบทุกกิจกรรม	4.55	0.36	มากที่สุด
13	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านความรักได้อย่างเหมาะสม	4.35	0.45	มาก
14	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านการรับใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.35	มาก
15	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านการให้อภัยได้อย่างเหมาะสม	4.45	0.47	มาก
16	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านการให้โอกาสผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.36	มากที่สุด
17	คู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	4.50	0.26	มากที่สุด
รวม		**4.29**	**0.57**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน รายการประเมินที่มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด 5 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ คู่มือมีการอธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับครูอย่างชัดเจนและคู่มือมีแบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมครบทุกกิจกรรม มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.55) เท่ากัน คู่มือมีคำชี้แจงการนำไปใช้อย่างชัดเจน คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมด้านการให้โอกาสผู้อื่นได้อย่างชัดเจนและคู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.50) เท่ากัน

โดยในภาพรวม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ อยู่ในระดับมาก

บทที่ 4
คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

การดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ได้จัดทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ จนได้คู่มือสำหรับการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนที่สำคัญ 4 ด้าน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ รองรับ คุณธรรมจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

คู่มือ

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

"ท่านทั้งหลายเป็นแสงสว่างส่องโลก"
มธ 5:14

จัดทำโดย...

บาทหลวงอันเด ไชยเผือก

คำนำ

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบงานสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ได้มีคู่มือไว้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะในด้านความรักการรับใช้ การให้อภัย และการให้โอกาสเป็นคุณธรรมจริยธรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถได้ใช้คู่มือเป็นแนวทางในการควบคุม กำกับติดตาม นิเทศ ตรวจสอบและประเมินผลการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับเนื้อหาสาระของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย เนื้อหาสาระ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 3 กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

ซึ่งผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นบุคคลที่ดีในอนาคตของชาติสืบไป

บาทหลวงอันเด ไชยเผือก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงการใช้คู่มือ	1
วัตถุประสงค์	1
ส่วนประกอบของคู่มือ	1
คำแนะนำในการใช้คู่มือ	2
พืชภาคผนวก ก สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	3
วัตถุประสงค์	3
ความหมาย	3
ลักษณะสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	3
ลักษณะการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรที่ถูกต้อง	4
ลักษณะการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรที่ไม่ถูกต้อง	4
ข้อควรปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	6
พืชภาคผนวก ข การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการค้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	7
การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการค้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	7
การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการค้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ไม่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	7
พืชภาคผนวก ค ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	9
ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	10
ชนิดของสารเคมีกำจัดวัชพืช	11
ประโยชน์	14
รูปแบบของชนิดของสารเคมี	15
รูปแบบของวิธีการใช้	16
ชนิดของสารเคมีกำจัดแมลง	17
ประโยชน์	19
รูปแบบของชนิดของสารเคมี	20
รูปแบบของวิธีการใช้	21
ชนิดของสารเคมีกำจัดโรคพืช	22
ประโยชน์	24
รูปแบบของชนิดของสารเคมี	25
รูปแบบของวิธีการใช้	26
ชนิดของสารเคมีกำจัดหนูและสัตว์ศัตรูพืช	27
ประโยชน์	30

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง **หน้า**

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 31
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 32
ตอนที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 33
ตอนที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 34
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 36
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 37
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 38
ตอนที่ ๖ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 39
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 42
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 43
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 44
ตอนที่ ๗ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 45
ตอนที่ ๘ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 46
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 49
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 50
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 51
ตอนที่ ๙ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 52
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 54
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 55
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 56
ตอนที่ ๑๐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 57
ตอนที่ ๑๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 58
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 60
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 61
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 62
ตอนที่ ๑๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 63
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 65
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 66
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 67
เอกสารอ้างอิง 68

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูและบุคคลากรที่รับผิดชอบกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียน ได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน และเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถได้ใช้คู่มือเป็นแนวทางในการควบคุม กำกับติดตาม นิเทศ ตรวจสอบและประเมินผลการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยมุ่งเน้นในด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัยและการให้โอกาสเป็นคุณธรรมจริยธรรมตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก ซึ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนประกอบของคู่มือ

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ได้จัดทำในรูปแบบของการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรมได้ใช้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คู่มือฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน และพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน และบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน

ตอนที่ 3 กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน กิจกรรมความกตัญญู กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่ กิจกรรมเซียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมและการเป็นผู้นำ กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ และกิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

คำแนะนำในการใช้คู่มือ

เพื่อให้การจัดทำคู่มือและการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด คือ ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิกที่สำคัญ 4 ด้าน คือ 1. ความรัก 2. การรับใช้ 3. การให้อภัย และ 4. การให้โอกาส จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจะต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการจัดกิจกรรมว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะใด เพื่อจัดสรรกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายนั้น

2. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ครูที่รับผิดชอบกิจกรรม จะต้องพิจารณาความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม โดยสามารถยืดหยุ่นเวลาได้ เมื่อเห็นสมควร

3. งบประมาณค่าใช้จ่าย ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจะต้องเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา

4. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจะต้องศึกษาและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามสภาพจริง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสังเกตพฤติกรรม

ตอนที่ 1
ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความหมายของคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน และหลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

2. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

เนื้อหา

1. ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม
2. ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน
3. หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน
4. พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

1. ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของคุณธรรมจริยธรรมไว้หลากหลาย พอสรุปได้ดังนี้

คุณธรรม หมายถึง ความดีสูงสุดปลูกฝังอยู่ในอุปนิสัยอันดีงาม อยู่ในจิตสำนึก อยู่ในความรับผิดชอบชั่วดี อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้ง ควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกตามความปรารถนา

จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดอันถูกต้องดีงามที่ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและบุคคลทั่วไป

คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในจิตใจ ได้มาจากความพยายามและความประพฤติติดต่อกันมาเป็นเวลานาน เป็นหลักยึดถือเพื่อการปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามซึ่งเป็นแนวคิดที่อยู่ภายในใจและประพฤติปฏิบัติภายในกรอบของกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับ

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมโดยนำเนื้อหาความคิดรวบยอดหรือประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมตามเจตตารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก 4 ด้าน คือ ด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัยและการให้โอกาส ดังนี้

1. ด้านความรัก หมายถึง ความรักมาจากพระเจ้า ผู้ใดรักก็ถือกำเนิดจากพระเจ้า ผู้ใดไม่รักก็ไม่รู้จักพระเป็นเจ้าเพราะพระเป็นเจ้าคือองค์ความรัก ความรักมิใช่อยู่ที่เรารักพระองค์ แต่อยู่ที่พระองค์ทรงรักเรา และได้ส่งพระบุตรมาชดเชยบาปแทนเรา ความรักเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่แลกมาได้ด้วยความรัก

เท่านั้น เมื่อให้ความรักและให้ความสุขกันมากเท่าใดก็ย่อมจะได้รับความรักและความสุขกลับมามากเท่านั้น

2. ด้านการรับใช้ หมายถึง การรับใช้ไม่ใช่หน้าที่ที่เกิดขึ้นจากการโดนบังคับให้กระทำแต่หากเกิดขึ้นจากความรักที่เรามีต่อใครสักคน มาก..พอที่เราจะอยากจะทำอะไรเพื่อคนๆ นั้น การรับใช้จึงเกิดจากความรู้สึกอยากทำเพื่อพระเจ้าพระบิดาที่เรารัก พระพรจึงเกิดแก่ผู้ที่ได้รับใช้

3. ฝ“ย ช พ ิ “ยุหิ ส ทฟฐ ความรักและเป็นสุดยอดของความรักและเป็นการยกโทษบาปให้คนที่ทำผิดต่อเรา ยกโทษคนที่ทำร้ายเรา พระเยซูเจ้าตรัสว่า “จงยกโทษให้เขา แล้วเขาจะยกโทษให้ท่าน” การให้อภัยจึงเป็นเงื่อนไขของความรัก ความเมตตา และแก่นของศาสนาคริสต์ คือ ความรักที่ต้องเมตตาและอภัยเท่านั้น

4. ด้านการให้โอกาส หมายถึง การให้โอกาสกับบุคคลที่กระทำผิดต่อเรา โดยไม่การกระทำร้ายต่อกัน และการให้โอกาสกับบุคคลที่ด้อยโอกาส โดยไม่หวังผลตอบแทน ให้ด้วยความรักและการให้อภัย ซึ่งมาชื่นชมยินดีต่อหน้าพระเจ้าและต่อหน้าเพื่อนมนุษย์ ท่านได้ปฏิบัติตามพระเจ้าสั่งไว้แล้ว ท่านจะได้รับบำเหน็จในสวรรค์

ในส่วนกระบวนการศึกษา มีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนจากภายนอกสู่ภายใน โดยนำความรู้ ปัญญาและเหตุผลเป็นหลักในการทำงานและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวไม่ให้กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ทุกคนร่วมมือกัน แบ่งปันกัน และประสานงานกัน เพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปได้และทำให้ทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2. ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรมตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก เพื่อให้สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยึดมั่นในหลักแห่งคุณธรรมจริยธรรม ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังค ม

3. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีความประพฤติ การปฏิบัติ ในครรลองแห่งคุณธรรมจริยธรรม และเป็นผู้นำทางการพัฒนาคุณภาพคุณธรรมจริยธรรมให้ปรากฏในสังคมของตนได้

3. หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

โรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องตระหนักในเรื่อง การปลูกฝังคุณค่าที่ดีและถูกต้องให้กับนักเรียน เพื่อสร้างรากฐานที่ดีให้กับนักเรียนต่อไป ซึ่งหลักในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียนนั้น ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ก : 8-9) ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ควรคำนึงถึงดังนี้

1. กำหนดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่จะต้องเร่งสร้างเสริมให้เกิดขึ้นกับคนไทยทุกคนในช่วงแรกและช่วงต่อไป และกำหนดเป็นนโยบายแห่งชาติที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องตลอดไป

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้มีสาระของความรู้เกี่ยวกับความจริงของชีวิตและธรรมชาติ หลักธรรมของศาสนาคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามของระบบวิถีชีวิต เอกลักษณ์ไทย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญที่กำหนดไว้ โดยบูรณาการอย่างเหมาะสมตามวัยของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา

3. ส่งเสริมให้สถานศึกษา สถาบันศาสนา และองค์กรต่าง ๆ ที่จัดและร่วมจัดการศึกษา จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ทางศาสนาและวิสามัญเข้าด้วยกันอย่างสมดุล มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามแก่นักเรียนที่เหมาะสมกับวัยอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศาสนา จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนาและพัฒนาจิตใจที่สำคัญของเด็ก เยาวชน ศาสนิกชน และประชาชนคนไทยทุกคน เพื่อให้คนไทยเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมไทย ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. กำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการเพื่อสนับสนุนและพัฒนาให้ศาสนบุคคล ได้แก่ พระภิกษุ นักบวช ผู้นำทางศาสนาและผู้ทรงความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย มีความรู้ ความสามารถในการสอน อบรม และถ่ายทอดความรู้ทางศาสนธรรม ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ผู้สอนเป็นวิทยากรในสถานศึกษา

6. ดำเนินงานให้มีแผนงานและโครงการปลูกฝังและสร้างเสริมศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิตที่ดีงาม โดยให้สถาบันสังคมในท้องถิ่นที่รับผิดชอบ ได้เข้ามามีส่วนร่วมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้คนไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความสุข และเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน

7. จัดกระบวนการเรียนการสอนด้านศาสนาและหลักธรรมศาสนาในทุกระดับการศึกษา ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศาสนาที่ผู้เรียนนับถือทั้งด้านเนื้อหา การปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้รวมทั้งบูรณาการการเรียนการสอนทางด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมไว้ในทุกวิชาอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

8. สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านศาสนา ความรู้ทั่วไปเข้าด้วยกันอย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจัดให้ครู พระภิกษุ นักบวชและผู้นำทางศาสนา ที่มีความรู้ ความเข้าใจศาสนธรรมอย่างถ่องแท้ เป็นผู้สอนวิชาศาสนาและศีลธรรมในสถานศึกษา

9. จัดให้มีการประชุมอบรมกันอย่างสม่ำเสมอในหมู่ครู คณาจารย์ และผู้บริหารในเรื่องความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถบูรณาการด้านศาสนา

ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ในกระบวนการเรียนรู้ได้มากขึ้น รวมทั้งสามารถอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียนและปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีของสังคม

10. จัดให้มีแผนงานและโครงการที่สนับสนุนให้ศาสนบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริงในศาสนธรรม เป็นผู้สอนหรือเป็นวิทยากรวิชาศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน เพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โรงเรียนเป็นแหล่งที่สำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน ฉะนั้นโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนมุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม ดังกล่าวมาเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน

4. พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน นอกจากการเรียนการสอนแล้ว การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ควรเน้น เพราะเป็นโอกาสให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา คือ

1. รักษาคำพูดของตนให้มีคุณค่าน่าเชื่อถือ
2. ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. มีความมั่นคงในการกระทำความดี ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
4. รู้จักอดออมไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
5. ใช้สิ่งของอย่างรู้ค่า ทั้งที่เป็นของตนเองและของสาธารณะ
6. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หมั่นแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ
7. ปฏิบัติต่อผู้มีพระคุณ ด้วยความเคารพและตอบแทนคุณเมื่อมีโอกาส
8. มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
9. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อนำความภาคภูมิใจมาสู่ตนเองและครอบครัว

การที่นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ถือเป็นการพัฒนาศักยภาพในตัวบุคคล ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาคาทอลิก เพื่อให้สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ยังส่งผลในการพัฒนาประเทศสืบไปในอนาคตด้วย

ตอนที่ 2
บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

1. **บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม**

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศภายโรงเรียน ให้เป็นสนามแห่งคุณธรรมจริยธรรม คือ

1. จัดให้มีนโยบายสร้างค่านิยมอาศัยหลักการของคุณธรรมจริยธรรมก่อน โดยให้ครูฝึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย รู้จักแบ่งปัน ความรัก การบริการหรือการรับใช้ผู้อื่น ให้อภัย และการให้โอกาสบุคคลอื่น ฯลฯ

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูยึดหลักการสอนโดยให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการเรียนและในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนมากขึ้น

3. สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมในโรงเรียนมี 4 รูปแบบ คือ

3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ช่วยสนับสนุนในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม เช่น การทำความเคารพ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือกัน ความเสียสละ การให้อภัย การให้โอกาส ฯลฯ

3.2 จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้การเรียนสมบูรณ์ขึ้นและช่วยปลูกฝังในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างดี เพราะผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3.3 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคณะครูและผู้เรียน ย่อมทำให้บรรยากาศของการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นไปอย่างราบรื่น

3.4 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นการฝึกการทำงานร่วมกัน ประสานงาน เสียสละ ฯลฯ และเป็นการฝึกหัดการมีคุณธรรมจริยธรรม

2. **บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม**

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน ดังนี้

2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง เพราะคุณธรรมและจริยธรรมเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตที่จะทำให้สังคมสงบสุข ไม่วุ่นวาย

2.2 ส่งเสริมให้ทุกคนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

2.3 ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม จึงต้องทำควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ

2.4 ครูควรปฏิบัติจริงจังจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น การแสดงความรัก ความห่วงใยซึ่งกันและกัน มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ การเสียสละ การรับใช้ การบริการ การให้อภัยและการให้โอกาสผู้อื่น ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนอย่างเป็นปกตินิสัย ซึ่งถือว่าเป็นการเริ่มต้นฝึกหัดและเรียนรู้ในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนและช่วยสร้างบรรยากาศให้ปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรม โดยการส่งเสริมและปลูกฝังคุณลักษณะด้านต่าง ๆ คือ ด้านความรัก ด้านการรับใช้ ด้านการให้อภัย และด้านการให้โอกาส รวมถึงการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เช่น กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน กิจกรรมความกตัญญู กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่ กิจกรรมเชียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมและการเป็นผู้นำ กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ กิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

ตอนที่ 3
กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรัก ประกอบด้วย

1.1 กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน

1.2 กิจกรรมความกตัญญู

1.3 กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่

1.4 กิจกรรมเชียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก

2. ด้านการรับใช้ ประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี

2.2 กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ

3. ด้านการให้อภัย ประกอบด้วย

3.1 กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจอดทน

3.2 กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ

4. ด้านการให้โอกาส ประกอบด้วย

4.1 กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ

4.2 กิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับนักเรียน

ด้านความรัก

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง คุณค่าและศักดิ์ศรีของตน

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

1. ความรัก

ความรัก เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกเกี่ยวกับ การชอบ, การผูกพันทางจิตใจกับบางสิ่งบางอย่าง คำว่ารักมีความหมายในหลายแง่มุมซึ่งทั้งลึกซึ้งและกว้างขวาง ต่างคนต่างมีความรักต่อผู้อื่นแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยากต่อการอธิบายและให้คำนิยามคำว่ารักแบบเฉพาะ เจาะจง รักเป็นความสัมพันธ์ซึ่งไม่ได้อยู่ลอยๆ หากมีรักก็จะต้องมีผู้ซึ่งเป็นฝ่ายรักและอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นผู้ถูกรัก ความรักเป็นนามธรรมจึงไม่อาจมองเห็น, ไม่อาจจับต้อง ไม่อาจวัดปริมาณได้. โดยทั่วไปแล้ว ความเสียหายหรือการจากไปของสิ่งรักจะนำมาซึ่งความโศกเศร้าแก่ผู้รัก เนื่องจากผู้รักได้ให้คุณค่าแก่สิ่งนั้น อาจกล่าวได้ว่า ความโศกเศร้าจะมากหรือน้อยขึ้นกับคุณค่าที่ผู้รักกำหนดให้กับสิ่งที่ตนรักนั้น ความรักไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่เพียงมนุษย์ สัตว์ต่างๆ ก็แสดงปรากฏการณ์ทางความรักให้เห็น เช่น การปกป้องลูก

นิยามความรักในพระคริสตธรรมคัมภีร์ไบเบิล

ความรักย่อมอดทนนาน และกระทำคุณให้ ความรักไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยิ่งผยอง ไม่หยาบคาย ไม่คิดเห็นแก่ตนเองฝ่ายเดียว ไม่ฉุนเฉียว ไม่ช่างจดจำความผิด ไม่ชื่นชมยินดีในการประพฤติผิด แต่ชื่นชมยินดีในความประพฤติชอบ ความรักให้ทนได้ทุกอย่าง แม้ความผิดของคนอื่น และเชื่อในส่วนดีของเขาอยู่เสมอ และมีความหวังอยู่เสมอ และทนต่อทุกอย่าง ความรักไม่มีวัน

2. คุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษย์

การเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรมอาจกล่าวได้ว่ามีปัญหารอบด้าน สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบ 3 M (Moraling Modeling Manipulating) คือสอนว่าอะไรดีควรทำและอะไรไม่ดีไม่ควรทำ การให้ทำตามตัวแบบที่ดี หรือให้รางวัล ลงโทษ ปรับพฤติกรรมหรือแรงเสริมต่างๆ ให้กับเด็กบ้าง ซึ่งนักจิตวิทยาวิพากย์วิจารย์อย่างมากว่าไม่สามารถปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมได้ กลุ่มนักจิตวิทยาพัฒนาบุคลิกภาพนำโดย A.H. Maslow ได้เสนอทฤษฎีใหม่พัฒนาบุคลิกภาพครองคุณธรรม จริยธรรมและวินัยด้วยการตอบสนองความต้องการ 5 ขั้น โดยเฉพาะที่ขาดไม่ได้ขั้นที่ 3-4 เป็นโครงสร้างบุคลิกภาพที่มีประสิทธิภาพ คือความต้องการความรักและความภูมิใจในความมีค่าของตน เมื่อบุคคลได้รับการเติมเต็มแล้วจะผลักดันให้แสวงหาคุณธรรม จริยธรรมและวินัยด้วยตน ประการสำคัญ Dr. Thomas Gordon ได้พัฒนาความรักความ

ภูมิใจเป็นเทคนิคการสื่อสารปฏิสัมพันธ์ทางบวกที่มีประสิทธิผล “ทักษะฟังใจ” (Active Listening) ทำให้ครูและผู้ปกครองสามารถนำไปสื่อสารทางบวกกับลูกศิษย์แทนการสื่อสารทางลบแบบเดิมที่เคยชิน ประการสำคัญสันติวิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยจัดการกับความขัดแย้งและปัญหาต้องใช้ทักษะฟังใจเป็นเครื่องมือสำคัญทุกขั้นตอน ด้วยเหตุนี้การสร้างค่านิยมสันติวิธีจึงบูรณาการกับการสร้างค่านิยมจริยธรรมตามหลักจิตวิทยาพัฒนาบุคลิกภาพได้เป็นอย่างดี ครูไม่ต้องสอนแยกส่วน ประการสำคัญสันติวิธีเป็นวิธีที่ชอบด้วยจริยธรรม ยกระดับจิตใจ เคารพในชีวิตเพื่อนมนุษย์มากขึ้น เอื้อเฟื้อ ดีงาม ไม่ถูกครอบงำด้วยความเกลียดชัง ความโกรธแค้นและพยาบาทไม่ทำลายชีวิตผู้อื่น สันติวิธี คือจริยธรรมนั่นเอง

สรุป คือ ความรุนแรงเป็นปัญหาสังคมไทยอย่างหนึ่งแล้ว ซึ่งเด็กเรียนรู้จากโรงเรียน บ้าน และสังคม การสอนจริยธรรมมีปัญหารอบด้าน และการสอนจริยธรรมตามทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาบุคลิกภาพสามารถบูรณาการกับสันติวิธีได้

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของศักดิ์ศรีตนเองและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้อื่น
2. นักเรียนตระหนักถึงการแบ่งปันความรัก และสามารถมอบความรักให้ผู้อื่นได้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ถูกต้อง

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. เนื้อเพลง “เกิดมาพึ่งกัน” 2. รูปภาพความรักในแบบต่าง ๆ 3. กระดาษ ดินสอ

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3 -4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ดำเนินการแจกกระดาษและดินสอให้สมาชิกในกลุ่ม ให้แต่ละคนวาดรูปหัวใจคนละ 1 ดวง และแบ่งหัวใจออกเป็น 4 ห้อง

ห้องที่ 1 เขียนว่า สิ่งใดที่เราสามารถเปิดเผยได้ 1 อย่าง

ห้องที่ 2 เขียนว่า สิ่งใดที่เป็นจุดบอดของเรา 1 อย่าง

ห้องที่ 3 เขียนว่า สิ่งใดที่เราซ่อนเร้นเอาไว้ 1 อย่าง

ห้องที่ 4 เขียนว่า สิ่งใดที่เป็นจุดมืดมนของเรา 1 อย่าง

2. ให้สมาชิกจับคู่กันและแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ดังนี้

2.1 บอกพฤติกรรมของบริเวณหัวใจห้องที่ 2 ของเพื่อน ซึ่งเป็นจุดบอดที่เพื่อนไม่รู้ ให้เพื่อนรู้เพื่อนำไปแก้ไข

2.2 บอกพฤติกรรมของบริเวณหัวใจห้องที่ 3 ของตนเองให้เพื่อนรู้เพื่อให้เพื่อนรู้จักเราดีขึ้น

2.3 นำข้อมูลของทุกคนมารวบรวมเพื่อเสนอกลุ่มต่อไป

2.4 อภิปรายและสรุปแนวความคิดที่ได้จากกิจกรรม

การประเมินผล

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของศักดิ์ศรีตนเองและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้อื่น
2. นักเรียนได้แบ่งปันความรัก และมอบความรักให้ผู้อื่นได้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน

ใบงาน

กิจกรรม เรื่อง คุณค่าและศักดิ์ศรีของตน

บทเพลง เกิดมาพึ่งกัน

เกิดเป็นคนอย่าเห็นแก่ตนแหละดี ถึงจะมีร่ำรวยสุขสันต์ จนหรือมี ไม่เป็นที่สำคัญแม้ รักกันพึ่งพาอย่าไปตัดไมตรี เกิดมาพึ่งกัน ผิวพรรณใช่แบ่งศักดิ์ศรี วันนี้เราอยู่คิดดูให้ดี ถึงจะจนจะมีอย่าไปสร้างเวรกรรม ขืนทำชั่วไปอาจต้องใช้กรรมเวร อย่างมงายโลภหลง เพราะคงต้องเกิดลำเค็ญ สร้างบุญพระท่านคงเห็น ร่มเย็นของความกังวล ถึงวิบัติขัดสนผลบุญนำให้ ศีลธรรมมั่นใจ ไม่ต้องไปกังวล ถึงจะมีจะจนเกิดกุศลดลใจ

จงอธิบายความหมายของเพลง “เกิดมาพึ่งกัน”

.....

.....

.....

.....

เพลง “เกิดมาพึ่งกัน” เกี่ยวข้องกับคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

จงบอกลักษณะของความรักที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง คุณค่าและศักดิ์ศรีของตน

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	หลังทำกิจกรรมด้านความรักแล้ว นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของศักดิ์ศรีตนเองและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้อื่น			
2	เนื้อหาในกิจกรรมพัฒนาด้านความรัก มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			
3	สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านความรักมีความน่าสนใจและหลากหลาย			
4	กิจกรรมพัฒนาด้านความรัก เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
5	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
6	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
7	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินเพื่อนำผลไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง คุณค่าและศักดิ์ศรีของตน

<u>คำชี้แจง</u> 1. ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน ในระดับ 3, 2, 1 และ 0

2. ระดับการปฏิบัติพฤติกรรม มี 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง น้อย

ระดับ 0 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติ

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน	ระดับการปฏิบัติ				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		3	2	1	0	
1	นักเรียนสามารถแก้ไขจุดบอดของตนเองได้อย่างชัดเจน					
2	นักเรียนสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นจุดซ่อนเร้นของตนเองได้อย่างชัดเจน					
3	นักเรียนเข้าใจในบทเพลง “เกิดมาพึ่งกัน”					
4	นักเรียนเข้าใจคำว่า “ความรัก” และแสดงความรักออกมาให้เห็นได้ชัดเจน					
5	นักเรียนสามารถนำความรักในศาสนามาเป็นข้อตั้งใจในชีวิต					
6	นักเรียนเป็นตัวของตัวเองโดยรู้คุณค่าและศักดิ์ศรีของตน					
รวม						
เฉลี่ย						

การแปลผล

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับดีมาก หมายถึง นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมร้อยละ 81 ขึ้นไป
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับดี หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมร้อยละ 75-80
3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับพอใช้ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมร้อยละ 50-74
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมต่ำกว่า 50

ลงชื่อ.....ครูประจำชั้น

(.....)

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง ความกตัญญู

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

ความหมาย ความกตัญญู หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในพระคุณ หรือคุณงามความดีที่ผู้อื่นมีต่อเราและหาโอกาสตอบแทนพระคุณ หรือคุณงามความดีนั้น บุคคลที่เราควรกตัญญูนั้นได้แก่

1. พระศาสดาของศาสนาต่างๆที่ตนเองนับถือ เพราะพระองค์เป็นผู้ที่ให้หลักธรรมคำสอนแก่เราให้ธรรมะในการดำเนินชีวิตเราแสดงความกตัญญูโดยการประพฤติตนเป็นคนดี

2. บิดามารดา เป็นผู้ที่ให้ชีวิตแก่เรา เลี้ยงดู อบรม เราตั้งแต่เกิด เราตอบแทนพระคุณของท่านด้วยการเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของท่านทั้งยังต้องดูแลเลี้ยงดูท่านยามแก่ชราและเอาใจใส่เมื่อยามเจ็บป่วยอีกด้วย

3. ครูอาจารย์ท่านเป็นผู้ที่ให้ความรู้เพื่อให้เราประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ในอนาคตเราจึงควรตอบแทนท่านด้วยการตั้งใจเรียนเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอน

4. ผู้มีพระคุณคนที่ให้การช่วยเหลือเราเราควรรู้จักตอบแทนตามโอกาสที่เหมาะสม

5. สิ่งที่มีคุณแก่เรา เช่น ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ บ้านโรงเรียน สิ่งแวดล้อมธรรมชาติฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีคุณต่อเราในการดำรงชีวิตทั้งสิ้น

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในความกตัญญูของบุคคลสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อให้ผู้รับการอบรมรู้จักความกตัญญูแก่พ่อแม่และผู้มีพระคุณ

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. เปิดพระคัมภีร์มัทธิว 21 : 28-32 เรื่อง “**บุตรชายสองคน**”

ท่านทั้งหลายคิดเห็นอย่างไร ชายคนหนึ่งมีบุตรสองคน เขาไปพบบุตรคนแรกพูดว่า “ลูกเอ๋ย วันนี้ จงไปทำงานในสวนองุ่นเถิด บุตรตอบว่า ลูกไม่อยากไป แต่ต่อมาก็เปลี่ยนใจและไปทำงาน พ่อจึงไปพบบุตรคนที่สอง พูดอย่างเดียวกัน บุตรคนที่สองตอบว่า “ครับพ่อ” แต่แล้วก็ไม่ได้ไป สองคนนี้ใครทำตามใจพ่อ พวกเขาตอบว่า”คนแรก”พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เราบอกความจริงแก่ทั้งหลายว่า คนเก็บภาษีและหญิงโสเภณีจะเข้าสู่พระอาณาจักรของพระเจ้าก่อนท่าน

2. จากบทความ**บุตรชายสองคน** คนไหนมีนิสัยอย่างไรบ้างให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน

3. เราเห็นตัวอย่างของคนกตัญญูแล้วเราควรนำเอาไปปฏิบัติอย่างไร

4. ให้ตอบคำถาม”ท่านจะแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ผู้มีพระคุณได้อย่างไร”โดยเขียนในแผ่นใบงานตกแต่งให้สวยงามเป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

5. นักเรียนสามารถแสดงออกถึงความสำนึกในความกตัญญูต่อผู้มีบุญคุณและตอบแทนผู้มีพระคุณได้ในรูปแบบต่างๆ

การประเมินผล

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในความกตัญญูของบุคคลสถานที่และสิ่งแวดล้อม
2. นักเรียนรู้จักความกตัญญูด้วยการตอบแทนบุญคุณแก่พ่อแม่และผู้มีพระคุณ

ใบงาน
กิจกรรม เรื่อง ความกตัญญู

<u>ความกตัญญู</u>

ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณ หรือคุณงามความดีที่ผู้อื่นมีต่อเรา และหาโอกาสตอบแทนพระคุณหรือคุณงามความดีนั้น

<u>ผลของความกตัญญู</u>

คนที่มีความกตัญญูย่อมประสบแต่ความสุขความเจริญได้รับการยกย่องจาก บุคคลทั่วไปและมักได้รับความช่วยเหลืออยู่เสมอ

ท่านจะแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง ความกตัญญู

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณของบุคคล สถานที่ และสิ่งแวดล้อม			
2	นักเรียนนำความกตัญญูตอบแทนบุญคุณแก่พ่อแม่และผู้มีพระคุณ			
3	นักเรียนสามารถนำนำความกตัญญูไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
4	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่อง ความกตัญญู			
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
6	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			

ข้อเสนอแนะ……..……
……...……
……...……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง ความกตัญญู

<u>คำชี้แจง</u> 1. ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน ในระดับ 3, 2, 1 และ 0

2. ระดับการปฏิบัติพฤติกรรม มี 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง

ระดับ 0 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติ

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

ข้อที่	พฤติกรรมที่แสดงถึงความกตัญญู	ระดับการปฏิบัติ				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		3	2	1	0	
1	นักเรียนแสดงความเคารพด้วยการไหว้คุณครู พ่อแม่					
2	นักเรียนแสดงกริยาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่					
3	นักเรียนเชื่อฟังคุณครู พ่อแม่ และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา					
4	นักเรียนแสดงความกตัญญูด้วยการตั้งใจเรียน					
5	นักเรียนแสดงความกตัญญูด้วยความซื่อสัตย์ต่อเพื่อน					
6	นักเรียนแสดงความกตัญญูด้วยความรักต่อเพื่อน					
รวม						
เฉลี่ย						

การแปลผล

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับดีมาก หมายถึง นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมร้อยละ 81 ขึ้นไป
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับดี หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมร้อยละ 75-80
3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับพอใช้ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมร้อยละ 50-74
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมต่ำกว่า 50

ลงชื่อ.....ครูประจำชั้น

(.....)

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง บุญคุณของผู้เป็นแม่

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

รักของแม่แน่แท้กว่าใครไหน รักของแม่กว้างใหญ่ไร้กีดขวาง
รักของแม่ดูแลมิเว้นวาง รักของแม่ทุกอย่างลูกหวังดี
เพราะรักแม่จึงมุ่งแท้ตอบแทนท่าน เพราะรักแม่จึงมุ่งงานขมันขมี
เพราะรักแม่ลูกสนองกตเวที เพราะรักแม่มอบสุขนี้....แม่สุขใจ

พระเป็นเจ้าทรงปรารถนาให้เรารักและเคารพนับถือพ่อแม่ของตน เพราะพ่อแม่เป็นผู้ที่พระประทานมาให้ดูแลเรา เป็นเสมือนตัวแทนจองพระ ในโลกนี้ พ่อและแม่เป็นเสมือนพ่อพระแม่พระในครอบครัวเราทุกคน

เรามีหน้าที่ต่อพ่อแม่คือ

แสดงความรัก => พยายามทำทุกอย่างให้พ่อแม่มีความสุขทั้งกายใจ
แสดงการนับถือ => ยกย่องให้เกียรติพ่อแม่ด้วยกาย วาจา ใจ
แสดงความเชื่อฟัง => ทำตามคำสั่งสอนของพ่อแม่โดยเคร่งครัด ไม่บ่น ไม่เถียง
แสดงความกตัญญู => รู้จักบุญคุณ ตอบแทนบุญคุณ โดยรับใช้ช่วยทำงาน ประหยัด และช่วยกันรักษาทรัพย์ที่ได้รับและประพฤติดีสวดภาวนา ทำบุญอุทิศให้พ่อแม่ของตน

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. นักเรียนเห็นคุณค่าและมีความตระหนักในการปฏิบัติความดีต่อมารดา
2. นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อมารดา

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. เนื้อเพลงอิ่มอุ่น 2. ใบงาน 3. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ร้องเพลงเกี่ยวกับพระคุณแม่ “อิ่มอุ่น”
2. เปิดพระคัมภีร์ มัทธิว 12:46-50 “มารดาและพี่น้องของพระเยซู”

ขณะที่พระเยซูเจ้ากำลังตรัสกับประชาชน พระมารดาและพระญาติของพระองค์มายืนอยู่ข้างนอก ต้องการพูดกับพระองค์ พระองค์จึงตรัสถามผู้ที่มาทูลนั้นว่า “ใครเป็นมารดา ใครเป็นพี่น้องของเรา เพราะผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์ ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงและเป็นมารดาของเรา”

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาสำคัญด้วยการสนทนาด้วยกัน
4. เขียนข้อตั้งใจในใบงานที่แจกให้

การประเมินผล

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเห็นคุณค่าและมีความตระหนักในการปฏิบัติความดีต่อมารดา
2. นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อมารดา

ใบงาน

กิจกรรม เรื่อง บุญคุณของผู้เป็นแม่

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแม่ (ทั้ง 4) ที่กำหนดให้ แล้วคิดวิเคราะห์ว่า เราจะมีวิธีการตอบแทนบุญคุณท่านได้อย่างไร

แม่พระ พระนางมารีอา พระมารดาของพระเยซูเจ้า พระแม่ได้รับการยกย่องว่าเป็นมารดาของมนุษยชาติ อาศัยความรักของพระแม่ที่มีต่อมนุษย์พระแม่จะประทานความช่วยเหลือแด่ผู้ที่มีความเชื่อและความวางใจต่อพระแม่เสมอ	**แม่เมือง** สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ผู้ทรงเป็นแม่ของชาวไทยพระองค์ท่านทรงมีบทบาทของแม่ที่ดีต่อครอบครัว สังคม ประเทศชาติ จากพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นที่มีต่อประชาชน พระองค์ทรงดับความทุกข์ร้อนผ่อนทุกข์เข็ญของประชาชนดังที่ชาวไทยทุกคนได้
แม่ของฉัน ทุกคนที่เกิดมาล้วนมีแม่ทั้งสิ้น พระคุณของแม่นั้นมากมาย เพราะท่านคอยดูแลเราตั้งแต่อยู่ในครรภ์และคอยเลี้ยงดู เอาใจใส่ ไม่ว่าจะเป็นเวลาใด แม่จะคอยเป็นห่วงเป็นใยและช่วยเหลือเราเสมอ	**แม่พิมพ์** ครูบาอาจารย์ เป็นอีกผู้หนึ่งที่ทุกคนควรระลึกถึง ท่านเปรียบดังแม่พิมพ์ที่คอยหล่อหลอมให้ความรู้ ให้การศึกษาอบรมจนกระทั่งเราเติบโตและนำเอาวิชาความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเอง และครอบครัว

เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ให้นักเรียนเขียนข้อตั้งใจในการปรับปรุงตนเองให้เป็นเด็กดียิ่งขึ้น และพยายามปฏิบัติให้ได้ตลอดไป เพื่อตอบแทนพระคุณแม่ (ทั้ง 4) ซึ่งท่านปรารถนาให้ทุกคนเป็นคนดีเสมอ

……

……

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง บุญคุณของผู้เป็นแม่

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนเห็นคุณค่าในบุญคุณของผู้เป็นแม่			
2	นักเรียนแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณในการไหว้ทุก ๆ วัน			
3	นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่างในการเป็นคนดี เพื่อตอบแทนพระคุณแม่			
4	นักเรียนเข้าใจและสามารถนำกิจกรรมอบรม เรื่อง บุญคุณของผู้เป็นแม่ ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน			
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
6	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			

ข้อเสนอแนะ……..……..……

……...……

……...……..……..……

……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง บุญคุณของผู้เป็นแม่

<u>คำชี้แจง</u> ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (Ö) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ชื่อ-สกุล	นักเรียนเข้าใจถึงพระคุณของแม่ทั้ง 4				นักเรียนแสดงออกได้อย่างชัดเจนในกิจกรรมวันแม่และวันเกิดแม่ของตนเอง				นักเรียนรู้ความหมายของคำว่า "แม่"				นักเรียนแสดงความรักแม่ด้วยการตั้งใจเรียน				นักเรียนเอาใจใส่ด้วยการอดออมเพื่อแม่				หมายเหตุ
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	

ระดับคุณภาพ

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีเยี่ยม

15 - 17 คะแนน ดี

11-14 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 11 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง เซียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

การเสี่ยงเซียมซี คือการอธิษฐานจิตอย่างแน่วแน่ เพื่อให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลให้ผลแห่งโชคชะตาปรากฏขึ้นอย่างแม่นยำที่สุด ฉะนั้นผู้เสี่ยงเซียมซี จะต้องมีจิตใจแน่วแน่ และอยู่ในสมาธิ

เมื่อจิตพร้อมแล้ว ก็ลงมือเสี่ยงเซียมซี โดยหยิบกระบอกเซียมซีมาเขย่า จนกว่าติ้วอันใดอันหนึ่งจะตกสู่พื้น และหมายเลขที่ปรากฏบนติ้วนั้น จะเป็นคำทำนายโชคชะตาของท่าน โดยอ่านคำทำนายได้ที่ตู้คำทำนาย

รักและห่วงใย

“ความรัก เป็นสิ่งศักดิสิทธิ์	ที่แลกมาได้ด้วยความรักเท่านั้น
เมื่อให้ความรัก ความห่วงใย	และให้ความสุข มากเท่าใด….
ก็ย่อมได้รับความรัก ความห่วงใย	และความสุขกลับคืนมามากเท่านั้น

- นักจิตวิทยาทั่วโลกวิเคราะห์ไว้ว่า ความสุขที่แท้ของมนุษย์มีสองประเภท คือ ความสุขกายและสุขใจ โดยเฉพาะความสุขที่เกิดขึ้นกับจิตใจนั้น มีผลมาจากการมีความรัก

- ความรักจะทำให้มนุษย์มีจิตใจที่อ่อนโยน มีความมั่นคงทางความรู้สึกมีความอบอุ่น ซึ่งความรัก ในที่นี้หมายถึง ความรักที่เกิดที่จากความรู้สึกที่ได้รับและความรักที่เกิดจากความรู้สึกให้ไป

- ชีวิตมนุษย์ประกอบไปด้วยบุคคลมากมาย และในบุคคลเหล่านั้นก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้คนคนหนึ่งได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของความรักได้และเห็นคุณค่าของการมอบความรักให้แก่ผู้อื่นและรักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง

2. นักเรียนสามารถแบ่งปันความรักและนำพระวาจาในเซียมซีไปปฏิบัติด้วยความรัก

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. เซียมซีพระคัมภีร์ 3. ใบทำนายและปฏิบัติจริง

4. วิทยุ-เทป และเพลงสนุก

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 1 -4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหรือตามแนวเก้าอี้รูปตัวยู

2. ครูส่งกระบอกไม้ไผ่ที่มีเซียมซี พร้อมหมายเลขติดไว้

3. เมื่อครูเปิดเพลงให้นักเรียนส่งกระบอกไม้ไผ่ให้คนข้างขวาต่อไปเรื่อย ๆ พร้อมกับเขย่ากระบอกไม้ไผ่ก่อนส่งด้วย

4. เมื่อเพลงหยุดกระบอกไม้ไผ่อยู่กับใคร ให้สมาชิกคนนั้นจับเซียมซีออกมาหนึ่งเบอร์ เมื่อได้เบอร์แล้วให้ไปหาใบทำนายโชคชะตา

5. ใบทำนายโชคชะตา ครูอาจเขียนให้แสดงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ให้แสดงความรักด้วยการเข้าไปสวมกอดคนข้างซ้ายหนึ่งคน ข้างขวาหนึ่งคน หรือ เดินไปบอกคนอยู่ฝั่งตรงข้ามว่า “ผมรักคุณเพราะเราเป็นลูกของพระเจ้าเหมือนกัน” โดยนักเรียนจะต้องทำตามใบเซียมซี

6. ครูให้นักเรียนเปิดพระคัมภีร์ มัทธิว 10 : 40-42 “บำเหน็จรางวัลของชีวิต”

“ผู้ใดต้อนรับท่านทั้งหลาย ก็ต้อนรับเรา ผู้ที่ต้อนรับเรา ก็ต้อนรับพระองค์ผู้ทรงส่งเรามา ผู้ที่ต้อนรับประกาศก จะได้รับบำเหน็จรางวัลของพระกาศก ผู้ที่ต้อนรับผู้ชอบธรรมเพราะเขาเป็นผู้ชอบธรรม จะได้รับบำเหน็จรางวัลของผู้ชอบธรรม ผู้ใดที่ให้น้ำเย็นเพียงหนึ่งแก้ว แก่คนใดคนหนึ่งในบรรดาคนธรรมดาเหล่านี้ เพราะเขาเป็นศิษย์ของเรา เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ผู้นั้นจะได้รับบำเหน็จรางวัลอย่างแน่นอน”

7. แจกใบงานให้นักเรียนเขียนชื่อบุคคลในรูปหัวใจและเขียนความดีที่ตนสามารถกระทำเพื่อท่านได้

8. ผู้จัดกิจกรรมยกตัวอย่างของคนดีที่ตนเองนับถือว่าเขาได้ประสบความสำเร็จอย่างไร เมื่อเขาปฏิบัติกับบุคคลที่เรียกว่า เป็นทิศทั้ง 6

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของความรักได้และเห็นคุณค่าของการมอบความรักให้แก่ผู้อื่น และรักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง

2.นักเรียนสามารถแบ่งปันและปฏิบัติความรักให้แก่ผู้คนที่เรียกว่าทิศทั้ง 6 ในชีวิตของตน

ใบงาน เรื่อง ทิศทั้ง 6 ในชีวิตมนุษย์ผู้ประเสริฐ

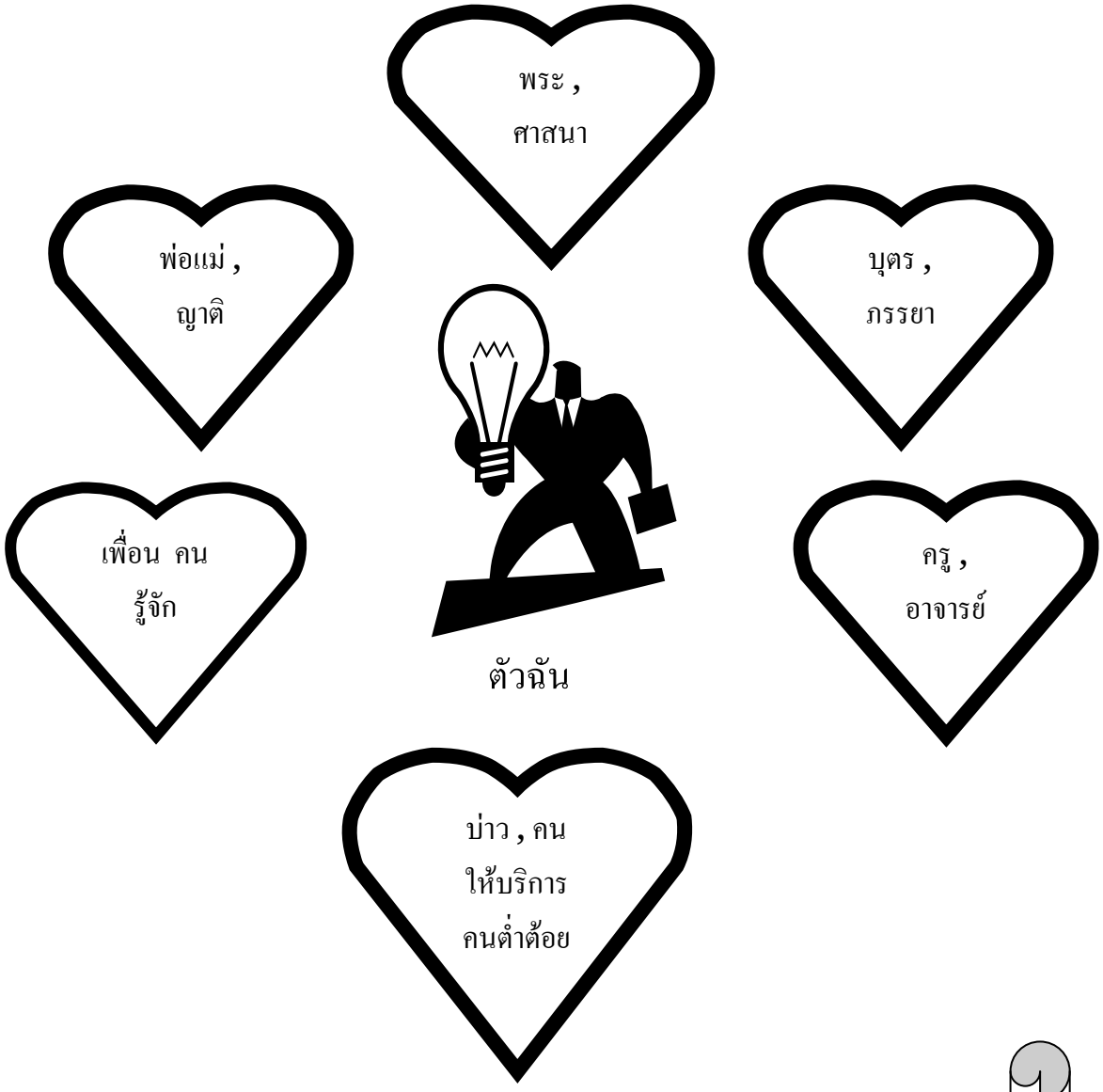

ทิศเบื้องหน้า	พ่อแม่ ผู้ให้ชีวิต	จุดเริ่มต้นด้วยรัก
ทิศเบื้องขวา	ครูอาจารย์	ผู้ให้ความรู้ ความปรารถนาดี
ทิศเบื้องหลัง	บุตร, ภรรยา, คู่รัก	ผู้ให้กำลังใจ เบื้องหลัง
ทิศเบื้องซ้าย	เพื่อน	ผู้ให้คำปรึกษา , เดินไปด้วยกัน
ทิศเบื้องล่าง	บ่าว	ผู้อำนวยความสะดวก / ให้บริการ
ทิศเบื้องบน	พระ / ศาสนา	ผู้ชี้แนะความดี / หลักยึดเหนี่ยว

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง เชียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนเห็นคุณค่าของการมอบความรักให้แก่ผู้อื่นโดยการปฏิบัติตามพระคัมภีร์			
2	นักเรียนสามารถแบ่งปันและปฏิบัติความรักให้กับทุกคนที่พบเห็น			
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
4	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			
5	นักเรียนสามารถนำเซียมซีพระคัมภีร์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
6	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรม เรื่อง เซียมซีพระคัมภีร์แห่งรักได้อย่างชัดเจน			

ข้อเสนอแนะ……..……

……...……

……...……

……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง เซียมซีพระคัมภีร์แห่งรัก

<u>คำชี้แจง</u> ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (Ö) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ชื่อ-สกุล	นักเรียนรู้ความหมายของคำว่า"รักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง				นักเรียนสามารถมอบความรักให้ผู้อื่นในรูปแบบต่าง ๆ				นักเรียนให้สิ่งของผู้อื่นด้วยความจริงใจ				นักเรียนสามารถมอบรอยยิ้มด้วยความรักต่อทุกคน				นักเรียนตอบได้ว่าความรักที่แท้จริงคือ ความรักที่ไม่ต้องการอะไรตอบแทน				**ระดับคุณภาพ**
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	

ระดับคุณภาพ

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีเยี่ยม

15 - 17 คะแนน ดี

11-14 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 11 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับนักเรียน

ด้านการรับใช้

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

การช่วยเหลือกัน หมายถึง การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีหรือทำให้ปัญหาต่าง ๆ คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้ทุกคนอยู่รวมกันได้อย่างมีความสุข พระเยซูเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่เป็นแบบอย่างของคนที่ช่วยเหลือคนอื่นเสมอ

ลักษณะของความช่วยเหลือ ได้แก่

- การช่วยเหลือกันด้านภายนอก ได้แก่ การอุทิศแรงกายแรงใจ หรือการแบ่งปันวัตถุสิ่งของและการช่วยเหลือ มิใช่ด้วยสิ่งของแต่เพียงอย่างเดียว เราสามารถให้การช่วยเหลืออย่างอื่น ๆ ได้ เช่นให้เวลาฟังเพื่อน ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ฯลฯ

- การช่วยเหลือด้านภายใน ได้แก่ การแสดงความเห็นอกเห็นใจคนอื่นที่ประสบปัญหาหรือความยากลำบากและบางครั้งอาจจะต้องพบกับปัญหาหรือรับผลของความทุกข์ทั้งหมด เพราะไม่รู้จักความช่วยเหลือแบ่งเบาความทุกข์ให้ผู้อื่น

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติตนเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนมีความอดทนต่อความบกพร่องของผู้อื่นและรู้จักพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนช่วยกันระดมพลังสมองว่ามีข่าวใดบ้างที่เป็นการช่วยเหลือกันในองค์กรของตนที่มีการช่วยเหลือกัน แล้วเขียนไว้บนกระดาน

2. ให้นักเรียนเปิดพระคัมภีร์มัทธิว 8: 14 เรื่อง "พระเยซูทรงรักษาคนโรคเรื้อน"

"เมื่อพระเยซูเจ้าเสด็จเข้าไปในบ้านของเปโตร ทรงเห็นมารดาของภรรยาเปโตรนอนป่วยเป็นไข้ พระองค์จึงทรงจับมือนาง นางก็หายไข้ ลุกขึ้นและรับใช้"

3 แจกใบงานและให้เขียนชื่อบุคคลในช่องใบงานเพื่อแสดงความช่วยเหลือตามความสามารถของตน

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติตนเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนมีความอดทนต่อความบกพร่องของผู้อื่นและรู้จักพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ใบงาน
กิจกรรม เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนเขียนชื่อบุคคลในช่องใบงานเพื่อแสดงความช่วยเหลือตามความสามารถของตน

ข้อที่	เรื่อง…ที่เราให้ความช่วยเหลือ	ชื่อคนที่ได้รับความช่วยเหลือ....
1	ให้รอยยิ้ม...	
2	ให้การฟัง…	
3	ให้คำแนะนำ…	
4	ให้ความหวัง…	
5	ให้ที่พักพิงทางใจ...	
6	ถามทุกข์สุข…	
7	ให้การต้อนรับ…	
8	ให้กำลังใจ...	
9	ให้ความเมตตา...	
10	ให้ความสำคัญ...	
11	ให้ความชื่นชม...	
12	ให้คำปลอบใจ...	
13	ให้ความต้องการ…	
14	ให้...คำขอบคุณ	
15	ให้ความช่วยเหลือ...	
16	ให้...ความคิด	
17	ให้...แรงหนุน	
18	ให้โดยไม่หวังผลตอบแทน	
19	ให้ความรัก...	
20	ให้ความไว้วางใจ...	

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนได้ประพฤติตนเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น			
2	มีความอดทนต่อความบกพร่องของผู้อื่นและรู้จักพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน			
3	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวัน			
4	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี			
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
6	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			

ข้อเสนอแนะ……..……
……...……
……...……
……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน
เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี

<u>คำชี้แจง</u> ให้ใส่เครื่องหมาย ($\surd$)ลงในช่องที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง

ข้อที่	รายการปฏิบัติ เรื่อง ที่เราให้ความช่วยเหลือ	ระดับการปฏิบัติ			
		3	2	1	0
1	ให้รอยยิ้ม...				
2	ให้การฟัง…				
3	ให้คำแนะนำ…				
4	ให้ความหวัง…				
5	ให้ที่พักพิงทางใจ...				
6	ถามทุกข์สุข…				
7	ให้การต้อนรับ…				
8	ให้กำลังใจ...				
9	ให้ความเมตตา...				
10	ให้ความสำคัญ...				
11	ให้ความชื่นชม...				
12	ให้คำปลอบใจ...				
13	ให้ความต้องการ…				
14	ให้...คำขอบคุณ				
15	ให้ความช่วยเหลือ...				
16	ให้...ความคิด				
17	ให้...แรงหนุน				
18	ให้โดยไม่หวังผลตอบแทน				
19	ให้ความรัก...				
20	ให้ความไว้วางใจ...				
รวม					

ระดับคุณภาพ

3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติมาก

1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติน้อย

0 คะแนน หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมิน

54 - 60 คะแนน ดีเยี่ยม

45 - 55 คะแนน ดี

31- 44 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 31 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง การมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ

****

***

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

การอยู่ร่วมกันในสังคมใดก็ตาม จำเป็นต้องมีการสร้างความเข้าใจกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยใช้มิตรภาพเป็นเครื่องมือในการประสานสัมพันธ์ โดยเฉพาะสังคมในห้องเรียนเป็นสังคมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน เพื่อการทำกิจกรรมในระหว่างการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมโรงเรียน จำเป็นที่จะต้องมีการสร้าง ความรู้สึก ความนึกคิดร่วมกัน อันจะเป็นฐานของการสร้างพลังกลุ่มให้มีความก้าวหน้าและร่วมทำกิจกรรมให้สำเร็จได้ด้วยดี

สิ่งที่บ่งบอกว่าการทำงานไม่เป็นทีม

1. เกี่ยงกันรับผิดชอบ
2. แก่งแย่ง ชิงดีชิงเด่น ปัดแข้งปัดขา
3. เลื่อยขาเก้าอี้
4. งานล่าช้า
5. ซุบซิบนินทา
6. มีข่าวลือสูง
7. มีความระแวงสงสัย
8. บรรยากาศของการทำงานอึดอัด
9. แบ่งพรรค แบ่งพวก
10. ต่อต้าน และคัดค้านซึ่งกันและกัน

ทีมที่ดีควรเป็นอย่างไร

1. สมาชิกทุ่มเทกำลังกาย กำลังความคิดเพื่องาน เพื่อความสำเร็จ
2. ทุกคนตระหนักว่าเป็นผลงานของทีม
3. ทุกคนแสดงคิดเห็นอย่างจริงใจ เปิดเผย
4. ไม่มีการเล่นการเมือง
5. แก้ปัญหาได้รวดเร็ว
6. แข่งกันเพื่อดีกว่า หรือมากกว่า ไม่ใช่เพื่อเด่นหรือทำลาย
7. เชื่อมั่นและไว้วางใจกัน
8. มีบรรยากาศของการช่วยเหลือเกื้อกูล

9. มีความผิดพลาดจะต้องช่วยกันแก้ไข เหมือนของตนเอง

10. ถือวความสำเร็จของงานเป็นหลัก เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้

ชีวิตของพระเยซูเจ้า พระองค์มีทีมงานที่เรียกว่า“สานุศิษย์” ช่วยกันทำงานเป็นผู้รับใช้ที่ดีของพระเจ้าและในปัจจุบันก็มีบรรดาบาทหลวง ซิสเตอร์คุณครูช่วยงานของพระองค์ ในการสอนการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และการนำมนุษย์ให้รู้จักความรัก ความเมตตาของพระองค์

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ซึ่งมีทั้งผู้นำและผู้ตาม

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ให้เปิด มัทธิว 4: 18-22 เรื่องพระเยซูและศิษย์ของพระเยซู ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

2. ให้ผู้รับการอบรมอภิปรายถึง คุณลักษณะอาชีพและนิสัยของศิษย์ของพระเยซู

3. ให้อ่าน มัทธิว 4: 23-25 *“พระเยซูทรงทำงานร่วมกับศิษย์”*

*“*พระองค์เสด็จไปทั่วแคว้นกาลิลี ทรงสั่งสอนในศาลาธรรม ทรงประกาศข่าวดีเรื่องพระอาณาจักร ทรงรักษาโรคและความเจ็บไข้ทุกชนิดของประชาชน กิตติศัพท์เกี่ยวกับพระองค์เลื่องลือไปทั่วแคว้นซีเรีย ประชาชนจึงนำผู้เจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ผู้ที่ถูกความทุกข์เบียดเบียน ผู้ถูกปีศาจสิง ผู้เป็นลมบ้าหมู และผู้ที่เป็นง่อยมาเฝ้าพระองค์ พระองค์ทรงรักษาคนเหล่านั้นให้หายจากโรคและความเจ็บไข้ ประชาชนมากมายมาจากแคว้นกาลิลี จากทศบุรีจากกรุงเยรูซาเล็ม จากแคว้นยูเดียจากฟากโน้นของแม่น้ำจอร์แดนต่างติดตามพระองค์

4. ให้ผู้รับการอบรมช่วยกันอภิปรายว่าพระเยซูกับศิษย์มีงานลักษณะใดบ้าง
5. แจกใบงานหัวข้อการทำงานร่วมกันและความเป็นผู้นำให้เขียนสรุปข้อตั้งใจ
6. ผู้จัดกิจกรรมอธิบายสรุปถึงการทำงานเป็นทีมร่วมกัน ซึ่งต้องมีผู้นำ ผู้ตามและมีภาระหน้าที่ร่วมกัน หากทุกคนได้ทำหน้าที่ร่วมกันอย่างดี ก็จะเป็นการทำงานให้ทีมงานและการมีส่วนร่วมของเรา ทำให้สังคมเจริญ

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ซึ่งมีทั้งผู้นำและผู้ตาม
2. นักเรียนสามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้

ใบงาน
กิจกรรม เรื่อง การมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาบทความและเขียนข้อคิดลงในช่องว่างที่กำหนดให้

มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาจะต้องเกี่ยวข้องและผูกพันกับงานบางอย่างได้ด้วยคนคนเดียว งานบางงานจะต้องอาศัยความคิดของกลุ่มบุคคลจึงจะได้ผลงานที่ดี เพราะแต่ละคนย่อมีความสามารถต่างกัน การนำความสามารถที่ต่างกันของบุคคลนั้น มาหลอมรวมกันโดยใช้ความเข้าใจ ความจริงใจ ความตั้งใจ การให้การยอมรับซึ่งกันและกันรวมถึงการวางแผนงานและการสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการทำงานร่วมกันเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานนั้น ๆ อันส่งผลต่อความสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างดี

คนเราสามารถฝึกตนเองให้มีลักษณะของคามเป็นผู้นำได้ ในขณะที่เราทำงานร่วมกัน ผู้นำที่ดีจะช่วยทำงานให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่นผู้นำที่ดีควรฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับผิดถ้าการตัดสินใจของตนผิดพลาดเป็นเรื่องปกติของคนธรรมดาของทุกคนและควรใช้ความผิดพลาดนั้นเป็นบทเรียนในการแก้ปัญหาต่อไป แต่ทุกในกลุ่มจะเป็นผู้นำทั้งหมดไม่ได้งานจะไม่เดิน ในทำนองเดียวกัน ถ้าทุกคนเป็นผู้ตามทั้งหมด งานก็ไม่เดินเช่นกัน เพราะฉะนั้นกลุ่มจึงต้องมีทั้งผู้นำและผู้ตามประกอบกัน

ข้อคิดที่ได้จากบทความ...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง การมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
เกณฑ์การประเมิน

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ซึ่งมีทั้งผู้นำและผู้ตาม			
2	นักเรียนสามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้			
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
4	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			
5	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
6	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่อง การมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ			

ข้อเสนอแนะ……
……
……
……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน
เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรม

เรื่อง การมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ

<u>คำชี้แจง</u> 1. ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน ในระดับ 3, 2, 1และ 0

2. ระดับการปฏิบัติพฤติกรรม มี 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง มีความเป็นผู้นำมาก

ระดับ 2 หมายถึง มีความเป็นผู้นำปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีความเป็นผู้นำน้อย

ระดับ 0 หมายถึง ไม่มีความเป็นผู้นำ

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

ข้อที่	พฤติกรรมของการมีส่วนร่วม-การเป็นผู้นำ	ระดับการปฏิบัติ				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		3	2	1	0	
1	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
2	นักเรียนสามารถยอมรับได้เสมอเมื่อตนทำผิด					
3	นักเรียนสามารถแสดงออกถึงความเป็นผู้นำต่อหน้าผู้อื่น					
4	นักเรียนสามารถแสดงถึงความเป็นผู้นำได้					
5	นักเรียนสามารถเป็นผู้ตามที่ดีได้					
6	นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลต่อหน้าสาธารณชน					
รวม						
เฉลี่ย						

ลงชื่อ..... ครูประจำชั้น

(.....)

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับนักเรียน

ด้านการให้อภัย

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง การให้อภัยด้วยใจอดทน

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

1. การให้อภัย คือ ความรักและเป็นสุดยอดของความรักและเป็นการยกโทษให้คนที่ทำผิดต่อเรา ยกโทษให้คนที่ทำร้ายเรา พระเยซูเจ้าตรัสว่า “จงยกโทษให้เขา แล้วเขาจะยกโทษให้ท่าน” มีคนมากมาย

สวดว่า “โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้า เหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น แต่มีคนน้อยให้อภัยจริงๆ”

2. จงหัดนึกถึงคุณความดีของเพื่อน พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และคนรอบข้างบ่อยๆ มองข้ามสิ่งไม่ดีของเขาจะทำให้จิตใจเบาและสบาย ทำให้ชีวิตมีเป้าหมายที่จะอดทนความดีกลับคืน ทำให้มีการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ส่งผลดีให้ชีวิตตนเอง

3. จงหลับตา และนึกถึงคุณความดีของเขาเหล่านั้นบ่อยๆ หัดพูดในแต่สิ่งที่ดีๆของเขา นอกจากการเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดี มีมิตรเพิ่มขึ้นแล้ว ยังทำให้ชีวิตยืนยาว มีความสุขกายและใจเสมอ และไม่เกิดความขัดแย้ง อีกทั้งการทำงานราบรื่น สำเร็จได้ง่ายดายยิ่งขึ้น

4. การให้อภัย เป็นเงื่อนไขของความรัก ความเมตตาและแก่นศาสนาคริสต์คือความรักที่ต้องเมตตา

ให้อภัยเท่านั้น ฐานะที่เราเป็นสมาชิกของโรงเรียนมารีวิทย์ ผู้ทรงรักและเมตตาพร้อมให้อภัยเราต้องมีลักษณะความดีดังกล่าวมากขึ้นทุกวัน

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. นักเรียนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการให้อภัย

2. นักเรียนสามารถฝึกตนเองให้รู้จักการให้อภัยผู้อื่นเหมือนที่พระทรงให้อภัยเรา

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. เปิดพระคัมภีร์ มัทธิว 18:21-35 “เรื่องข้าราชการใจร้าย”

เปโตรเข้ามาทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “พระเจ้าข้า ถ้าพี่น้องทำผิดต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าต้องยกโทษให้เขาสักกี่ครั้ง ถึงเจ็ดครั้งหรือไม่” พระเยซูเจ้าตรัสตอบว่า “เราไม่ได้บอกท่านว่าต้องยกโทษให้เจ็ดครั้งแต่ต้องยกโทษให้เจ็ดคูณเจ็ดสิบครั้ง

อาณาจักรสวรรค์เปรียบได้กับกษัตริย์พระองค์หนึ่ง ทรงประสงค์จะตรวจบัญชีหนี้สินของผู้รับใช้ ขณะที่ทรงเริ่มตรวจบัญชีนั้น มีผู้นำชายผู้หนึ่งเข้ามา ชายผู้นี้เป็นหนี้อยู่เป็นพันล้านบาท เขาไม่มีสิ่งใดจะชำระหนี้ได้ กษัตริย์จึงตรัสสั่งให้ขายทั้งตัวเขา บุตร ภรรยาและทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อใช้หนี้ ผู้รับใช้กราบพระบาททูลอ้อนวอนว่า ขอทรงพระกรุณาผลัดหนี้ไว้ก่อนเถิด กษัตริย์ทรงสงสารจึงทรงปล่อยเขาไปและทรงยกหนี้ให้ ขณะที่ผู้รับใช้ออกไป ก็พบเพื่อนผู้รับใช้ด้วยกันซึ่งเป็นหนี้เขาอยู่ไม่กี่พันบาท เขาเข้าไปคว้าคอบีบไว้แน่น พูดว่า “เจ้าเป็นข้าอยู่เท่าไร จงจ่ายมาให้หมด”

เพื่อนคนนั้นคุกเข่าลงอ้อนวอนว่า “กรุณาผลัดหนี้ไว้ก่อนเถิด แล้วข้าพเจ้าจะชำระหนี้” แต่เขาไม่ยอมฟัง นำลูกหนี้ไปขังไว้จนกว่าจะชำระหนี้ให้หมด เพื่อนผู้รับใช้อื่น ๆ เห็นดังนั้นต่างสลดใจมาก จึงนำความทั้งหมดไปทูลกษัตริย์ พระองค์ทรงเรียกชายผู้นั้นมา ตรัสว่า “เจ้าคนสารเลว ข้ายกหนี้สินของเจ้าทั้งหมดเพราะเจ้าขอร้อง เจ้าต้องเมตตาเพื่อนผู้รับใช้ด้วยกัน เหมือนกับที่ข้าได้เมตตาเจ้ามิใช่หรือ” กษัตริย์กริ้วมากตรัสสั่งให้นำผู้รับใช้นั้นไปทรมานจนกว่าจะชำระหนี้หมดสิ้น พระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์จะทรงกระทำต่อท่านทำนองเดียวกัน ถ้าท่านแต่ละคนไม่ยอมยกโทษให้พี่น้องจากใจริง

2. อภิปรายร่วมกันในเรื่องราวที่ได้อ่านที่แต่ละคนมีลักษณะนิสัยอย่างไร

3. นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาของการอบรมวันนี้

4. ข้อคิดในการดำเนินชีวิต “ถ้าไม่มีการให้อภัยในความผิด และไม่คิดที่จะลืม ซึ่งความหลังจะหาสามัคคียากลำบากจัง ความผิดพลั้งย่อมมีทั่วทุกตัวตน”

5. แจกใบงานเรื่อง ปฏิบัติการชีวิตที่รักและเมตตา

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการให้อภัย
2. นักเรียนฝึกตนเองให้รู้จักการให้อภัยผู้อื่นเหมือนที่พระเจ้าทรงให้อภัยเรา

ใบงาน
กิจกรรมเรื่อง การให้อภัยด้วยความรักเมตตา

<u>คำชี้แจง</u> ให้นำคำต่างๆที่กำหนดให้แต่งเป็นเรื่องราวที่แสดงออกมาในเรื่องของความรักเมตตา

เช่น... พระเจ้าสอนให้ฉัน*<u>รัก</u>*ผู้อื่นเสมอ พ่อแม่ทรงห่วงใยฉันเสมอ

ข้อที่	คำต่าง ๆ เกี่ยวกับ ความรักและเมตตา	เรื่อง……..	สมาชิกกลุ่ม….
1	* ห่วงใย		
2	* ผูกผัน		
3	* แบ่งปัน		
4	* เลี้ยงดู		
5	* เอื้ออาทร		
6	* เอาใจใส่		
7	* ยกโทษ/การให้อภัย		
8	* จริงใจ		
9	* บริสุทธิ์		
10	* เสียสละ		
11	* รัก		
12	* สงสาร		
13	* ช่วยเหลือ		
14	* ต้อนรับ		
15	* ไม่หวังผลตอบแทน		
16	* ให้ด้วยใจยินดี		

นี่แหละ คือ ความดีงามในชีวิตของฉัน ที่จะรักและเมตตาทุกคน

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง การให้อภัยด้วยใจอดทน

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการให้อภัย			
2	นักเรียนสามารถฝึกตนเองให้รู้จักการให้อภัยผู้อื่นเหมือนที่พระเจ้าทรงให้อภัยเรา			
3	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
4	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่อง การให้อภัยด้วยใจอดทน			
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
6	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			

ข้อเสนอแนะ……..……
……...……
……...……
……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน
เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรม
เรื่อง การให้อภัยด้วยใจอดทน

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย (√)ลงในช่องที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง

ข้อที่	คำต่าง ๆ เกี่ยวกับความรักและเมตตา	ระดับการปฏิบัติ			
		3	2	1	0
1	* ห่วงใย				
2	* ผูกผัน				
3	* แบ่งปัน				
4	* เลี้ยงดู				
5	* เอื้ออาทร				
6	* เอาใจใส่				
7	* ยกโทษ/การให้อภัย				
8	* จริงใจ				
9	* บริสุทธิ์				
10	* เสียสละ				
11	* รัก				
12	* สงสาร				
13	* ช่วยเหลือ				
14	* ต้อนรับ				
15	* ไม่หวังผลตอบแทน				
16	* ให้ด้วยใจยินดี				
รวม					
เฉลี่ย					

ระดับคุณภาพ

3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติมาก

1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติน้อย

0 คะแนน หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมิน

54 - 60 คะแนน ดีเยี่ยม

45 - 55 คะแนน ดี

31- 44 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 31 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง คุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ

****

***

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

"สันติสุข"สันติสุขมีความหมายอยู่ 5 แนวทางด้วยกันคือ

1. สภาวะที่ปราศจากสังคมที่มีความวุ่นวาย

2. การมีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องต่อพระเจ้า

3. การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนมนุษย์

4. สภาวะของบุคคลคือการมีความสงบร่มเย็นในจิตใจ

5. ส่วนหนึ่งของการกล่าวทักทาย

ให้เรามีส่วนร่วมนำสันติสุขที่มาจากการมีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องต่อตนเอง ต่อผู้อื่นต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและต่อพระเจ้า

สันติภาพ คือ ความสงบสุขทุกคนอยู่ด้วยกันเหมือนพี่น้อง ช่วยเหลือแบ่งปันกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน เป็นหนึ่งเดียวกัน สันติภาพแบบนี้ไม่มีในโลกเพราะไม่มีความยุติธรรม

พระสันตะปาปาได้ประทานคำขวัญ"วันสันติภาพโลก"ครั้งที่ 35ว่า

"ไม่มีสันติภาพถ้าไม่มีความยุติธรรม ไม่มีความยุติธรรมไม่มีการให้อภัย"

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1.ให้ผู้เข้าอบรมสามารถอธิบายความหมายและวิธีการสร้างความสุขได้

2.ให้ผู้เข้าอบรมสามารถสร้างสันติสุขในสังคมด้วยการช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องที่มีความขัดสนได้

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1.ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงความสุขอยู่ที่ไหน

2.ให้อ่านพระคัมภีร์ มัทธิว 5 : 3-12 เรื่อง “ความสุขที่แท้จริง”

ผู้ใดยากจนย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา

ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้าย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน

ผู้ใดอ่อนโยนย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับแผ่นดินเป็นมรดก

ผู้ใดหิวกระหายความชอบธรรมย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิ่ม

ผู้ใดมีใจเมตตาย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา

ผู้ใดมีใจบริสุทธิ์ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า

ผู้ใดสร้างสันติย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า

ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรมก็เป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา

ท่านทั้งหลายย่อมเป็นสุข เมื่อถูกดูหมิ่น ข่มเหง และใส่ร้ายต่าง ๆ นานาเพราะเรา จงชื่นชมยินดีเถิด เพราะบำเหน็จรางวัลของท่านในสวรรค์นั้นยิ่งใหญ่นัก เขาได้เบียดเบียนบรรดาประกาศกที่อยู่ก่อนท่านดังนี้ด้วยเช่นเดียวกัน

3. เลือกข้อความที่ประทับใจและอภิปรายร่วมกันจากคำสอนของพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าว่า” เรา มอบสันติสุขไว้ให้แก่ท่านทั้งหลาย สันติสุขของเราที่ให้แก่ท่านนั้น เราให้ท่านไม่เหมือนโลกให้ อย่าให้ใจของท่านวิตกและอย่ากลัวเลย”

4. ทำใบงานเรื่องความสุขอยู่ที่ไหน

5. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาและให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต จากคำสอนของพระหฤทัยของพระ เยซูเจ้าว่า”เรามอบสันติสุขไว้ให้แก่ท่านทั้งหลาย สันติสุขของเราที่ให้แก่ท่านนั้น เราให้ท่านไม่เหมือนโลกให้ อย่าให้ใจของท่านวิตกและอย่ากลัวเลย”

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและวิธีการสร้างความสุข
2. นักเรียนสามารถสร้างสันติสุขในสังคมได้ด้วยการช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องที่มีความขัดสน

ใบงาน
กิจกรรม เรื่อง ความสุขอยู่ที่ไหน

<u>เพลง ความสุขอยู่ในใจฉัน</u>

ความสุขอยู่ในใจฉัน ความสุขอยู่ในใจเธอ ความสุขอยู่ในใจฉันและในใจเธอ
ความสุขอยู่ในใจฉัน ความสุขอยู่ในใจเธอ ความสุขอยู่ในใจฉันและในใจเธอ
ลา.....ลา.....ลา.....ลา.....ลา.....ลา.....

<u>กิจกรรม</u> ถ้าพูดถึง “ความสุข” คุณคิดถึงอะไร

ความสุข

ถ้าให้ท่านเลือกจะทำอะไรที่ทำให้ท่านมีความสุข 3 อย่าง สิ่งที่ท่านจะทำคือ…

1……

2……

3……

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง คุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและวิธีการสร้างความสุข			
2	นักเรียนสามารถสร้างสันติสุขในสังคมได้ด้วยการช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องที่มีความขัดสน			
3	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
4	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่องคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ			
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาใ นการจัดกิจกรรม			
6	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			

ข้อเสนอแนะ……
……
……
……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน
เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง คุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ

<u>คำชี้แจง</u> ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (Ö) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ชื่อ-สกุล	นักเรียนสามารถอยู่กับเพื่อนอย่างมีความสุข				นักเรียนสามารถพูดได้ว่าตนเองนับถือศาสนาใด				นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการสร้างสันติกับเพื่อน ๆ				นักเรียนสามารถยกมือขอโทษต่อผู้อื่นเพื่อสร้างสันติ				นักเรียนสามารถให้ความสุขและสันติกับเพื่อนได้ทุกวัน				หมายเหตุ
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	

ระดับคุณภาพ

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีเยี่ยม

15 - 17 คะแนน ดี

11-14 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 11 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับนักเรียน

ด้านการให้โอกาส

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง การให้สุขใจกว่าการรับ

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

1. คริสต์มาสของคุณคืออะไร.....เอ่ย ?

"คริสต์มาส" เป็นเทศกาลที่สวยงาม เป็นฤดูกาลแห่งความสุข มีรอยยิ้ม มีเสียงหัวเราะ เสียงเพลงและเป็นเทศกาลประทับใจที่ควรรักษาไว้ อันนำมาด้วยคุณค่าและความหมายของคำว่า "ให้" จะต้องทำอะไรซักอย่างเพื่อให้ผู้อื่นมีความสุขและสิ่งที่หวังไว้เสมอ คืออยากเป็นเหมือน "ซานตาคลอส"ที่ใจดี มีเมตตา รักเด็กๆ และเป็นที่รักของทุกคน เราอาจจะไม่มีสิ่งของมากมายมอบให้ ไม่สามารถไปทำอะไรที่ใหญ่โต แต่สิ่งหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การได้ออกไปมอบสิ่งดีๆ ให้กับทุกคน มอบรอยยิ้ม เสียงหัวเราะ เพียงเท่านี้ ก็รู้สึกว่าเป็นคริสต์มาสที่น่าจดจำ แต่คริสต์มาสมิใช่เพียงเรามีความสุขฝ่ายเดียว

คริสต์มาส คือ .....เธอ.....ฉันคือเราร่วมกัน คือ ความสุขที่ได้ทำอะไรเพื่อผู้อื่น

คริสต์มาส เป็นเทศกาลหนึ่งที่ทำให้เราคิดถึงบุคคลหนึ่งคนที่ธรรมดาแต่ไม่ธรรมดาและทุกๆ ปี อยากจะมอบคำว่า "Happy Birth Day" แด่ท่านที่ใครๆ มักเรียกว่า "กุมารน้อยในรางหญ้า" ที่น่ารักเสมอ

2. ความรักของพ่อ

พ่อนั้น คือ ผู้ให้ในทุกสิ่ง ดังหมอนอิงลูกนั่งหลับยามสับสน
ให้ความรักอุ่นสบายคลายกังวล ช่วยผ่อนปรน เช็ดน้ำตาพาสุขใจ
คือ เลือดเนื้อ คือ ดวงใจใช่จะเทียมยากจะเปรียบพระคุณหนุนนำให้
ทั้งชีวิตแทนทดหมดหทัย แม้ทำได้เพียงหยดเดียว เสี้ยวพระคุณ
หนึ่งกำเนิดชีวิตจิตสดใส สอง ท่านให้หนทางพลางเกื้อหนุน
สาม มีจิตเมตตาเกื้อการุณ สี่ ให้ทุนการศึกษามาเล่าเรียน
เพียงแค่นี้มิบรรยายขยายหมด เกินจะจดบนแผ่นฟ้ามาขีดเขียน
รักของพ่อแผ่ไปไพศาลล้านแสงเทียน มีความเพียรสั่งสอนลูกด้วยผูกพัน
นี่แหละ คือ ความรักอันศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อมจิตสายใยลูกใฝ่ฝัน
ทอด้วยรักถักด้วยใจให้แก่กัน ช่วยสร้างสรรค์พ้นภัยร้ายในสังคม

จุดประสงค์การจัดกิจกรรม

1. นักเรียนสามารถบรรยายความรักของพ่อที่มีต่อลูกได้ และตระหนักถึงคุณค่าของความรักที่พ่อ มอบให้ สามารถตอบแทนพระคุณพ่อได้ตลอดเวลา

2. นักเรียนสามารถแบ่งปันความสุขในวันคริสต์มาสให้แก่ผู้อื่นได้ด้วยความรักและบริสุทธิ์ใจ

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 1 -4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ให้ผู้รับการอบรมเปิด มัทธิว 2 : 2-12

2. ให้ผู้รับการอบรมร่วมอภิปรายว่าในเรื่องที่อ่านมีบุคคลใดบ้างที่อยู่ในเหตุการณ์และเขาเหล่านี้มีบทบาทอย่างไรในค่ำคืนคริสต์มาส

3. ในฐานะที่ท่านเป็นของขวัญของพ่อแม่ และญาติพี่น้อง ท่านควรทำตัวอย่างไรบ้าง

4. แจกใบงานข้อตั้งใจที่จะปฏิบัติตนเป็นของขวัญสำหรับผู้อื่น

5. นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม “ในการให้ มีความสุขมากกว่าการรับ การให้ที่ดีที่สุด คือการให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน”

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของความรักที่พ่อมอบให้ สามารถตอบแทนพระคุณพ่อได้ตลอดเวลา

2. นักเรียนแบ่งปันความสุขในวันคริสต์มาสให้แก่ผู้อื่นได้ด้วยความรักและบริสุทธิ์ใจ

ใบงาน
กิจกรรม เรื่อง การให้สุขใจกว่าการรับ

ความหมายของคำว่า คริสต์มาส

.....

.....

.....

.....

ฉันสามารถปฏิบัติตนเป็นของขวัญสำหรับบุคคลเหล่านี้ได้อย่างไร

ลูกที่ดีของพ่อแม่.....

ลูกศิษย์ที่ดีของครู.....

เพื่อนที่ดีของเพื่อน.....

ลูกที่ดีของพระเจ้า.....

ฉันทำดีได้ตั้งแต่วันนี้.....

พระทรงบังเกิด

พระทรงบังเกิดโลกจงยินดี ชุลีน้อมรับพระเจ้า

ให้ทุกดวงใจ เตรียมไว้คอยเฝ้า

เชิญเราร้องเพลงเปล่งเสียง

เชิญเราร้องเพลงเปล่งเสียง

เชิญเรา เชิญเราร้องเพลงเปล่งเสียง

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง การให้สุขใจกว่าการรับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
เกณฑ์การประเมิน

มาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1.	นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของความรักที่พ่อมอบให้ สามารถตอบแทนพระคุณพ่อได้ตลอดเวลา			
2.	นักเรียนสามารถแบ่งปันความสุขในวันคริสต์มาสให้แก่ผู้อื่นได้ด้วยความรักและบริสุทธิ์ใจ			
3.	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
4.	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			
5.	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
6.	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่อง การให้สุขใจกว่าการรับ			

ข้อเสนอแนะ……
……
……
……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน
เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง การให้สุขใจกว่าการรับ

<u>คำชี้แจง</u> ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (Ö) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ชื่อ-สกุล	นักเรียนรู้จักให้มากกว่าการรับ				นักเรียนรู้ความหมายของคำว่า "คริสต์มาส"				นักเรียนแสดงแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ทุกคน				นักเรียนมีรอยยิ้มเมื่อได้ช่วยเหลือเพื่อน				นักเรียนสอบได้เกรดที่ดีเพื่อพ่อแม่				หมายเหตุ
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	

ระดับคุณภาพ

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีเยี่ยม

15 - 17 คะแนน ดี

11-14 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 11 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง โอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

****

สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

1. การที่บุคคลสองคนที่รู้จักกัน ได้มีโอกาสพูดคุย สื่อสาร ถ่ายทอดความคิดที่เป็นส่วนลึกภายใน

จะเป็นโอกาส ที่สำคัญยิ่งต่อการได้รับรู้ถึงความต้องการทางความคิด ที่สามารถนำมาประสานกันและกัน

เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือเกื้อกูล การอยู่ร่วมกันและกันเพื่อความสร้าง

ความสัมพันธ์อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือ เกื้อกูล การอยู่ร่วมกันและพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความเป็นเพื่อนกันและกันตลอดไป

2. การพูดการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต้องพูดในเรื่องที่เป็นจริง ก่อให้เกิดชีวิตที่ดีงาม มิใช่ทำลายชีวิตกันและกัน

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาความต้องการความสนใจของแต่ละบุคคล

2. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความของสำคัญของการพูดสื่อสารแต่เรื่องความเป็นจริงได้

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน 2. พระคัมภีร์

เป้าหมาย

นักเรียนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 1 -4 ทุกคน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านพระคัมภีร์มัทธิว 26 : 57-68

2. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ผู้จัดกิจกรรมซักถามนักเรียนถึงสาระสำคัญในบทความที่ได้อ่านมีเรื่องอะไรบ้าง

3. ให้นักเรียนช่วยกันสังเกตคำพูดของแต่ละคนว่าพูดอะไรบ้าง ทำไมจึงพูดเช่นนั้น

4. ผู้จัดกิจกรรมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของโอกาสในการสื่อสารของมนุษย์...

การที่บุคคลสองคนที่รู้จักกัน ได้มีโอกาสพูดคุย สื่อสาร ถ่ายทอดความคิดที่เป็นส่วนลึกภายในจะเป็นโอกาส ที่สำคัญยิ่งต่อการได้รับรู้ถึงความต้องการทางความคิด ที่สามารถนำมาประสานกันและกัน

เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือเกื้อกูล การอยู่ร่วมกันและกันเพื่อความสร้าง

ความสัมพันธ์อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือ เกื้อกูล การอยู่ร่วมกันและพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความเป็นเพื่อนกันและกันตลอดไป

5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนเขียนข้อคิดที่ได้รับ

6. ผู้จัดกิจกรรมและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงการสื่อสารที่ดีก่อประโยชน์อะไรบ้าง และเราแต่ละคน

ควรพูดในเรื่องที่เป็นจริง ซึ่งก่อให้เกิดชีวิตที่ดีแก่กัน

การประเมิน

1. แบบประเมินกิจกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนรู้ความต้องการความสนใจของแต่ละบุคคล
2. นักเรียนเห็นคุณค่าและความของสำคัญของการพูดสื่อสารแต่เรื่องความเป็นจริง

.

ใบงาน

กิจกรรม เรื่อง โอกาสในการสื่อสารความดี

ความเป็นเพื่อนระหว่างเราไม่ได้ขึ้น

อยู่กับการได้อยู่ร่วมกัน...
มันล้ำลึกเกินกว่านั้น...
ความใกล้ชิดระหว่างเรา...
คือ...บางสิ่งที่อยู่ภายใน

การที่บุคคลสองคนที่รู้จักกัน ได้มีโอกาส

พูดคุย สื่อสาร ถ่ายทอดความคิดที่เป็นส่วนลึกภายในจะเป็นโอกาส ที่สำคัญยิ่งต่อ

การได้รับรู้ถึงความต้องการทางความคิดที่สามารถนำมาประสานกันและกัน
เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือเกื้อกูล...
การอยู่ร่วมกันและกันเพื่อความสร้าง...
ความสัมพันธ์อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือ เกื้อกูล การอยู่ร่วมกันและพัฒนา

ทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความเป็นเพื่อนต่อ...
กันและกันตลอดไป

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบประเมินกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
กิจกรรม เรื่อง โอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

มาก	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	หลังทำกิจกรรมแล้ว นักเรียนสามารถรู้ความต้องการความสนใจของแต่ละบุคคล			
2	นักเรียนเห็นคุณค่าและความของสำคัญของการพูดสื่อสารแต่เรื่องความเป็นจริง			
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม			
4	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม			
5	นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้			
6	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมอบรม เรื่อง โอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี			

ข้อเสนอแนะ……
……
……
……

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน
เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

แบบประเมินพฤติกรรมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรม เรื่อง โอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

<u>คำชี้แจง</u> ให้ครูประจำชั้น ทำเครื่องหมาย (Ö) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ชื่อ-สกุล	นักเรียนสามารถให้โอกาสเพื่อนได้แก้ไขข้อผิดพลาด				นักเรียนเข้าใจและสนใจเพื่อนมากขึ้น				นักเรียนให้ความสำคัญกับการสื่อสาร				นักเรียนรู้ถึงความต้องการของเพื่อน				นักเรียนมีความจริงใจต่อกันในการพูดความจริง				**รวมคะแนน**
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	

ระดับคุณภาพ

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีเยี่ยม

15 - 17 คะแนน ดี

11-14 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 11 คะแนน ควรปรับปรุง

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

ชพสช พ่าชิ .ฝญฟไ(2541). *โครงสร้างของคุณลักษณะของจริยธรรม*. ชพฐู้ ภวุ : ชพสช พ่าชิ .ฝญฟไ ชพู ภพะจู้ ษา มษิ พ

ชพสะษิ ช พ (2541). *คู่มือการเสริมสร้างค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมและวินัย ระดับประถมศึกษา*. ชพฐู้ ภวุ : พลูวษิวณฟไ ย .

ชพู ภพะจู้ ษา มษิ พ (2542). *การสงเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความขยัน อดทน ประหยัดและออม*. ชพฐู้ ภวุ : ชึ จูะษิพช พั ษา ชพู ภพะจู้ ษา มษิ พ

----------. (2544). *คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. ชพฐู้ ภวุ : พลูวษิวณฟไ ย .

----------. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. ชพฐู้ ภวุ : พลูวษิวึ –ฐณช พ พรำ จ้ำษิญ์ ีฮู วำฝใผ บ.–

ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000 ของพระศาสนจักรคาทอลิกไทย สำหรับ ค.ศ.2000-2010. ำ ิญ์ ีสึ 6 กุมภาพันธ์ 2551,จาก http://www.escd.or.th/ escd/ escd_training/ executive_3/Catholic_in_school.doc.

้ ร ถ พส ั ื้ ษสึ ษ. (2543). *การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน*. ะษิหยษิยมณส. (ช พธ พิษิ พช พั ษา) ช๖ วจู้ วณพ ร.ผ บษิะษิห ฮ.ำ ฟ ร.ย พ ณยฺธ ช๖ วจู้ วณพ ฟ ้ หื ชำ พ

ั ย์ หื–ยษิ ฮ ๊ ฮู ฤพู ช ั ซ์ ะฝชึ ฐณญู วพิ อภ.ห(2550).*คุณธรรม คริสตจริยศาสตร์*. ชพฐู้ ภวุ : ภ์ หื ยษิ ฮญญู วพิ อภ.ห

บทที่ 5
สรุปผลการดำเนินการจัดทำคู่มือ

ในการศึกษา เพื่อจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี มีขั้นตอนในการจัดทำและตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างของคู่มือ

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องหลักการเขียนคู่มือ จากตำรา หนังสือ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย เพื่อให้การจัดทำคู่มือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 เขียนโครงร่างของคู่มือในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี จำนวน 10 กิจกรรม

1.3 ผู้ศึกษาได้ติดต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างของคู่มือ ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2. จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ

2.1 ดำเนินการจัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ชื่อกิจกรรม

2.1.2 สาระสำคัญ

2.1.3 จุดประสงค์

2.1.4 ระยะเวลา

2.1.5 สถานที่

2.1.6 สื่อ/อุปกรณ์

2.1.7 กลุ่มเป้าหมาย

2.1.8 วิธีดำเนินกิจกรรม

2.1.9 ใบงาน

2.1.10 การประเมินผล (แบบประเมิน/แบบสังเกตพฤติกรรม)

2.1.11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.2 ผู้ศึกษาได้ติดต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3. ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

3.1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

3.2 นำแบบประเมินคู่มือและคู่มือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงให้เหมาะสม

3.3 ผู้ศึกษาได้ติดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความคิดเห็นและคำแนะนำ จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

3.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน

3.3.2 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน

3.3.3 ครูผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน

สรุปผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมการนำคู่มือไปใช้จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี จากการพิจารณาตรวจสอบแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ปรากฏผลว่า คู่มือมีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้อยู่ในระดับมาก จากค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) เท่ากับ 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.46

3.4 ดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือ

1. ให้สถานศึกษาเน้นการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอย่างเข้มข้น รวมทั้งการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศาสนาที่มุ่งสร้างลักษณะทางศาสนาให้แก่นักเรียน
2. ให้ครูสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดกับสังคม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยในประเด็นอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเน้นการรับข่าวสารจากสื่อทุกช่องให้มากที่สุด รวมทั้งคุณภาพของข่าวสาร
2. ควรจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมด้านอื่น ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ชยชวพพ รฉิมพพส . (2540). *พฤติกรรมของครูในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการฤพูฟสัฆา* ชพฐี้ภวสิ ยญพะฮิหยิยม–ญส. (ชพฤพูฟสัฆา). ชพฐี้ภวุ . ร.ผบฮิะฮิหฮุห ทีใฮฐูชพผสิ ะฮิหฮุห. ฟ'หี้ ชำ พ

ชพสชพ่าชิ .ฝญฟ์ไ(2541). *โครงสร้างของคุณลักษณะของจริยธรรม*. ชพฐี้ภวุ : ชพสชพ่าชิ .ฝญฟ์ไ ชพู ภพะฐู้ฆา มฮิ พ

ชพสะฮิช พ (2541). *คู่มือการเสริมสร้างค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมและวินัย ระดับประถมศึกษา*. ชพฐี้ภวุ : พฐูวฮิวญฟ์ใย .

ชพู ภพะฐู้ฆา มฮิ พ (2542). *การสงเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความขยันอดทน ประหยัดและออม*. ชพฐี้ภวุ : ชึ ฐูะฮิ์พช พัฆา ชพู ภพะฐู้ฆา มฮิ พ

----------. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. ชพฐี้ภวุ : พฐูวฮิว– ึ ฐูญช พพรำจ้ำฮิญ๊ึ ฮู วำฝใผบ.–

----------. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. ชพฐี้ภวุ : ชพสะฮิช พชพู ภพะฐู้ฆา มฮิ พ พรำจ้ำฮิญ๊ึ ฮู วำฝใผบ.–

ญพยไ ฯญะปี้ฮิะ ห๊– ฮู ส ้พพส ยฮิวยม.–(2542). *รายงานการวิจัยและการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลและรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อส.มส.)*. ยญพฤนส: ญผู ้ ฆา ้ ำพพสิ ะฮิหฮุหั ฮิฤ ชพ

ฯพใพั ฮิ้ ฝณ (2543). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา*. ะฮิหยิยม– า .ส. (ชพรพิฮิ พชพัฆา). ้ณฆฐ์ ส: ร.ผบฮิะฮิหฮุห สิ ะฮิหฮุห้ณฆฐ์ ส.'ฟ'หี้ ชำ พ

ฯฮิพย รฉิรฐูชพ (2545). *จริยธรรมทางธุรกิจ*. ชพฐี้ภวุ : ำ ยฮุชวฮิว๊– จู้ฑีใฮฐูชพผ– สิ ะฮิหฮุห

ฝะฐู้ผีโย วฮุยมใย ะฮิ. (2544). *ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมการวิจัยและพัฒนาบุคคล*. ชพฐี้ภวุ : ำ ฟ รฮุร.ผบฮิวปย รพิฮิ พัำ พพ–

ทรงศิลป์ ไชยทิพย์. (2540). *ปัญหาในการปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ*. ะฮิหยิยม-ญึ .ส. (ชพรพิฮิ พึ ณะัฆา) ชพฐี้ภวุ : ร.ผบฮิะฮิหฮุทำ ฟ รฮุย ้ภญ่ย่ ฮหฉพูฑึ ส้ชฮ"ญฝิภิ พฮ ฝชพูร.ฐู.ฟ'หี้ ชำ พ

ภัย.หั ชพ.ศึ ฐ. (2545). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครใต้.ในการรายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการศึกษา ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 22-27 มกราคม 2545 ณ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.* ำ ฟ ร.ย้ ภญ่ ย่ ฮพพ ณสฐญฮ. ชพฐ้ ภว : ชพู ภพะฐั ชา มช พ.

ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000 ของพระศาสนจักรคาทอลิกไทย สำหรับ ค.ศ.2000-2010. ำ ริญ่ย้ สืโ 6 กุมภาพันธ์ 2551,จาก http://www.escd.or.th/ escd/ escd_training/ executive_3/Catholic_in_school.doc.

มพพสยไ่ พฐ้ พพย ส พะชห– (2546). *ประวัติโรงเรียน.* ณฮร ใน

ยฐยใน้ ภั ภึ ฐ. (2547). *คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 7.* ะชหยชยม–ชั .ส. ชพฐ้ ภว : ำ ยชะชหรพช พั ชู ้ ภญ่ ย่ ฮพำ พำ ย้ ภั ำ ริญ่ย้ สืโ 22 มยะ ญส 2549, ทช http.//dcms.thails.or.th. /object/22/html_metadata/22_181.html

รใ้ ชีโ ญะพิ ้ะณ (2531). ยะพชพพสั ชา . ชพฐ้ ภว : ทพชะชหช พวชัว–

ร้ ถ ทสั ื้ แสึ ช. (2543). *การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน.* ะชหยชยม–ญส. (ช พร พิช พช พั ชา) ช๊ว ฐู้ว ณพะ ร.ผ บชะชหฮ.หำ ฟ ร.ย พ ณยฺธ ช๊ว ฐู้ว ณพ ฟ ห้ ชำ พ.

ฤพ ผ เพฐู้ ทฟ เ (2540). *การสร้างแบบสังเกตคุณธรรมด้านความใฝ่รู้ ความมีระเบียบวินัย ความอดทนและการตรงต่อเวลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5.* ะชหยชยม– า .ส. (ช พ รพิช พช พั ชา). ้ ณฐ์ ส: ร.ผ บชะชหฮ.หสิ ะชหฮ.ห้ ณฐ์ ส. ฟ ห้ ชำ พ.

ฤพณ ณ"ฐะถ ทโ ; ฮู ญผู . (2539). *เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา.* ชพฐ้ ภว : ำ ยชวชัวชีใ ฮฐชพพ สิ ะชหฮ.ห.

วย ส วฐำ–วร ไห–(2548). *การศึกษากับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์.* ำ ริญ่ย้ สืโ22 มยะ ญส 2549, ทช www.moe.go.th//web-tanom//artilcle-panom//-11.htm

วพู สิ ื ฝ้ชพ พ ท่ เฮ. (2540). *คุณธรรมสำหรับครู.* ชพฐ้ ภว : ่ ื้ ำ วพชฝ้ ื้ ำ –

วพู พ ณร.ถ ถ.พช พั ชา ิ จ้ ณ พชั. . 2542 ชู ชำ"ช้ วช้ พช (ฒร.ร ภ2) ว. . 2545. (2545, 19 มยะ ญส). *ราชกิจจานุเบกษา.* ้ ฮ่ สภ 19

วพช้ วพ ณฐมยู . (2537*). รายงานการวิเคราะห์หนังสือและคู่มือวิชาการงาน การดูแลรักษาบ้านมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 3.* ชพฐ้ ภว : ่ ำ.ปย ิ ย.ฐ้ ือโ พสะชช พชพู ภพะฐั ชา มช พ.

วฬุ วฐู้ –ฑพฒิ วฺ.ยมฺ.ฐู้ .–(2541). *การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนกระสังพิทยาคม อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.*ะฒิหฺยฒิยม-ชั .ส. (ช พร พิฒิ พช พัฒนา). สิ ำ พญ ส: ร.ผ บฒิะฒิหฺ.หสิ ะฒิหฺ.หสิ ำ พญ ส. ฟ หื้ ชำ พ.

พึ หว ฒิว์ –ฑ้ ว ณพชย์. (2545). *ช พจัดอาชีวศึกษาโดยบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์.* ะฒิหฺยฒิยม-ญึ .ส. (ช พร พิฒิ พึ ณะ์ ัฒนา) ชพฐู้ภวุ : ร.ผ บฒิะฒิหฺ.ำ ฟ ร.ย้ ภญ ย์ ฮหวพูฑ์ ส้ ชฮ ้ ฑ์ ญฺ ภิ พย ฝชพู ร.ฐ. ฟ หื้ ชำ พ.

้ พฒิณห ฑฺวฒิปยำ ช. (2542). *คู่มือผู้ปกครองและครู.* ชพฐู้ภวุ : ะปย ว ยฒิ.

+ พฐู้ พหย ส พะฒิห.–(2547). *รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2547.* ณยร ใน: พฐู้ พหย ส พะฒิห.–

----------. (2549). *รายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2549.* ณยร ใน: + พฐู้ พหย ส พะฒิห.–

+ ะฒิพหย –ำ ใ พหพ พฺ.พย .–(2546). *คู่มือการเขียนแผนการสอนรายวิชา โดยเน้นการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมสำหรับครูวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.* ำ พย ฒิยม-ชั .ส. (ช พร พิฒิ พ ช พัฒนา). ชพฐู้ภวุ : ร.ผ บฒิะฒิหฺ.หสิ ะฒิหฺ.หั พย ญฒิภพะ+ ฒิพป. ฟ หื้ ชำ พ.

ะยำ ณ ญ–ำ ใ พหพ ผ ภึ ฐ. (2548). *ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์.* ชพฐู้ภวุ : ำ ริญย์ สึ ใ 26 ว อั ฑฒิ หย 2548. ฑ ช www.LOCAL/TEMP/50CRL6NC.HTML

ั .ชฒิภพ–ำ ใ พหพ ์ พหย ;– ฮ ญผ . (2535). *เส้นทางความก้าวหน้าของข้าราชการครู.* ชพฐู้ภวุ : ฤ ฝ ฺ.ภมช พว ฒิว.–

ั ย์ หื–ยฒิ ฮั ฮ ฤ ช ั ซ่ ะฝึ ฐญผ วพิ อภฺ.ห.(2550).*คุณธรรม คริสตจริยศาสตร์.* ชพฐู้ภวุ : ภ์ หึ ยฒิ ฮญผ วพิ อภฺ.ห.

ำ สว พ้ ภวำ ฒิม . (2542). *คุณธรรมและจริยธรรม.* ชพฐู้ภวุ : ำ สณ หช พว ฒิว.–

ำ ฒิฤ ย ภ้–ชพ ใ พ. (2539). *การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า “ข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทย” เนื่องในการประชุมสมัชชาการศึกษา ณ ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ ราษฎร์บูรณะ.* ะยั ชพ ฒิ26 สช พ ญส 2539. ฟ หื้ ชำ พ.

ำ ๅย.ชฐ ย ญผ ชพพสช พช พัฒนา ์ ิ จ้ ณ พฒิ(2542). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.*ชพฐู้ภวุ : ร พฒิ.ภว พฒิ ะ ย ชพ ศ ศึ ญ ฑ ชฺ.ฝ.

ำ ๅย.ชฐ ย ญผ ชพพสช พช พัฒนา ์ ิ จ้ ณ พฒิ(2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.* ชพฐู้ภวุ : + พฐู้ ว ฒิว ญ ใ ย .

----------. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549).* ชพฐู้ภวุ : ร พฒิ.ภว พฒิ ะ ย ชพ ศ ศึ ญ ฑ ชฺ.ฝ.

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม. ำ ิ ญ ้ สื 6 กุมภาพันธ์ 2551,จาก http://www.aksorn. com/Document/curriculum.doc.

้ ชะปิ ชพส ช. (2541). *การสร้างคู่มือในการจัดหาและใช้ประโยชน์วิทยากรท้องถิ่นสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา*. ฤพ ถ ย ย ม–ช .ส. (ิ า ชพส ชา). ชพ ภว : ร.ผ บ ะ ห ฮ ห ส ะ ห ฮ ห พ ญ ภ ะ พ. ฟ ห ำ พ

ึ ะห ้ ฟ พ ช . (2541). *คู่มือการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา*. ้ ญ ส : ้ สว ย ม–

Cranley, Mary Elizabeth. (2003, November). Tessaban School:the Moral life of a Thai Primary School. *Dissertation Abstracth International*. 64(5) : 1513-A.

Gilford, Nancy Kay Teresa. (1993, July). The Relationship of Moral Reasoning Level Of Learning Environment. *Dissertation Abstracth International*. 54(1):59-A.

Hick, Willie Mae. (1998, July). Personnel Policy and Procedural Manual, *Dissertation Abstracth International.* 5(12) : 1981-A.

Narvaez, Darcia F.E. (1994, May). Moral Reasoning and Memory for General Content And Moral Arguments in Narratives(text Recall). *Dissertation Abstracth International.* 54(1) : 59-A.

Reall , Michael John. (1993, November). The Relationship of Cognitive Moral Development Moral Reasoning and Moral Conduct of Business Student in a CompetitiveEnvironment. *Dissertation Abstracth International.*54(5):1860-A.

Shores , Harl R. (1960). *Instruction Materiaes; An Instructional For Teacher*. New York: The Ronald Press.

Webster. (1983). *Webster s New Twentieth Century Dictionary of The English Language Unabridged. 2 ed*. New York : Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างของคู่มือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างของคู่มือ

1. บาทหลวง ดร.วีระ ผังรักษ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา จังหวัดชลบุรี

2. บาทหลวง ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ ตำแหน่งประธานโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี

3. บาทหลวงประสาน พงศ์ศิริพัฒน์ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนดาราสมุทร จังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ

1. บาทหลวงเอนก นามวงษ์ ตำแหน่งผู้อำนวยศูนย์คำสอน- แพร่ธรรมสังฆมณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี

2. บาทหลวง สมพร มีมุ่งกิจ ตำแหน่งผู้อำนวยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อเยาวชน จังหวัดชลบุรี

3. บาทหลวง ดร.ลือชัย จันทร์โป๊ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนประชาสงเคราะห์ จังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ

ผู้บริหารโรงเรียน

1. บาทหลวงพินันท์ พรประสิทธิ์ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวัฒนานุศาสตร์ จังหวัดชลบุรี

2. บาทหลวงจิรพันธ์ สุจิรานุธรรม ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนสันติภาพ จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. บาทหลวงเอนก ธรรมนิต ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนดาราสมุทร จังหวัดชลบุรี

ศึกษานิเทศก์

1. นางศรีไพร วรสุข ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา สพม 3

2. นายสุขสันต์ สายงาม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา สพม 3

ครูผู้สอน

1. นางสาวอุษา สมณะ ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

2. นางศิรินา โพยประโคน ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3. นายสัญชัย สนเขียว ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริการ โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

4. นางสาวสุนีย์ อนุศาสนี ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

5. นายภาคภูมิ สกุลวิวัฒน์ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

6. นายวิจิตร สถิตชำมรงค์ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

7. นางสุมาลี ขจรบุญ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

8. นายกฤษ ทองกลอย ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

9. นางสาวนงลักษณ์ เชื้อดี ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

10. นายวรวุฒิ ก้องเสียง ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

11. นางอมรรัตน์ ศรีพอ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

12. นายนิกร ชุกะวัฒน์ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปกครอง ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

13. นางสาวอรวรรณ ไตรธาตรี ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

14. นางอรอนงค์ ฉลาดสิทธิ์ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

15. นางสาวณัฐพร ช่างประดับ ตำแหน่งครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมารีวิทย์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก ง
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคู่มือ

ที่ ศธ 0519.12/๒๔๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางศรีไพร วรสุข ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/๑๔๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนมารีวิทย์ พัทยา

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/[illegible]

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

[illegible] มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมารีวิทย์ พัทยา

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อรวรรณ ไตรชาตรี / อาจารย์นิกร ชุกะวัฒน์ / อาจารย์วิจิตร สถิตชำนรงค์ / อาจารย์ภาคภูมิ สกุลวิวัฒน์ / อาจารย์กฤษ ทองกลอย / อาจารย์วรวุฒิ ก้องเสียง / อาจารย์สัญชัย ฝนเขียว / อาจารย์ศิรินา โพยประโคน / อาจารย์อรอนงค์ ฉลาดสิทธิ์ อาจารย์นงลักษณ์ เชื้อดี / อาจารย์สุนีย์ อนุศาสนีย์ / อาจารย์ณัฐพร ช่างประดับ / อาจารย์อมรรัตน์ ศรีพอ และ อาจารย์สุมาลี ขจรบุญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/๒๔๗๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บ้านเด็กกำพร้า พัทยา

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/2456

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายสุขสันต์ สายงาม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/๒๔๖ ธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดาราจรัส

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/2479

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาสงเคราะห์

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินผลคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/3789

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน บาทหลวง พินันท์ พรประสิทธิ์ ผู้รับใบอนุญาต – ผู้จัดการโรงเรียนวัฒนานุศาสตร์

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนนารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินของคู่มือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/3758

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน บาทหลวง เอนก ธรรมนิต ผู้จัดการโรงเรียนคาราสมุทร

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนนารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินการจัดทำคู่มือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/3787

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน บาทหลวง สมพร มีมุ่งกิจ ผู้อำนวยการคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อเยาวชน จังหวัดชลบุรี

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนนารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจความเหมาะสมของเนื้อหาสาระคู่มือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/3786

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน บาทหลวง จิรพันธ์ สุจิรานุธรรม ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนสันติภาพ

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนนารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจความเหมาะสมของคู่มือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ที่ ศธ 0519.12/3785

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน บาทหลวง อเนก นามวงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์คำสอน-แพร่ธรรม สังฆมณฑลจันทบุรี

เนื่องด้วย นายอันเด ไชยเผือก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนนารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจความเหมาะสมของเนื้อหาสาระคู่มือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอันเด ไชยเผือก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-8559-436

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ นายอันเด ไชยเผือก

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2511

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน ศูนย์สังฆมณฑลจันทบุรี 21/3 หมู่ 1 ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110

สถานที่ทำงาน วัดนักบุญฟิลิป-ยากอบ 70 หมู่ 1 ตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี 20160

ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนักบุญฟิลิป-ยากอบ จังหวัดชลบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2530	จบมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนดาราสมุทร อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2537	ศิลปศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษย์ศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา จากวิทยาลัยแสงธรรม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ.2540	ศิลปศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษย์ศาสตร์ สาขาวิชาเทววิทยา จากวิทยาลัยแสงธรรม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ.2551	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กรุงเทพ

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2540-2542	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระผู้ไถ่เสาวภา จังหวัดนครนายก
พ.ศ. 2543-2547	ผู้อำนวยการสภาเยาวชนคาทอลิก สังฆมณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2548 -2549	ศึกษาอบรมโฟโคลาเร Tagaytay City ประเทศฟิลิปปินส์
พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนักบุญฟิลิป-ยากอบ จังหวัดชลบุรี